

Jamhuri ya Muungano wa Tanzania

TAKWIMU ZA HALI YA UHALIFU NA MATUKIO YA USALAMA BARABARANI JANUARI – DESEMBA 2017

**Jeshi la Polisi Tanzania
Wizara ya Mambo ya Ndani
ya Nchi
Dar es Salaam**

**Ofisi ya Taifa ya Takwimu
Wizara ya Fedha na
Mipango
Dar es Salaam**

Januari 2018

Kuwa na Jeshi linalozingatia weledi, usasa na ushirikiano na wananchi lisaidialo utunzaji wa ulinzi na amani nchini.

Kuwa na Jeshi lililopanuka, linaloonekana, linalofikika, linalojali wateja/umma na linaloshirikiana na wananchi katika kulinda mali na maisha ya wananchi.

Imetayarishwa na

Inspekta Jenerali wa Polisi,
Makao Makuu ya Jeshi la Polisi Tanzania,
S.L.P. 9141,
Dar es Salaam.

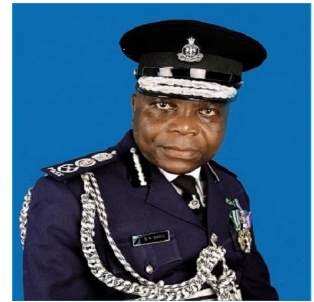
Simu: +255 (022) 2136556

Nukushi: +255 (022) 2113461

Tovuti: www.policeforce.go.tz

DIBAJI

Wajibu wa Jeshi la Polisi Tanzania ni kuhakikisha kuwa amani inatawala, ulinzi wa raia na mali zao unaimarika, kunakuwepo na utulivu nchini ili kuwawezesha raia kufanya shughuli zao za kiuchumi bila wasi wasi wowote. Matokeo yake ni kukua kwa uchumi wa mtu mmoja mmoja na hatimaye Taifa.

Simoni Nyakoro Sirro
Inspekta Jenerali wa Polisi,
Jeshi la Polisi Tanzania

Mapambano dhidi ya uhalifu ni jukumu la pamoja kati ya Jeshi la Polisi, raia na wadau wengine ili kuweza kuushinda uhalifu wa aina zote. Kutokana na kukua kwa sayansi na teknolojia, wahalifu wamekuwa wakibuni mbinu mbalimbali za uhalifu na kusababisha kuibuka kwa aina mpya ya uhalifu kama makosa kwa njia ya mtandao, ugaidi, na kadhalika.

Ni dhahiri, kuwa uwezo wa Jeshi la Polisi wa kukabiliana na matukio mbalimbali ya uhalifu unakwamishwa na sababu mbalimbali zilizo nje ya Jeshi la Polisi. Sababu hizo ni pamoja na kuongezeka kwa kasi kwa idadi ya watu ikilinganishwa na idadi ya askari waliopo nchini, upungufu wa vifaa na rasilimali fedha. Kwa kuwa ulinzi ni jukumu la kila raia, hata kama uwiano wa askari polisi na idadi ya watu wanaohudumiwa ungefikwa kwa kuzingatia vigezo vya kitaifa na kimataifa, bado pangukwepo haja ya kuhamasisha na kushirikisha wadau mbalimbali wa ulinzi na usalama ili kufanikisha juhudi za Jeshi la Polisi.

Kwa kulitambua hilo, ni wito wangu kwa kila raia wa Tanzania kushiriki katika majukumu ya ulinzi na usalama wake na jirani yake pamoja na mali zao, zikiwemo mali za umma. Kila mmoja apige vita aina yoyote ya uhalifu ili kuendelea kufanya Taifa zima kuwa salama. Nitoe wito kwa kila mwanajamii kushiriki kikamilifu katika kuhakikisha uhalifu hautendeki na kama ukitendeka ahakikishe kuwa mhalifu anafikishwa mbele ya vyombo vya dola ili hatua stahiki za kisheria zichukuliwe. Ni wito wangu pia kila raia atii sheria bila shuruti ili kutolazimisha Jeshi la Polisi kumlazimisha mtu kutii sheria za nchi katika kuimarisha ulinzi na usalama wa taifa letu.

Simon Nyakoro Sirro,
Inspekta Jenerali wa Polisi,
Makao Makuu ya Polisi,
S.L.P. 9141,
Dar es Salaam,
Tanzania.

SHUKRANI

Taarifa hii imeandaliwa kwa pamoja na wadau mbalimbali wakiongozwa na Mkuu wa Jeshi la Polisi nchini Tanzania, Simon Nyakoro Sirro (IGP). Namshukuru kwa kutoa maelekezo na kututia moyo wakati wa uandaaji wa taarifa hii. Vilevile shukrani zangu ziende kwa wasaidizi wote kwa jitihada zao zilizosaidia uandaaji na uchapishaji wa taarifa hii.

Robert Boaz - CP
Mkurungezi wa Upelelezi wa Makosa ya Jinai,
Jeshi la Polisi Tanzania

Aidha, shukrani za pekee ziende kwa Mkurugenzi Mkuu wa Ofisi ya Taifa ya Takwimu, Dk. Albina Chuwa kwa kugharamia uandaaji wa taarifa hii kupitia mradi Kabambe wa Kuboresha na Kuimarisha Takwimu Tanzania (TSMP) na pia kuwaruhusu watendaji wake kuweza kushirikiana na watendaji wa Jeshi la Polisi, kufanikisha uandaaji wa taarifa hii.

Shukrani pia ziwafikie maafisa, wakaguzi, na askari wa vyeo mbalimbali wote nchini kwa mchango wao waliutoa kwa namna moja au nyingine katika kufanikisha uandaaji wa taarifa hii na kwa namna ya pekee nitoe shukrani kwa wajumbe wa kamati ya uandaaji wa taarifa hii kutoka Jeshi la Polisi nchini, Ofisi ya Taifa ya Takwimu, Jeshi la Magereza na Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka nchini. Kamati hii inahusisha wajumbe 16 wakiongozwa na SACP Andrew Jumamosi (TPF), SSP Andrew Mapunda (TPF), INSP Maria Muhule (TPF), A/INSP Juma Hebu (TPF), WP.3071 D/SGT Sophia (TPF), WP.5246 D/CPL Habiba (TPF), F.5633 D/C Mussa Maduhu (TPF), G.1254 D/C Vitalis Wantiku (TPF), G.7812 D/C Heri (TPF), H.3712 D/C Elia Kuguru (TPF), B.8443 WDR Hatibu Salum (TPS), NA.4039 WDRS Sikujua Emmanuel (TPS), Valerian Tesha (NBS), Michael Asenga (NBS) Cosmas Kapinga (NBS), Margreth Jacob (NBS) na Beata Kittau (Ofisi ya DPP).

Robert Boaz ó CP,
Mkurungezi wa Upelelezi wa Makosa ya Jinai,
Makao Makuu ya Upelelezi,
S.L.P. 9093,
Dar es Salaam,
Tanzania.

YALIYOMO

DIBAJI	i
SHUKRANI	ii
Orodha ya Majedwali.....	v
Orodha ya Michoro.....	viii
MAANA YA VIFUPISHO	ix
MUHTASARI	x
SURA YA KWANZA	1
USULI	1
1.0 Utangulizi	1
1.1 Jiografia na Utawala.....	1
1.2 Jeshi la Polisi Tanzania	2
1.2.1 Majukumu ya Jeshi la Polisi.....	2
1.2.2 Takwimu za Jeshi la Polisi	3
1.2.3 Kitengo cha Takwimu cha Jeshi la Polisi.....	3
SURA YA PILI	4
HALI YA UHALIFU NCHINI	4
2.0 Utangulizi	4
2.1 Takwimu za Uhalifu Tanzania.....	4
2.2 Uchambuzi wa Makosa Makubwa ya Jinai	8
2.2.1 Makosa Dhidi ya Binadamu	8
2.2.2 Makosa ya Kuwania Mali.....	9
2.2.3 Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii	10
2.3 Uchambuzi wa Makosa Makubwa ya Jinai kwa Mikoa ya Kipolisi.....	10
2.3.1 Makosa Dhidi ya Binadamu	10
2.3.2 Makosa ya Kuwania Mali.....	12
2.3.3 Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii	16
2.4 Uchambuzi wa Makosa Madogo ya Jinai kwa Mkoa wa Kipolisi	18
2.5 Matukio yenye Athari Kubwa katika Jamii.....	20
2.5.1 Mauaji na Sababu Zake	20
2.5.2 Migogoro ya Ardhi.....	22
2.5.3 Makosa ya Ukatili wa Kijinsia na Unyanyasaji.....	23
2.5.4 Makosa ya Ukatili wa Kijinsia kwa Watoto.....	26
2.5.5 Makosa ya Kupatikana na Silaha.....	29
2.5.6 Matukio ya Uhalifu Yaliyotendwa na Raia wa Kigeni Hapa Nchini.....	31
2.5.7 Matukio ya Uhalifu Waliotendewa Raia wa Kigeni Hapa Nchini.....	31
2.5.8 Uhamiaji Haramu	34
2.5.9 Matukio ya Uhalifu kwa Njia ya Mtandao	37
2.5.10 Matukio ya Uhalifu wa Dawa za Kulevya	38

2.5.11	Matukio ya Kujichukulia Sheria Mkononi	42
2.6	Uvamizi wa Vituo vya Polisi.....	43
2.7	Namna Kesi Zilivyoshughulikiwa	43
SURA YA TATU		47
USALAMA BARABARANI.....		47
3.0	Utangulizi	47
3.1	Makosa ya Usalama Barabarani katika Mikoa ya Kipolisi	47
3.1.1	Matukio ya Usalama Barabarani.....	49
3.2	Ajali za Pikipiki	51
3.3	Vyanzo vya Ajali za Barabarani	55
SURA YA NNE.....		57
MWELEKEO WA HALI YA UHALIFU		57
4.0	Utangulizi	57
4.1	Mwelekeo wa Makosa ya Jinai 2008 ó 2017.....	57
4.2	Mwelekeo wa Makosa ya Usalama Barabarani, 2007 - 2017	60
SURA YA TANO.....		61
USIMAMIZI WA MASHTAKA - DPP		61
5.0	Utangulizi	61
SURA YA SITA		64
TAARIFA ZA WAFUNGWA WALIOPATA MSAMAHA		64
6.0	Utangulizi	64
6.1	Wafungwa Waliosamehewa Vifungo	65
6.2	Wafungwa Waliopunguziwa Vifungo.....	66
SURA YA SABA.....		67
UHUSIANO KATI YA UHALIFU NA VIGezo VYA KIJAMII NA KIUCHUMI.....		67
7.0	Utangulizi	67
7.1	Uchambuzi wa Uhusiano wa Uhalifu na Masuala ya Kijamii na Kiuchumi.....	67
7.2	Uhusiano wa Makosa ya Jinai na Idadi ya Watu, Eneo na Jeshi la Polisi	67
7.2.1	Uwiano wa Askari na Idadi ya Watu	67
7.2.2	Uwiano wa Askari na Ukubwa wa Eneo.....	69
7.2.3	Idadi ya Makosa ya Jinai kwa Askari	69
7.3	Makosa ya Usalama Barabarani	69
SURA YA NANE		71
MIKAKATI YA KUKABILIANA NA UHALIFU.....		71
8.0	Utangulizi	71
8.1	Makosa Dhidi ya Binadamu	72
8.2	Makosa ya Kuwania Mali.....	73
8.3	Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii	74
8.4	Makosa ya Uhalifu wa Kifedha	75
8.5	Makosa kwa Njia ya Mtandao	76

8.6	Matukio ya Ajali za Barabarani	77
SURA YA TISA		78
NGUVU KAZI YA JESHI LA POLISI		78
9.0	Utangulizi	78
9.1	Nguvu Kazi ya Jeshi la Polisi, Tanzania, Januari hadi Desemba, 2017.....	78
SURA YA KUMI		81
MATUKIO YALIYOVUTA HISIA KWA JAMII.....		81
10.0	Utangulizi	81
10.1	Matukio ya Kushtua Yaliyotokea Januari - Desemba, 2017	81
SURA YA KUMI NA MOJA		91
HITIMISHO NA MAPENDEKEZO		91
11.0	Utangulizi	91
11.1	Hitimisho	91
11.2	Mapendekezo	91

Orodha ya Majedwali

Jedwali Na. 1:	Idadi na Aina ya Makosa, Tanzania, Januari - Desemba, 2016 na 2017	5
Jedwali Na. 2:	Idadi na Aina ya Makosa, Tanzania Bara, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	6
Jedwali Na. 3:	Idadi na Aina ya Makosa, Tanzania Zanzibar, Januari ó Desemba, 2016 na 2017..	7
Jedwali Na. 4:	Idadi ya Makosa Mbalimbali Dhidi ya Binadamu, Tanzania, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	8
Jedwali Na. 5:	Idadi ya Makosa ya Kuwania Mali, Tanzania, Januari ó Desemba, 2016 na 2017..	9
Jedwali Na. 6:	Makosa Mbalimbali ya Uhalifu wa Kifedha, Tanzania, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	9
Jedwali Na. 7:	Idadi ya Makosa Mbalimbali Dhidi ya Maadili ya Jamii, Tanzania, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	10
Jedwali Na. 8:	Idadi ya Makosa Dhidi ya Binadamu kwa Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Tanzania Bara na Tanzania Zanzibar, Januari - Desemba, 2017	11
Jedwali Na. 9:	Idadi ya Makosa ya Kuwania Mali kwa Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	13
Jedwali Na. 10:	Idadi ya Makosa ya Uhalifu wa Kifedha kwa Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	15
Jedwali Na. 11:	Idadi ya Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii kwa Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Tanzania Bara na Tanzania Zanzibar, Januari ó Desemba, 2017	17
Jedwali Na. 12:	Idadi ya Makosa Madogo ya Jinai kwa Mikoa ya Kipolisi na Aina ya Kosa, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	19
Jedwali Na. 13:	Mauaji - Idadi ya Makosa, Watuhumiwa na Waliouawa na Sababu za Kuuawa kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	21

Jedwali Na. 14:	Migogoro ya Ardhi - Idadi ya Migogoro, Watuhumiwa, Waliouawa na Waliojeruhiwa kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	22
Jedwali Na. 15:	Idadi ya Watu Walionyanyaswa Kutokana na Makosa ya Ukatili wa Kijinsia kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	24
Jedwali Na. 16:	Makosa ya Ukatili wa Kijinsia kwa Watoto kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	27
Jedwali Na. 17:	Idadi ya Kesi pamoja na Silaha na Risasi Zilizopatikana Kimkoa, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	30
Jedwali Na. 18:	Matukio ya Uhalifu Yaliyofanywa na Raia wa Kigeni kwa Aina ya Kosa na Nchi Walizotoka, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	31
Jedwali Na. 19:	Matukio Waliotendewa Raia wa Kigeni kwa Aina ya Tukio, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	32
Jedwali Na. 20:	Idadi ya Kesi na Wahamiaji Haramu kwa Jinsi, Utaifa na Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	35
Jedwali Na. 21:	Idadi ya Matukio ya Uhalifu kwa Njia ya Mtandao kwa Aina ya Tukio, Tanzania, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	37
Jedwali Na. 22:	Dawa za Kulevya za Viwandani; Idadi ya Kesi na Watuhumiwa na Kiasi cha Dawa Kilichokamatwa kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	39
Jedwali Na. 23:	Dawa za Kulevya za Mashambani; Idadi ya Kesi na Watuhumiwa na Kiasi cha Dawa Kilichokamatwa kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	40
Jedwali Na. 24:	Uteketezaji wa Mashamba ya Bhangi, kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	41
Jedwali Na. 25:	Idadi ya Watu Waliouawa Kutokana na Kujichukulia Sheria Mikononi kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari hadi Desemba, 2008 hadi 2017	42
Jedwali Na. 26:	Idadi ya Matukio ya Uvamizi wa Vituo vya Polisi, Waliokufa na Waliojeruhiwa kwa Kituo na Mkoa wa Kipolisi Tanzania, Januari hadi Desemba, 2016 na 2017	43
Jedwali Na. 27:	Idadi ya Kesi na Jinsi Zilivyoshughulikiwa kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari hadi Desemba, 2017	45
Jedwali Na. 28:	Idadi ya Matukio ya Usalama Barabarani kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari hadi Desemba, 2017	48
Jedwali Na. 29:	Idadi ya Ajali, Vifo, Majeruhi, Tanzania, Januari hadi Desemba, 2016 na 2017 ..	49
Jedwali Na. 30:	Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania Bara, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	50
Jedwali Na. 31:	Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania Zanzibar, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	51
Jedwali Na. 32:	Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	52
Jedwali Na. 33:	Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania Bara, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	52

Jedwali Na. 34:	Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania Zanzibar, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	53
Jedwali Na. 35:	Idadi ya Matukio na Waathirika katika Usafiri wa Pikipiki kwa Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	54
Jedwali Na. 36:	Idadi ya Ajali kwa Vyanzo Vyake, Tanzania Bara, Januari ó Desemba, 2017.....	55
Jedwali Na. 37:	Idadi ya Makosa Makubwa na Madogo ya Jinai, Ajali Zilizosababisha Vifo, Vifo na Majeruhi, Tanzania, 2006 - 2016.....	58
Jedwali Na. 38:	Namna Kesi Zilivyoshughulikiwa Kimikoa, Tanzania Bara, Januari ó Desemba, 2017.....	62
Jedwali Na. 39:	Kesi za Watoto Kimkoa	63
Jedwali Na. 40:	Idadi ya Wafungwa Walioachiwa Huru kwa Aina ya Kosa na Mkoa , Tanzania Bara, 2017	65
Jedwali Na. 41:	Idadi ya Wafungwa Waliopunguziwa Vifungo Gereza kwa Aina ya Kosa na Mkoa, Tanzania Bara, 2017	66
Jedwali Na. 42:	Uwiano Kati ya Idadi ya Watu na Askari , Makosa ya Jinai kwa kila Askari na Idadi ya Askari kwa Kila Kilomita 100 za Mraba Kimkoa, Tanzania, Januari - Desemba, 2017	68
Jedwali Na. 43:	Uwiano Kati ya Matukio ya Usalama Barabarani na Idadi ya Watu kwa Askari kwa Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Januari - Desemba, 2017.....	70
Jedwali Na. 44:	Mikakati Inayotumika Kudhibiti na Kupambana na Makosa Dhidi ya Binadamu, Tanzania, 2017.....	72
Jedwali Na. 45:	Mikakati Inayotumika Kudhibiti na Kupambana na Makosa ya Kuwania Mali, Tanzania, 2017	73
Jedwali Na. 46:	Mikakati Inayotumika kudhibiti na kupambana na makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii, Tanzania, 2017.	74
Jedwali Na. 47:	Mikakati Inayotumika Kudhibiti na Kupambana na Makosa ya Utakatishaji Fedha, Tanzania, 2017	75
Jedwali Na. 48:	Mikakati Inayotumika Kudhibiti na Kupambana na Makosa kwa Njia ya Mtandao, Tanzania, 2017.....	76
Jedwali Na. 49:	Mikakati Inayotumika Kudhibiti na Kupambana na Makosa ya Ajali za Barabarani, Tanzania, 2017.....	77
Jedwali Na. 50:	Ikama ya Jeshi la Polisi Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	78
Jedwali Na. 51:	Idadi ya Maafisa, Wakaguzi na Askari Walioacha Jeshi kwa Sababu Mbalimbali, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	79
Jedwali Na. 52:	Nguvu Kazi na Mwelekeo wa Uwiano wa Askari kwa Idadi ya Watu, Tanzania, Januari ó Desemba, 2010 - 2017	79
Jedwali Na. 53:	Idadi ya Askari Waliojeruhiwa na Waliokufa Wakiwa Kazini kwa Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2016 na 2017.....	80

Orodha ya Michoro

Mchoro Na. 1:	Idadi na Aina ya Makosa, Tanzania, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	6
Mchoro Na. 2:	Idadi na Aina ya Makosa, Tanzania Bara, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	7
Mchoro Na. 3:	Idadi na Aina ya Makosa, Tanzania Zanzibar, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	8
Mchoro Na. 4:	Ushughulikiaji wa Kesi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017	46
Mchoro Na. 5:	Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania, Januari hadi Desemba 2016 na 2017	49
Mchoro Na. 6:	Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania Bara, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	50
Mchoro Na. 7:	Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania Zanzibar, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	51
Mchoro Na. 8:	Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2016 na 2017	52
Mchoro Na. 9:	Vyanzo vya Ajali za Barabarani, Tanzania Bara, Januari ó Desemba, 2017	56
Mchoro Na. 10a:	Makosa Makubwa ya Jinai kwa Aina, Tanzania, Januari ó Desemba, 2007 ó 2017	59
Mchoro Na. 10b:	Makosa Makubwa na Madogo ya Jinai, Tanzania, Januari ó Desemba, 2007 ó 2017	59
Mchoro Na. 10c:	Makosa ya Usalama Barabarani Makubwa na Madogo, Tanzania, 2007 - 2017	60
Mchoro Na. 10d:	Matukio ya Ajali za Barabarani, Tanzania, 2007 ó 2017	60

MAANA YA VIFUPISHO

A/INSP	-	Mkaguzi Msaidizi wa Polisi
ASP	-	Mrakibu Msaidizi wa Polisi
ATM	-	Mashine zinazotumika kutoa/kuweka fedha benki
BRN	-	Matokeo Makubwa Sasa
CP-CP	-	Kamishna wa Polisi Jamii
D/C	-	Mpelelezi wa Cheo cha Konstebo
D/CPL	-	Mpelelezi wa Cheo cha Koplo
D/SGT	-	Mpelelezi wa Cheo cha Sajenti
DCI	-	Mkurugenzi wa Upelelezi wa Makosa ya Jinai
DPP		Mwendesha Mashitaka wa Serikali
IGP	-	Inspekta Jenerali wa Polisi
INSP	-	Mkaguzi wa Polisi
NBS	-	Ofisi ya Taifa ya Takwimu
NFA	-	Hakuna hatua iliyochukuliwa
NOD	-	Hakuna kosa lililobainika
OC CID	-	Mkuu wa Upelelezi wa Wilaya
NPSA		Sheria ya Huduma ya Taifa ya Mashtaka
PSV	-	Magari yaliyoruhusiwa na Serikali kubeba abiria
RPC	-	Kamanda wa Polisi wa Mkoa
SACP	-	Kamishna Msaidizi Mwandamizi wa Polisi
SAR	-	Silaha Ndogo ya Kivita
SMG	-	Silaha ya Kivita
SP	-	Mrakibu wa Polisi
SSP	-	Mrakibu Mwandamizi wa Polisi
TEHAMA	-	Teknolojia ya Habari na Mawasiliano
TPF	-	Jeshi la Polisi Tanzania
TSMP	-	Mpango Kabambe wa Kuboresha na Kuimarisha Takwimu Tanzania
TZS	-	Shilingi ya Tanzania
U	-	Hakuna mtuhumiwa aliyekamatwa
TPS	-	Jeshi la Magereza Tanzania
UNHCR	-	Shirika la Umoja wa Mataifa la Kuhudumia Wakimbizi
UN-ISCCJ	-	Taarifa ya Umoja wa Mataifa ya Takwimu ya Haki za Wahalifu na Uhalifu

MUHTASARI

Taarifa ya hali ya uhalifu ya kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 imeangalia kwa ujumla matukio mbalimbali ya uhalifu yaliyoripotiwa nchini katika kipindi hicho. Matukio yamegawanywa katika makundi mawili ambayo ni makosa makubwa na madogo ya jinai na ya usalama barabarani. Makosa ya jinai yamegawanywa katika makundi matatu; makosa dhidi ya binadamu, makosa ya kuwania mali na makosa dhidi ya maadili ya jamii.

Katika kipindi cha kuanzia Januari hadi Desemba, 2017, jumla ya matukio 3,119,531 ya jinai na usalama barabarani yaliripotiwa katika vituo vya polisi nchini, yakilinganishwa na matukio 2,850,013 yaliyoripotiwa katika kipindi kama hicho cha mwaka 2016. Hili ni ongezeko la matukio 269,518 ambalo ni sawa na asilimia 9.5.

Kwa upande wa matukio ya jinai, kumekuwa na upungufu wa makosa 42,741 sawa na asilimia 6.7 kutokana na matukio 596,533. yaliyoripotiwa katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017, na matukio 639,274 yaliyoripotiwa katika kipindi kama hicho cha mwaka, 2016. Katika matukio yote ya jinai yaliyoripotiwa kwa kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017, matukio makubwa yalikuwa 67,140 na madogo 529,393 ambapo kwa kipindi kama hicho cha mwaka 2016 matukio makubwa yalikuwa 75,487 na madogo 563,787 na hivyo kuwa na upungufu wa makosa makubwa 8,347 sawa na asilimia 11.1 na makosa madogo 34,394 sawa na asilimia 6.1.

Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 matukio ya usalama barabarani yaliyoripotiwa yalikuwa 2,522,998 yakilinganishwa na matukio 2,210,739 yaliyoripotiwa katika kipindi kama hicho cha mwaka 2016. Hili ni ongezeko la matukio 312,259 sawa na asilimia 14.1. Katika matukio yote ya usalama barabarani yaliyoripotiwa katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 matukio makubwa (ajali) yalikuwa 6,022 na matukio madogo (tozo) yalikuwa 2,516,976 yakilinganishwa na matukio makubwa 10,297 na matukio madogo 2,200,442 yaliyoripotiwa katika kipindi kama hicho cha mwaka 2016, hivyo kuwa na punguzo la matukio makubwa 4,275 sawa na asilimia 41.5 na matukio madogo 316,534 sawa na asilimia 14.4.

Aidha katika matukio ya ajali yaliyoripotiwa kwa kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 watu 2,705 walipoteza maisha na wengine 6,169 walijeruhiwa wakilinganishwa na watu 3,381 waliopoteza maisha na wengine 9,549 waliojeruhiwa kwa kipindi kama hicho cha mwaka 2016 ikiwa ni upungufu wa vifo 676 (asilimia 20.0) na majeruhi 3,380 (asilimia 35.4). Pia matukio ya ajali za pikipiki nchini kwa kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 yalipungua kwa ajali 1,069

sawa na asilimia 40.3 katika mwaka 2017, matukio yaliyoripotiwa yalikuwa 1,584 yakilinganishwa na matukio 2,653 yaliyoripotiwa katika kipindi kama hicho cha mwaka, 2016.

Vilevile, jamii iliendelea kushuhudia vitendo vya ukatili wa kijinsia kama vile kubaka, kulawiti, kutupa watoto, wizi wa watoto, na ukeketaji. Kwa kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017, matukio 39,192 ya ukatili wa kijinsia yaliripotiwa yakilinganishwa na matukio 31,863 ya kipindi kama hicho kwa mwaka, 2016. Hili ni ongezeko la matukio 7,329 sawa na asilimia 23.0 ya kesi za mwaka 2016.

SURA YA KWANZA

USULI

1.0 Utangulizi

Sura hii inaangalia jiografia ya nchi na majukumu ya msingi ya Jeshi la Polisi Tanzania. Takwimu zinazotolewa na Jeshi la Polisi zinasaidia uhibitaji wa hali ya uhalifu nchini na kuendeleza hali ya amani na utulivu iliyopo ambayo ni muhimu katika kuwawezesha wananchi kushiriki kikamilifu katika shughuli za kiuchumi.

1.1 Jiografia na Utawala

Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ni muungano wa nchi mbili huru za Tanganyika na Zanzibar ulioundwa tarehe 26 Aprili 1964. Tanzania ipo kati ya latitudo 1^0 na 12^0 kusini mwa Ikweta; na kati ya longitudo 290 na 410 mashariki mwa Greenwich. Tanzania ina eneo la ukubwa wa kilomita za mraba 945,087. Kwa upande wa kaskazini imepakana na nchi za Kenya na Uganda; kwa upande wa magharibi imepakana na nchi za Rwanda, Burundi na Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo; kwa upande wa kusini magharibi imepakana na nchi za Malawi na Zambia; kwa upande wa kusini imepakana na nchi ya Msumbiji; na kwa upande wa mashariki imepakana na Bahari ya Hindi.

Tanzania ina maziwa makuu matatu ambayo ni Ziwa Victoria, Ziwa Tanganyika na Ziwa Nyasa. Tanzania ina vivutio vingi vya kitalii ukiwemo mlima Kilimanjaro ambao ni mrefu kuliko yote Afrika na wenye theluji kwa kipindi chote cha mwaka. Vivutio vingine ni pamoja na mbuga za wanyama, mambo ya kale na fukwe nzuri za bahari katika pwani ya Tanzania Bara na visiwa vya Tanzania Zanzibar, yaani Unguja na Pemba.

Hali ya hewa ni ya kitropiki yenye misimu miwili ya mvua ya masika na vuli katika sehemu kubwa ya nchi. Shughuli kuu za uchumi ni kilimo, ufugaji, uvuvi, uchimbaji madini, utalii, viwanda na huduma. Kutokana na Sensa ya Watu na Makazi ya mwaka 2012, Makisio ya idadi ya watu kwa mwaka 2017 ni watu 51,557,365. Licha ya kuwa Tanzania ina makabila yanayozidi 120, lugha kuu ya Taifa ni Kiswahili kinachozungumzwa takriban na watu wote.

Tanzania ni nchi inayofuata demokrasia ya vyama vingi. Dola ya Tanzania ina mihimili mitatu - Bunge, Mahakama na Serikali na mfumo wa serikali mbili - Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar. Hadi sasa Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania imeshaongozwa na marais watano na ile ya Zanzibar imeshaongozwa na marais saba. Kiutawala, Tanzania imegawanyika katika mikoa 31 ambapo 26 ipo Tanzania Bara na mitano (5) ipo Tanzania Zanzibar.

1.2 Jeshi la Polisi Tanzania

Kwa ujumla Tanzania ni nchi ya amani na utulivu. Jeshi la Polisi la Tanzania limechangia kwa kiasi kikubwa katika kuhakikisha uwepo wa amani na utulivu kwa kufanya kazi zake kwa kuzingatia utawala wa sheria na haki za binadamu.

1.2.1 Majukumu ya Jeshi la Polisi

Majukumu ya Jeshi la Polisi yameainishwa katika Kifungu cha 5 cha Sheria ya Jeshi Polisi na Watoa Huduma Wasaidizi wa Polisi Sura ya 322 kama ilivyoboreshwa mwaka 2002. Majukumu hayo ni;

- i. Kulinda amani;
- ii. Kulinda raia na mali zao;
- iii. Kuzuia makosa kabla hayajatendeka;
- iv. Kuwakamata wahalifu na kuwafikisha mahakamani; na
- v. Kusimamia utekelezaji wa sheria na kanuni za nchi.

Pamoja na sheria hiyo, utendaji katika Jeshi la Polisi huongozwa na kanuni sambamba na sifa za msingi (vithaminiwa) za Jeshi la Polisi ambazo ni ujasiri, uwazi, utiifu, ukweli, uadilifu, uaminifu, haki na kuheshimiana. Katika kutekeleza majukumu yake, Jeshi la Polisi pia huzingatia mikataba ya kimataifa ya kiusalama na haki za binadamu.

Ili kutekeleza maadili na makubaliano hayo, kufuatana na maboresho ya Jeshi la Polisi, maeneo saba yameainishwa kama ifuatavyo:

- i. Mifumo kwa ajili ya kuboresha sera na operesheni;
- ii. Sheria, udhibiti wa taasisi na muundo;
- iii. Habari na Mawasiliano (TEHAMA);
- iv. Mifumo kwa ajili ya kuboresha usimamizi wa rasilimali watu;
- v. Miundombinu, vifaa kwa ajili ya ufanisi katika sera;
- vi. Kushirikisha jamii katika sera (Sera ya Ulinzi Shirikishi);
- vii. Programu ya Utawala na Usimamizi wa Mipango.

Utekelezaji wa maboresho haya ya Jeshi unalenga kulifanya Jeshi la Polisi kuwa la kisasa na lenye kuzingatia mihimili ya kisasa inayozingatia weledi, ushirikishwaji wa jamii na uwajibikaji. Ili azma ya Jeshi itimie, kila mtu kwa nafasi yake anawajibika kutii sheria bila shuruti kwa kushirikiana na Taasisi za Jukwaa la Haki Jinai Taifa na kuhakikisha elimu hii inaenea kuanzia katika ngazi ya kitongoji hadi kata/shehia, tarafa, wilaya, mkoa na Taifa.

1.2.2 Takwimu za Jeshi la Polisi

Jeshi la Polisi lina takwimu za aina mbili - takwimu za kiutawala na za uhalifu. Takwimu za kiutawala zinajumuisha rasilimali watu, vifaa na fedha. Takwimu za uhalifu zinajumuisha matukio yote ya uhalifu yanayoripotiwa katika vituo vya polisi nchini. Takwimu hizi huliwezesha Jeshi la Polisi kupanga mipango yake ya kiutendaji na kubuni mbinu mpya za kupambana na uhalifu ambazo zimefafanuliwa kwa kina katika sura zifuatazo.

1.2.3 Kitengo cha Takwimu cha Jeshi la Polisi

Kitengo cha takwimu cha Jeshi la Polisi hupokea taarifa kutoka katika vituo vya polisi nchini, kuziweka pamoja, kuzichambua na kuzihifadhi taarifa za matukio mbalimbali ya uhalifu na hatimaye kuandaa taarifa ya uhalifu katika vipindi mbalimbali kulingana na mahitaji kwa kushirikiana na vitengo vingine vya Jeshi la Polisi.

Pamoja na taarifa hizi, kitengo kimetengeneza mfumo wa kielektroniki unaowezesha vituo vya polisi kuingiza taarifa za uhalifu kwenye mfumo ya kompyuta mara baada ya kuzipokea. Taarifa hizo hutumika katika mahitaji mbalimbali ya kiutendaji na kiintelijensia kuanzia ngazi ya kituo, wilaya, mkoa, kanda na makao makuu ya Jeshi la Polisi. Mfumo huo kwa sasa unafanya kazi katika vituo vikuu vya kimikoa kutokana na changamoto za kiteknolojia na kimiundombinu zilizopo katika wilaya nchini.

Lengo kuu la mfumo huu ni kurahisisha upokeaji na utunzaji wa taarifa zote za uhalifu na utawala na hivyo kuliwezesha Jeshi la Polisi kuchambua na kuzifanyia kazi taarifa hizo kwa weledi na kwa wakati kulingana na mahitaji sahihi ya kila eneo.

SURA YA PILI

HALI YA UHALIFU NCHINI

2.0 Utangulizi

Sura hii inaonesha kwa ujumla matukio mbalimbali ya uhalifu yaliyoripotiwa nchini kwa kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017. Matukio hayo yamegawanywa katika sehemu kuu mbili ambazo ni Makosa ya Jinai na ya Usalama Barabarani. Aidha, sehemu hizo zimegawanyika katika makundi mawili ambayo ni makosa makubwa na madogo.

a. Makosa ya Jinai

- i. *Makosa makubwa ya jinai*; ni yale ambayo yamepewa kipaumbele na Jeshi la Polisi katika kuyashughulikia na mengi ya makosa haya yana madhara makubwa ambayo huonekana moja kwa moja katika jamii. Kwa mfano mauaji, unyang'anyi wa aina zote na kupatikana na madawa ya kulevya.
- ii. *Makosa madogo ya jinai*; ni yale ambayo yanapotendeka hayana madhara makubwa katika jamii kwa mfano wizi kutoka maungoni, shambulio la kawaida, na lugha ya matusi.

b. Makosa ya Usalama Barabarani

- i. *Makosa makubwa ya usalama barabarani*; ni matukio ya ajali za barabarani yanayosababisha vifo, majeruhi na uharibifu wa mali.
- ii. *Makosa madogo ya usalama barabarani*; ni makosa ambayo yakifanyika hayaleti madhara kwa wakati huo kama vile kuendesha vyombo vya moto bila leseni ya udereva na vibali vingine, kugesha chombo bila kufuata utaratibu, kwenda mwendo kasi, kupita njia au barabara isiyoruhusiwa, kuendesha gari bovu nakutokufunga mkanda. Pamoja na makosa hayo kutokuleta madhara kwa wakati huo, makosa hayo huweza kuwa vyanzo vya ajali kama hayakuzingatiwa. Mkosaji anapokamatwa hupewa adhabu ya kifungo, kutozwa faini au hupewa onyo.

2.1 Takwimu za Uhalifu Tanzania

Sehemu hii inaonesha majedwali na michoro ya hali ya uhalifu nchini kwa kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 ikilinganishwa na kipindi kama hicho mwaka 2016. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017, jumla ya matukio 3,119,531 ya jinai na usalama barabarani yaliripotiwa katika vituo vya Polisi nchini, ikilinganishwa na matukio 2,850,013 yaliyoripotiwa katika kipindi kama hicho mwaka 2016. Hili ni ongezeko la matukio 269,518 sawa na asilimia 9.5.

Takwimu zinaonesha jumla ya matukio makubwa na madogo ya jinai 596,533 yaliripotiwa katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 ikilinganishwa na matukio 639,274 yaliyoripotiwa kipindi kama hicho mwaka, 2016. Huo ni upungufu wa matukio 42,741 sawa na asilimia 6.7.

Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017, matukio makubwa ya jinai yalikuwa 67,140 ikilinganishwa na matukio 75,487 kipindi kama hicho cha mwaka 2016. Huo ni upungufu wa matukio 8,347 sawa na asilimia 11.1.

Matukio madogo ya jinai yalikuwa 529,393 katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 ikilinganishwa na matukio 563,787 kipindi kama hicho mwaka 2016. Huo ni upungufu wa matukio 34,394 sawa na asilimia 6.1.

Jumla ya matukio makubwa na madogo ya Usalama barabarani yalikuwa 2,522,998 katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017, ikilinganishwa na matukio 2,210,739 yaliyoripotiwa kipindi kama hicho mwaka 2016. Hili ni ongezeko la matukio 312,259 sawa na asilimia 14.1.

Matukio makubwa ya usalama barabarani yalikuwa 6,022 katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 ikilinganishwa na matukio 10,297 kipindi kama hicho mwaka 2016. Huo ni upungufu wa matukio 4,275 sawa na asilimia 41.5.

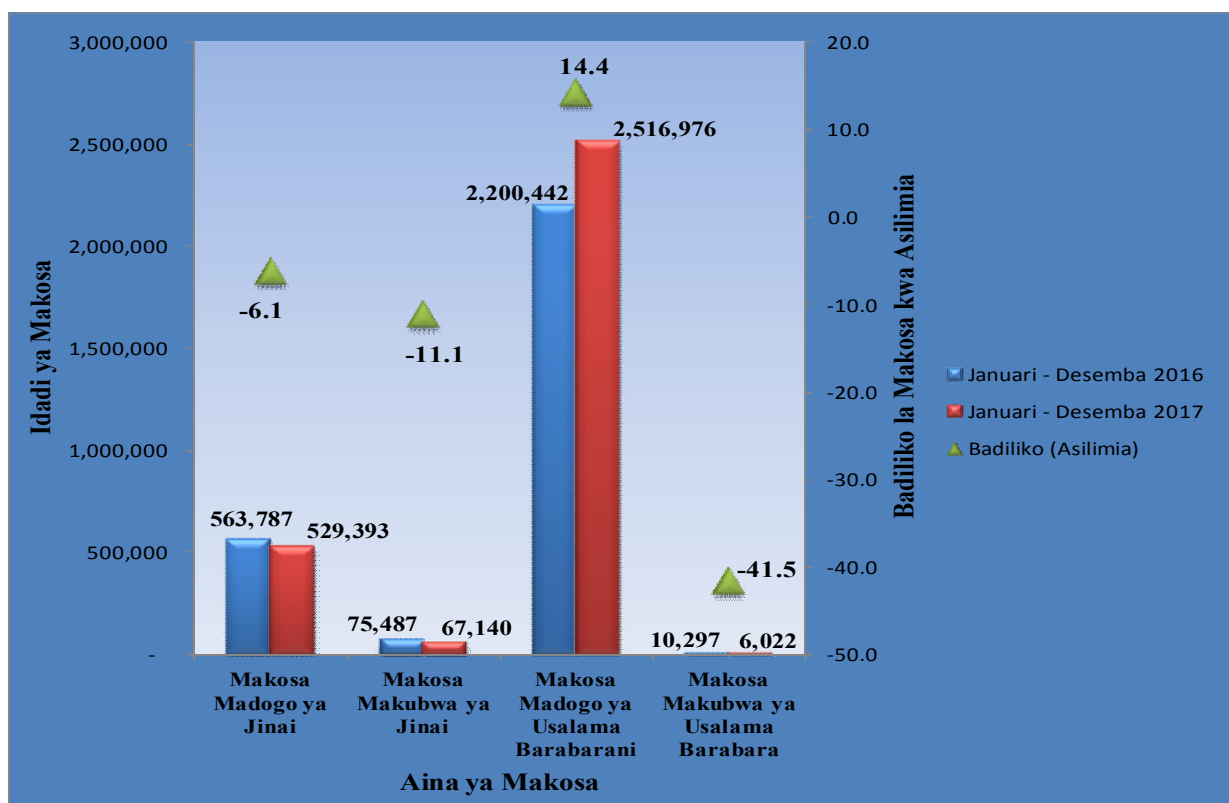
Matukio madogo ya usalama barabarani yalikuwa 2,516,976 katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 ikilinganishwa na matukio 2,200,442 kipindi kama hicho mwaka 2016. Hilo ni ongezeko la matukio 316,534 sawa na asilimia 14.4.

Katika kuthibiti makosa ya usalama barabarani, katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 Jeshi la Polisi lilikusanya jumla ya TZS 75,414,997,500 zikiwa ni tozo za faini mbalimbali zikilinganishwa na TZS 65,653,905,700 zilizokusanywa katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2016. Hii ni ongezeko la TZS 9,761,091,800 ambalo ni sawa na asilimia 14.5 za fedha zote za tozo zilizokusanywa mwaka 2016.

Jedwali Na. 1: Idadi na Aina ya Makosa, Tanzania, Januari - Desemba, 2016 na 2017

Aina ya Kosa	2016	2017	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Jinai				
Madogo	563,787	529,393	-34,394	-6.1
Makubwa	75,487	67,140	-8,347	-11.1
Jumla Ndogo	639,274	596,533	-42,741	-6.7
Usalama Barabarani				
Madogo	2,200,442	2,516,976	316,534	14.4
Makubwa	10,297	6,022	-4,275	-41.5
Jumla Ndogo	2,210,739	2,522,998	312,259	14.1
Jumla Kuu	2,850,013	3,119,531	269,518	9.5

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

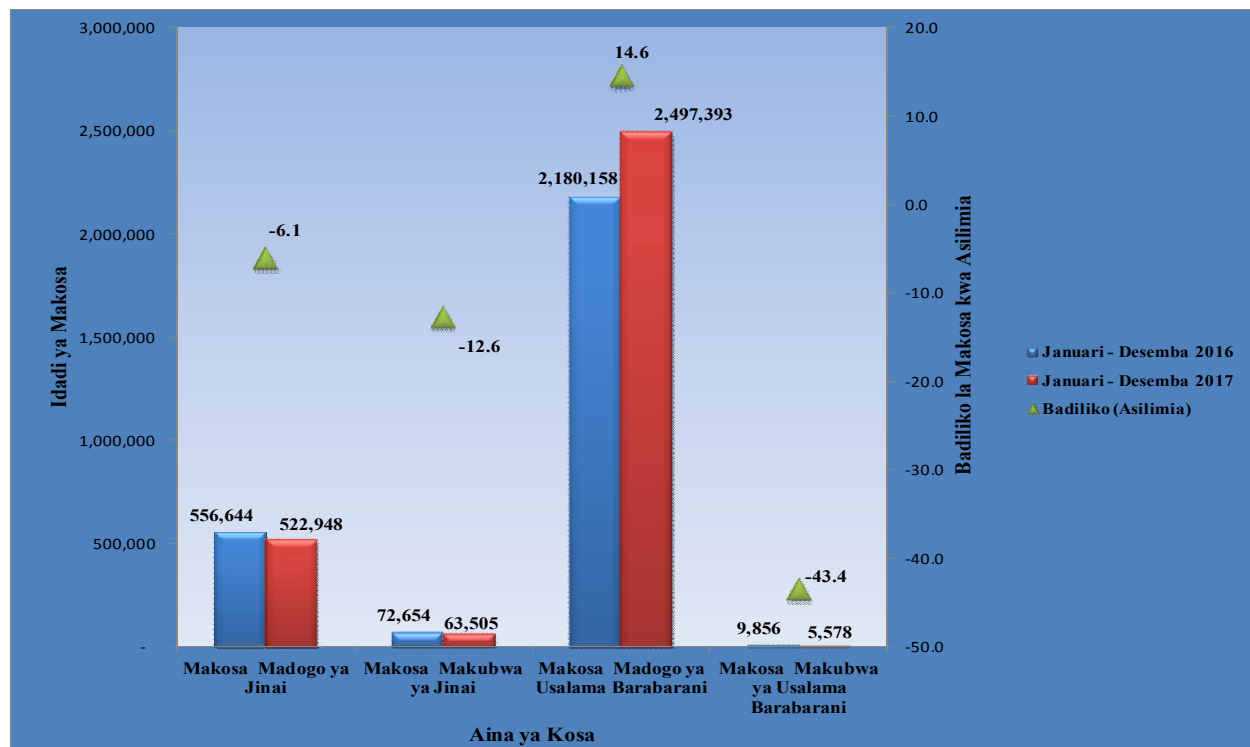
Mchoro Na. 1: Idadi na Aina ya Makosa, Tanzania, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Jedwali Na.2 na Mchoro Na.2 yanaonesha mchanganuo wa makosa ya jinai na matukio ya usalama barabarani Tanzania Bara kwa kipindi cha Januari hadi Desemba, 2016 na 2017.

Jedwali Na. 2: Idadi na Aina ya Makosa, Tanzania Bara, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Aina ya Kosa	2016	2017	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Jinai				
Madogo	556,644	522,948	-33,696	-6.1
Makubwa	72,654	63,505	-9,149	-12.6
Jumla Ndogo	629,298	586,453	-42,845	-6.8
Usalama Barabarani				
Madogo	2,180,158	2,497,393	317,235	14.6
Makubwa	9,856	5,578	-4,278	-43.4
Jumla Ndogo	2,190,014	2,502,971	312,957	14.3
Jumla Kuu	2,819,312	3,089,424	270,112	9.6

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

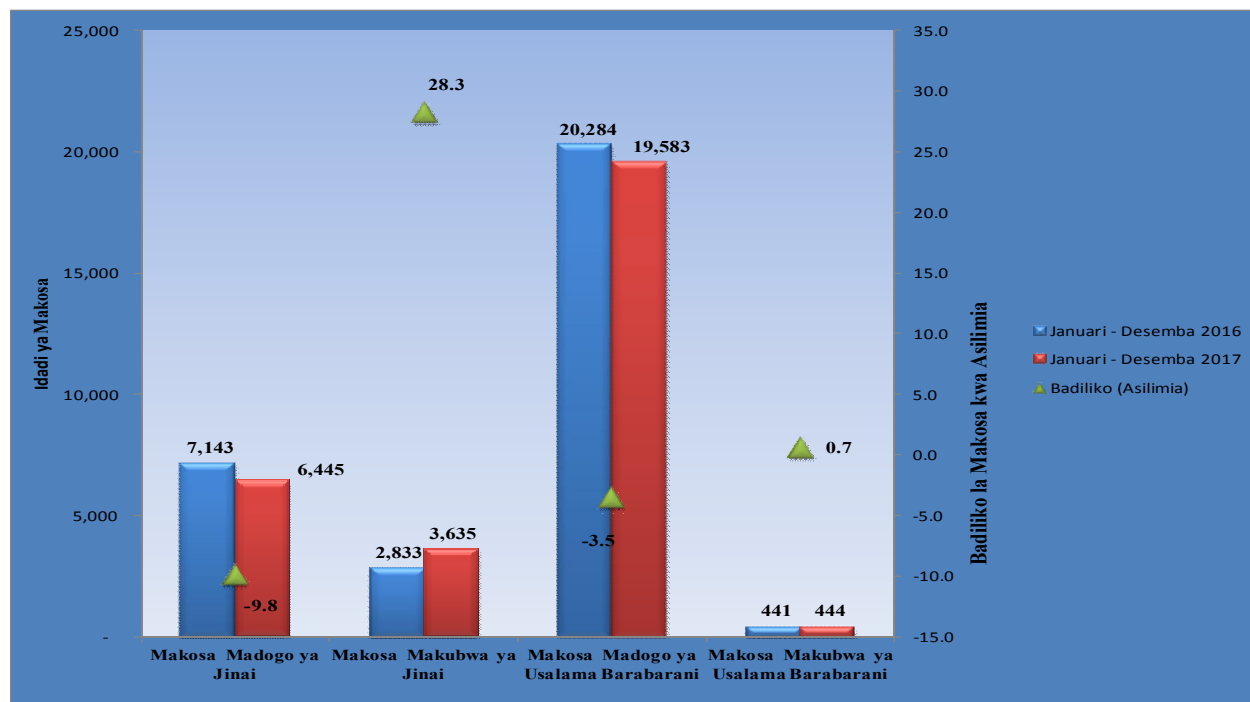
Mchoro Na. 2: Idadi na Aina ya Makosa, Tanzania Bara, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Jedwali Na.3 na Mchoro Na.3 yanaonesha mchanganuo wa makosa ya jinai na matukio ya usalama barabarani Tanzania Zanzibar kwa kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 na 2016.

Jedwali Na. 3: Idadi na Aina ya Makosa, Tanzania Zanzibar, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Aina ya Kosa	2016	2017	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Jinai				
Madogo	7,143	6,445	-698	-9.8
Makubwa	2833	3,635	802	28.3
Jumla Ndogo	9,976	10,080	104	1.0
Usalama Barabarani				
Madogo	20,284	19,583	-701	-3.5
Makubwa	441	444	3	0.7
Jumla Ndogo	20,725	20,027	-698	-3.4
Jumla Kuu	30,701	30,107	-594	-1.9

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Mchoro Na. 3: Idadi na Aina ya Makosa, Tanzania Zanzibar, Januari – Desemba, 2016 na 2017

2.2 Uchambuzi wa Makosa Makubwa ya Jinai

Makosa makubwa ya jinai ni pamoja na makosa dhidi ya binadamu, makosa ya kuwania mali na makosa dhidi ya maadili ya jamii. Uchambuzi umefanyika kwa kuelezea aina ya makosa yaliyoripotiwa katika kila kundi.

2.2.1 Makosa Dhidi ya Binadamu

Kundi hili linahusisha makosa ya mauaji, kubaka, kulawiti, wizi wa watoto, kutupa watoto, kunajisi na usafirishaji haramu wa binadamu. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 jumla ya makosa 12,578 yaliripotiwa ikilinganishwa na makosa 12,567 kwa mwaka 2016. Hilo ni ongezeko la makosa 11 sawa na asilimia 0.1. Makosa yenye ongezeko kubwa la idadi ni kubaka (394) na Kunajisi (8). Aidha, makosa yaliyopungua sana kiidadi ni mauaji (292), wizi wa watoto (41) na usafirishaji binadamu (23).

Jedwali Na. 4: Idadi ya Makosa Mbalimbali Dhidi ya Binadamu, Tanzania, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Kosa	2016	2017	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Mauaji	3,318	3,026	-292	-8.8
Kubaka	7,645	8,039	394	5.2
Kulawiti	1,202	1,184	-18	-1.5
Wizi wa Watoto	170	129	-41	-24.1
Kutupa Watoto	159	142	-17	-10.7
Kunajisi	18	26	8	44.4
Usafirishaji Binadamu	55	32	-23	-41.8
Jumla	12,567	12,578	11	0.1

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.2.2 Makosa ya Kuwania Mali

Kundi hili linahusisha makosa ya unyang'anyi, uvunjaji, wizi, kuchoma nyumba moto na uhalifu wa kifedha. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 jumla ya makosa 33,815 yaliripotiwa ikilinganishwa na makosa 39,872 kipindi kama hicho mwaka 2016. Huo ni upungufu wa makosa 6,057 sawa na asilimia 15.2. Kwa ujumla makosa ya kuwania mali yamepungua (Jedwali Na. 5).

Jedwali Na. 5: Idadi ya Makosa ya Kuwania Mali, Tanzania, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Kosa	2016	2017	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Wizi wa Silaha	33	28	-5	-15.2
Unyang'anyi katika Barabara Kuu	29	55	26	89.7
Unyang'anyi wa Kutumia Silaha	726	574	-152	-20.9
Unyang'anyi wa Kutumia Nguvu	3,945	2,796	-1,149	-29.1
Uvunjaji	19,803	16,883	-2,920	-14.7
Wizi	193	148	-45	-23.3
Wizi wa Pikipiki	5,633	5,077	-556	-9.9
Wizi wa Magari	452	267	-185	-40.9
Wizi wa Mifugo	5,106	4,908	-198	-3.9
Kuchoma Nyumba Moto	1,962	1,439	-523	-26.7
Uhalifu wa Kifedha	1,990	1,640	-350	-17.6
Jumla	39,872	33,815	-6,057	-15.2

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Makosa ya Uhalifu wa Kifedha

Makosa haya ni pamoja na kughushi, noti bandia, wizi katika mabenki, mashirika ya umma, serikali kuu/mitaa na vyama vya siasa. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 jumla ya makosa 1,640 yaliripotiwa ikilinganishwa na makosa 1,990 yaliripotiwa katika kipindi kama hicho mwaka 2016. Huo ni upungufu wa makosa 350 sawa na asilimia 17.6 (Jedwali Na.6).

Jedwali Na. 6: Makosa Mbalimbali ya Uhalifu wa Kifedha, Tanzania, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Makosa	2016	2017	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Noti Bandia	563	405	-158	-28.1
Wizi katika Mabenki	23	2	-21	-91.3
Wizi katika Mashirika ya Umma	90	54	-36	-40.0
Wizi katika Vyama vya Ushirika	56	40	-16	-28.6
Wizi katika Serikali Mitaa	152	19	-133	-87.5
Wizi katika Serikali Kuu	38	6	-32	-84.2
Wizi katika Vyama vya Siasa	0	0	0	0.0
Kughushi	1,068	1,114	46	4.3
Jumla	1,990	1,640	-350	-17.6

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.2.3 Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii

Kundi hili linahusisha makosa ya kupatikana na dawa za kulevya, nyara za Serikali, silaha, risasi, pombe ya moshi, mazao ya misitu, rushwa, magendo na wahamiaji haramu. Jumla ya makosa 20,747 yaliripotiwa katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 ikilinganishwa na makosa 22,220 kipindi kama hicho mwaka 2016. Huo ni upungufu wa makosa 1,473 sawa na asilimia 6.6. Makosa yenye ongezeko kubwa kwa idadi ni kupatikana na mazao ya misitu (278), dawa za kulevya za viwandani (223) na kubainika kwa mashamba ya bhangi (110). Mafanikio katika kudhibiti makosa yaliyomo katika kundi hili kwa sehemu kubwa yanatokana na juhudi za Jeshi la Polisi kwa kushirikiana na wananchi (Jedwali Na.7).

Jedwali Na. 7: Idadi ya Makosa Mbalimbali Dhidi ya Maadili ya Jamii, Tanzania, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Makosa	2016	2017	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Kupatikana na Silaha	472	365	-107	-22.7
Dawa za Kulevya	679	902	223	32.8
Bangi	8,910	7,599	-1,311	-14.7
Mashamba ya Bangi	102	212	110	107.8
Mirungi	1,465	1,357	-108	-7.4
Nyara za Serikali	1,087	1,034	-53	-4.9
Magendo	246	233	-13	-5.3
Rushwa	14	5	-9	-64.3
Pombe ya Moshi	6,977	6,890	-87	-1.2
Kupatikana na Mitambo*	560	282	-278	-49.6
Kupatikana na Risasi	97	43	-54	-55.7
Kupatikana na Bomu	15	8	-7	-46.7
Uvuvi Haramu	149	141	-8	-5.4
Kupatikana na Mazao ya Misitu	223	501	278	124.7
Kupatikana na Mazao ya Bahari	3	11	8	266.7
Wahamiaji Haramu	1,221	1,164	-57	-4.7
Jumla	22,220	20,747	-1,473	-6.6

*Mitambo ya pombe moshi

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.3 Uchambuzi wa Makosa Makubwa ya Jinai kwa Mikoa ya Kipolisi

Katika sehemu hii, makosa makubwa ya jinai yametenganishwa kimkoa kwa Tanzania Bara na Tanzania Zanzibar. Takwimu zinaonesha tofauti ya makosa kimkoa kutokana na kundi na idadi ya makosa yaliyoripotiwa.

2.3.1 Makosa Dhidi ya Binadamu

Mikoa iliyoongoza kwa makosa dhidi ya binadamu yaliyoripotiwa katika mikoa ya kipolisi Tanzania Bara na Tanzania Zanzibar kwa mwaka 2017 ni Mbeya (728), Kinondoni (720), Temeke (609), Kilimanjaro (587), Morogoro (556), Dodoma (540), Tanga (537), Mjini Magharibi (519) na Mwanza (505). Mikoa yenye idadi ndogo ya makosa ilikuwa ni Viwanja vya Ndege (1), Reli (1) na Wanamaji (3). Aina ya makosa yalioongoza kwa idadi ya matukio ni kubaka (8,039), mauaji (3,026), kulawiti (1,184), kutupa watoto (142) na wizi wa watoto (129).

Jedwali Na. 8: Idadi ya Makosa Dhidi ya Binadamu kwa Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Tanzania Bara na Tanzania Zanzibar, Januari - Desemba, 2017

Mkoa	Mauaji	Kubaka	Kutupa Watoto	Kulawiti	Wizi wa Watoto	Kunajisi	Usafirishaji Binadamu	Jumla
Arusha	55	191	12	69	2	2	1	332
Ilala	84	258	5	88	6	0	5	446
Temeke	86	381	9	129	4	0	0	609
Kinondoni	113	447	11	136	13	0	0	720
Dodoma	161	304	1	68	5	0	1	540
Geita	122	139	0	7	5	1	0	274
Iringa	100	289	7	37	3	0	0	436
Kagera	189	237	12	7	3	0	1	449
Katawi	49	89	2	7	0	0	0	147
Kigoma	126	209	12	29	4	0	4	384
Kilimanjaro	71	370	12	111	15	4	4	587
Lindi	50	246	1	13	1	0	0	311
Mara	105	196	3	23	12	1	0	340
Manyara	83	143	4	16	3	3	0	252
Mbeya	172	475	7	62	7	0	5	728
Morogoro	127	400	2	22	5	0	0	556
Mtwara	62	262	4	14	5	0	2	349
Mwanza	194	257	12	36	5	0	1	505
Njombe	75	223	3	15	0	0	0	316
Pwani	103	270	1	37	5	0	4	420
Rufiji	30	93	0	11	0	0	0	134
Rukwa	111	270	1	8	5	1	3	399
Ruvuma	59	225	4	7	0	0	1	296
Shinyanga	91	235	5	34	8	0	0	373
Simiyu	52	96	0	1	1	0	0	150
Singida	99	176	1	20	2	0	0	298
Songwe	88	108	1	7	2	0	0	206
Tabora	174	227	5	28	3	0	0	437
Tanga	82	397	2	55	1	0	0	537
Tarime ó Rorya	69	101	0	6	3	0	0	179
Wanamaji	3	0	0	0	0	0	0	3
Reli	0	1	0	0	0	0	0	1
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	1	0	0	0	0	0	0	1
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0
Tanzania Bara	2,986	7,315	139	1,103	128	12	32	11,715
Kaskazini Pemba	2	51	0	6	0	9	0	68
Kaskazini Unguja	2	96	2	12	0	0	0	112
Kusini Pemba	3	50	0	10	0	2	0	65
Kusini Unguja	7	85	1	6	0	0	0	99
Mjini Magharibi	26	442	0	47	1	3	0	519
Tanzania Zanzibar	40	724	3	81	1	14	0	863
Tanzania	3,026	8,039	142	1,184	129	26	32	12,578

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.3.2 Makosa ya Kuwania Mali

Jedwali Na. 9 linaonesha mgawanyo wa makosa ya kuwania mali katika mikoa ya kipolisi Tanzania Bara na Tanzania Zanzibar kwa mwaka 2017. Idadi ya makosa ya kuwania mali ilikuwa ni 33,815. Mikoa ya kipolisi yenye idadi kubwa ya makosa ilikuwa ni Kinondoni (3,889), Morogoro (2,736), Ilala (2,521), Pwani (2,046) na Kagera (1,789).

Makosa yaliyoongoza kwa kuwa na idadi kubwa ya makosa ya kuwania mali ni uvunjaji (16,883), wizi wa pikipiki (5,077), wizi wa mifugo (4,908), unyang'anyi wa kutumia nguvu (2,801), uhalifu wa kifedha (1,640) na kuchoma nyumba moto (1,439).

Jedwali Na. 9: Idadi ya Makosa ya Kuwania Mali kwa Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

Mkoa	Wizi wa Silaha	Unyang'anyi kik Barabara Kuu	Unyang'anyi wa Kutumia Silaha	Unyang'anyi wa Kutumia Nguvu	Uvunjaji	Wizi wa Pikikipiki	Wizi wa Magari	Wizi	Wizi wa Mifugo	Kuchoma Nyumba Moto	Uhalifu wa Kifedha	Jumla
Arusha	0	1	14	28	232	55	1	15	70	11	92	519
Ilala	0	0	25	170	1,436	450	67	0	50	14	309	2,521
Temeke	0	0	12	59	316	368	26	4	27	24	114	950
Kinondoni	1	0	23	115	2,137	1,186	123	1	118	23	162	3,889
Dodoma	3	0	15	114	495	158	5	1	280	37	60	1,168
Geita	2	3	16	9	32	38	2	3	54	9	3	171
Iringa	1	7	2	15	399	81	1	6	52	33	17	614
Kagera	0	1	16	180	804	156	1	0	451	141	39	1,789
Katavi	0	0	6	21	144	35	0	0	55	42	6	309
Kigoma	4	12	41	123	796	109	0	0	104	115	24	1,328
Kilimanjaro	3	0	18	147	96	189	5	21	294	47	60	880
Lindi	0	2	11	29	415	114	1	0	11	72	16	671
Mara	1	0	46	89	715	50	0	0	309	47	12	1,269
Manyara	2	1	11	83	564	56	3	0	207	35	44	1,006
Mbeya	0	5	2	79	218	187	0	0	162	63	51	767
Morogoro	1	3	25	308	1,317	361	1	37	544	111	28	2,736
Mtwara	0	0	8	56	460	172	0	2	50	71	44	863
Mwanza	3	1	76	75	234	148	10	2	109	48	104	810
Njombe	2	1	3	14	336	134	3	16	55	21	19	604
Pwani	1	8	28	160	1,080	167	5	10	457	46	84	2,046
Rufiji	0	0	2	27	229	8	0	1	52	16	3	338
Rukwa	0	3	4	30	311	45	0	0	143	40	26	602
Ruvuma	0	0	1	27	345	211	0	8	116	65	14	787
Shinyanga	0	0	2	23	297	93	2	0	49	24	35	525
Simiyu	1	0	48	7	114	31	0	0	60	13	25	299
Singida	0	5	9	25	190	30	1	1	90	13	33	397
Songwe	0	2	18	27	343	45	0	0	82	17	38	572
Tabora	1	1	29	186	650	146	1	7	178	85	32	1,316
Tanga	2	2	26	81	505	172	2	2	409	77	54	1,332
Tarime ó Rorya	0	0	27	167	354	13	0	0	148	46	7	762
Wanamaji	0	0	20	3	2	0	0	0	0	0	5	30
Reli	0	0	0	2	10	0	0	0	0	0	52	64
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	5	8
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4	8
Tanzania Bara	28	58	584	2,479	15,577	5,008	260	143	4,786	1,406	1,621	31,950
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	116	1	0	0	9	6	2	134
Kaskazini Unguja	0	0	0	19	96	1	0	2	34	10	0	162
Kusini Pemba	0	0	0	0	115	0	0	0	21	3	2	141
Kusini Unguja	0	0	0	10	164	5	1	3	27	6	4	220
Mjini Magharibi	0	0	0	275	815	62	6	0	31	8	11	1,208
Tanzania Zanzibar	0	0	0	304	1,306	69	7	5	122	33	19	1,865
Tanzania	28	58	584	2,783	16,883	5,077	267	148	4,908	1,439	1,640	33,815

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Makosa ya Uhalifu wa Kifedha

Jedwali Na. 10 linaonesha mgawanyo wa makosa ya uhalifu wa kifedha katika mikoa yote Tanzania Bara na Tanzania Zanzibar kwa mwaka 2017. Idadi ya makosa ya uhalifu wa kifedha nchini ilikuwa ni 1,640. Mikoa ya Kipolisi yenye idadi kubwa ya makosa ilikuwa ni Ilala (309), Kinondoni (162), Temeke (114), Mwanza (104) na Arusha (92). Makosa yaliyoongoza kwa kuwa na idadi kubwa ni kugushi (1,114), noti bandia (405) wizi katika mashirika ya umma (54) na wizi katika vyama vya ushirika (40).

Jedwali Na. 10: Idadi ya Makosa ya Uhalifu wa Kifedha kwa Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

Mkoa	Noti Bandia	Wizi ktk Benki	Wizi katika Mashirika ya Umma	Wizi katika Vyama vya Ushirika	Wizi katika Serikali za Mitaa	Wizi katika Serikali Kuu	Wizi katika Vyama vya Siasa	Kughushi	Jumla
Arusha	9	0	0	0	0	0	0	83	92
Ilala	43	0	0	0	0	1	0	265	309
Temeke	30	0	0	0	0	0	0	84	114
Kinondoni	59	0	0	0	0	0	0	103	162
Dodoma	7	0	0	0	0	0	0	53	60
Geita	3	0	0	0	0	0	0	0	3
Iringa	6	0	0	0	0	0	0	11	17
Kagera	12	0	0	0	0	0	0	27	39
Katavi	2	0	0	1	0	0	0	3	6
Kigoma	12	0	0	0	0	0	0	12	24
Kilimanjaro	15	0	0	0	2	0	0	43	60
Lindi	5	0	0	5	0	0	0	6	16
Mara	5	0	0	0	0	0	0	7	12
Manyara	8	0	1	0	3	1	0	31	44
Mbeya	15	0	2	0	0	0	0	34	51
Morogoro	10	0	0	0	0	0	0	18	28
Mtwara	5	0	0	29	0	0	0	10	44
Mwanza	31	1	0	0	0	0	0	72	104
Njombe	11	0	4	0	0	0	0	4	19
Pwani	5	0	0	1	0	0	0	78	84
Rufiji	0	0	0	0	2	0	0	1	3
Rukwa	6	0	0	0	6	0	0	14	26
Ruvuma	8	0	0	2	1	0	0	3	14
Shinyanga	10	0	0	0	0	0	0	25	35
Simiyu	4	1	1	1	0	0	0	18	25
Singida	5	0	0	0	0	0	0	28	33
Songwe	18	0	0	0	0	0	0	20	38
Tabora	20	0	0	1	0	0	0	11	32
Tanga	30	0	9	0	3	0	0	12	54
Tarime ó Rorya	2	0	0	0	0	0	0	5	7
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	5	5
Reli	2	0	37	0	0	0	0	13	52
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	5	5
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	4	4
Tanzania Bara	398	2	54	40	17	2	0	1,108	1,621
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	1	1	0	0	2
Kaskazini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Pemba	1	0	0	0	0	1	0	0	2
Kusini Unguja	1	0	0	0	0	0	0	3	4
Mjini Magharibi	5	0	0	0	1	2	0	3	11
Tanzania Zanzibar	7	0	0	0	2	4	0	6	19
Tanzania	405	2	54	40	19	6	0	1,114	1,640

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.3.3 Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii

Makosa dhidi ya maadili ya jamii ni baadhi ya vikwazo vikubwa kwa maendeleo ya nchi na ya watu binafsi. Utumiaji wa dawa za kulevya, rushwa, usafirishaji wa nyara na uwindaji haramu wa maliasili za nchi, uzagaaji wa silaha, na wahamiaji haramu ni changamoto kubwa kwa serikali katika juhudi zake za kuinua kiwango cha maisha ya watu na maendeleo yao. Jedwali Na. 11 linaonesha matukio yaliyoripotiwa kwa aina ya makosa dhidi ya maadili ya jamii kwa mikoa ya kipolisi nchini.

Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 yaliripotiwa matukio 20,747 dhidi ya maadili ya jamii. Mikoa iliyoongoza kwa idadi kubwa ya matukio yaliyoripotiwa kwa upande wa Tanzania Bara ni Kinondoni (2,129), Kagera (1,462), Kilimanjaro (1,275), Ilala (1,251), Temeke (1,249) na Mwanza (1,069).

Makosa yaliyokuwa na idadi kubwa ya matukio ni kupatikana na bhangi (7,599), pombe ya moshi (6,890), mirungi (1,357), wahamiaji haramu (1,164), kupatika na nyara za serikali (1,034) na kupatikana na dawa ya kulevya ya Heroine (763).

Jedwali Na. 11: Idadi ya Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii kwa Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Tanzania Bara na Tanzania Zanzibar, Januari – Desemba, 2017

Mkoa	Cocaine	Heroine	Mandrax	Cannabis Resin	Morphine	Cannabis Sativa (bangi)	Mashamba ya Bangi	Khat (Mirungu)	Magendo	Nyara	Rushwa	Pombe ya Moshi	Mitambo ya Pombe ya Moshi	Kupatikana na Silaha	Kupatikana na Kisasi	Kupatikana na Bomu	Wahamiaji Haramu	Uvuvi Haramu	Kupatikana na Mazao ya Miti	Kupatikana na Mazao ya Bahari	Jumla
Arusha	36	0	0	0	0	283	1	253	0	20	0	281	60	1	1	0	0	0	10	0	946
Ilala	10	57	2	0	0	622	0	32	0	8	0	474	1	7	0	0	38	0	0	0	1,251
Temeke	5	96	0	0	0	620	0	8	0	4	0	487	2	7	1	0	19	0	0	0	1,249
Kinondoni	49	39	0	0	0	1,334	0	20	0	10	0	616	3	6	0	0	52	0	0	0	2,129
Dodoma	3	1	1	0	0	254	4	73	0	39	0	96	2	16	1	0	16	0	14	0	520
Geita	0	0	0	0	0	65	10	2	0	10	0	44	1	12	0	0	0	0	0	0	144
Iringa	10	3	0	0	0	157	0	3	0	27	3	6	0	21	0	0	20	2	0	0	252
Kagera	0	6	0	0	0	223	28	81	16	57	0	622	32	19	2	0	333	0	43	0	1,462
Katavi	0	0	0	0	0	67	3	0	0	74	0	125	4	32	2	0	0	0	0	0	307
Kigoma	0	2	0	0	0	138	15	2	2	21	0	177	2	38	0	0	387	1	16	0	801
Kilimanjaro	0	12	0	0	0	319	2	386	4	37	0	410	13	8	2	0	28	2	52	0	1,275
Lindi	0	11	0	0	0	161	1	0	0	20	1	300	36	4	1	0	1	0	0	0	536
Mara	0	0	0	0	0	129	0	18	0	169	0	292	6	3	2	0	0	88	0	0	707
Manyara	1	0	0	0	0	86	0	73	0	55	0	222	10	11	1	0	6	0	22	0	487
Mbeya	0	6	0	0	1	238	2	2	16	37	0	217	1	17	3	0	39	0	1	0	580
Morogoro	0	37	0	0	0	323	2	9	0	73	0	179	1	21	3	0	12	0	23	0	683
Mtwara	0	11	0	0	0	165	1	0	0	12	0	289	11	3	0	0	2	0	0	0	494
Mwanza	1	19	0	0	0	325	25	56	1	31	0	358	21	5	0	0	0	0	218	9	1,069
Njombe	1	0	0	0	0	56	6	0	0	6	0	6	0	2	1	0	1	0	2	0	81
Pwani	0	47	0	0	0	251	0	5	4	18	0	159	22	12	3	0	38	0	32	0	591
Rufiji	0	7	0	0	0	49	0	0	0	3	0	52	1	5	1	0	8	0	23	0	149
Rukwa	0	3	0	0	0	73	17	0	0	13	0	68	3	7	1	0	3	0	0	0	188
Ruvuma	0	0	0	0	0	259	9	0	0	46	0	148	12	30	4	0	8	0	0	0	516
Shinyanga	3	10	0	0	0	139	1	20	2	16	0	154	2	6	0	0	0	0	2	0	355
Simiyu	0	0	0	1	0	61	9	23	0	130	0	186	15	1	0	0	3	0	0	0	429
Singida	3	1	0	0	0	151	0	37	0	18	0	143	0	14	3	0	5	0	26	0	401
Songwe	1	0	0	0	0	107	14	4	18	6	0	45	1	9	1	0	18	0	0	0	224
Tabora	3	3	0	0	0	198	0	25	0	24	0	315	6	30	1	0	18	0	14	0	637
Tanga	0	52	0	0	0	261	3	205	70	12	0	154	12	14	8	7	76	0	0	0	874
Tarime - Rorya	0	0	0	0	0	111	59	16	95	35	0	64	0	3	1	0	0	11	1	0	396
Wanamaji	0	0	0	0	0	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	37	2	2	46
Reli	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32	0	0	0	38
TAZARA	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Viwanja vya Ndege	1	0	0	0	0	7	0	0	2	1	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	14
Bandari	0	1	0	0	0	2	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
Tanzania Bara	127	424	3	1	1	7,245	212	1,355	233	1,032	4	6,691	281	364	43	8	1,163	141	501	11	19,840
Kaskazini Pemba	5	27	0	0	0	37	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	76
Kaskazini Unguja	2	47	0	0	0	48	0	0	0	1	0	41	0	0	0	0	1	0	0	0	140
Kusini Pemba	0	26	0	0	0	72	0	0	0	0	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	148
Kusini Unguja	0	30	0	0	0	39	0	0	0	0	0	48	0	0	0	0	0	0	0	0	117
Mjini Magharibi	0	209	0	0	0	158	0	2	0	1	1	53	1	1	0	0	0	0	0	0	426
Tanzania Zanzibar	7	339	0	0	0	354	0	2	0	2	1	199	1	1	0	0	1	0	0	0	907
Tanzania	134	763	3	1	1	7,599	212	1,357	233	1,034	5	6,890	282	365	43	8	1,164	141	501	11	20,747

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.4 Uchambuzi wa Makosa Madogo ya Jinai kwa Mkoa wa Kipolisi

Makosa Madogo ya Jinai

Makosa madogo ya jinai 529,393 yaliyoripotiwa nchini katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017.

- i. Makosa madogo ya kuwania mali yamejitokeza zaidi katika mikoa ya Kinondoni (25,741), Mwanza (21,151), Ilala (17,199), Temeke (14,828) na Morogoro (14,566). Mikoa ya kipolisi yenye idadi ndogo ya makosa katika kundi hili ni TAZARA (33), Reli (70), Bandari (71), Wanamaji (139) na Viwanja vya Ndege (164).
- ii. Makosa madogo dhidi ya binadamu yamejitokeza zaidi katika mikoa ya kipolisi ya Kinondoni (17,723), Mwanza (14,850), Mbeya (12,816), Temeke (10,339) na Morogoro (9,605). Mikoa/Vikosi vyenye idadi ndogo ya makosa katika kundi hili ni Bandari (14), TAZARA (15), Wanamaji (27), Reli (28) na Viwanja vya Ndege (39).
- iii. Makosa madogo dhidi ya maadili ya jamii yamejitokeza zaidi katika mikoa ya Kinondoni (12,682), Kilimanjaro (12,091), Mwanza (11,782), Ilala (11,650) na Arusha (7,869). Mikoa/Vikosi yenye idadi ndogo ya makosa katika kundi hili ni TAZARA (15), Wanamaji (18), Bandari (32), Kusini Pemba (71) na Viwanja vya Ndege (85).
- iv. Tathmini ya jumla inaonesha kuwa makosa madogo yamejitokeza zaidi katika mikoa ya Kinondoni (56,146), Mwanza (47,783), Ilala (38,120), Temeke (31,805) na Kilimanjaro (31,419). Mikoa/Vikosi inayoonesha idadi ndogo ya makosa yaliyoripotiwa katika kipindi hicho ni TAZARA (63), Bandari (117), Wanamaji (184), Reli (233) na Viwanja vya Ndege (288) (Jedwali Na. 12).

Jedwali Na. 12: Idadi ya Makosa Madogo ya Jinai kwa Mikoa ya Kipolisi na Aina ya Kosa, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

Mkoa	Makosa ya Kuwania Mali	Makosa Dhidi ya Binadamu	Makosa Dhidi ya Maadili	Jumla
Arusha	9,671	5,559	7,869	23,099
Ilala	17,199	9,271	11,650	38,120
Temeke	14,828	10,339	6,638	31,805
Kinondoni	25,741	17,723	12,682	56,146
Dodoma	7,920	7,606	1,889	17,415
Geita	6,786	5,913	6,602	19,301
Iringa	4,320	3,540	2,094	9,954
Kagera	5,187	5,600	3,903	14,690
Katavi	2,540	1,836	1,907	6,283
Kigoma	4,286	3,792	2,715	10,793
Kilimanjaro	10,474	8,854	12,091	31,419
Lindi	2,422	2,234	674	5,330
Mara	4,881	7,860	1,076	13,817
Manyara	5,909	4,838	3,060	13,807
Mbeya	9,564	12,816	2,470	24,850
Morogoro	14,566	9,605	3,615	27,786
Mtwara	3,763	3,000	2,292	9,055
Mwanza	21,151	14,850	11,782	47,783
Njombe	3,274	2,650	2,207	8,131
Pwani	6,284	4,282	2,807	13,373
Rufiji	764	595	395	1,754
Rukwa	2,824	2,394	2,184	7,402
Ruvuma	5,605	3,060	2,245	10,910
Shinyanga	6,150	3,721	2,487	12,358
Simiyu	2,377	2,586	1,659	6,622
Singida	4,025	4,155	3,275	11,455
Songwe	2,529	2,059	1,811	6,399
Tabora	6,839	6,215	3,796	16,850
Tanga	7,761	7,226	676	15,663
Tarime - Rorya	2,866	6,144	683	9,693
Wanamaji	139	27	18	184
Reli	70	28	135	233
TAZARA	33	15	15	63
Viwanja vya Ndege	164	39	85	288
Bandari	71	14	32	117
Tanzania Bara	222,983	180,446	119,519	522,948
Kaskazini Pemba	189	176	105	470
Kaskazini Unguja	471	474	550	1,495
Kusini Pemba	283	354	71	708
Kusini Unguja	370	401	114	885
Mjini Magharibi	1,302	1,078	507	2,887
Tanzania Zanzibar	2,615	2,483	1,347	6,445
Tanzania	225,598	182,929	120,866	529,393

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5 Matukio yenye Athari Kubwa katika Jamii

Mabadiliko ya kukua kwa teknolojia na maendeleo ya nchi yamechangia kwa kiasi kikubwa kuongezeka kwa matukio ya uhalifu nchini. Pamoja na matukio yaliyozoeleka kama yalivyoainishwa katika kurasa zilizotangulia, uchambuzi pia umefanyika kwa makosa yenye athari kubwa katika jamii kama vile mauaji, ukatili wa kijinsia, wizi katika mtandao, uzagaaji wa silaha ndogo na silaha nyepesi, wahamiaji haramu, usafirishaji wa dawa za kulevya, makosa ya kujichukulia sheria mkononi na migogoro ya ardhi.

2.5.1 Mauaji na Sababu Zake

Makosa ya mauaji hutokana na sababu mbalimbali zikiwemo watu kujichukulia sheria mkononi na visasi. Idadi kubwa ya mauaji ilijitokeza kwenye matukio yaliyohusisha wizi wa kawaida, ujambazi, ugomvi majumbani, imani ya uchawi, wivu/ugoni, visasi, na ugomvi vilabuni. Idadi ya matukio ya watu kuuawa ilijitokeza kwa wingi katika mikoa ya Mwanza (194), Kagera (189), Tabora (174), Mbeya (172) na Dodoma (161), (Jedwali Na. 13).

Jedwali Na. 13: Mauaji - Idadi ya Makosa, Watuhumiwa na Waliouawa na Sababu za Kuuawa kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

Mkoa	Idadi ya Makosa	Waliouawa	Waliouawa		Wizi wa Mifugo		Ujambazi		Imani ya Uchawi			Wizi wa Kawaida	Ugomvi wa Kawaida					Migogoro	Kubaka	Magari	Pikipiki	Vichaa	Sababu Zingine	Watuhumiwa		
			Mme	Mke	Wezi	Wenye Mali	Wezi	Wenye Mali	Albino	Vikongwe	Wengineo		Majumbani	Vilabuni	Wivu/ Ugoni	Kisasi	Bahati Mbaya							Me	Ke	Jumla
Arusha	55	60	53	7	1	0	3	0	0	6	3	6	8	0	7	14	0	2	0	0	0	0	10	37	9	46
Ilala	84	95	86	9	1	8	24	12	0	0	5	30	10	3	0	1	1	0	0	0	0	0	0	23	1	24
Temeke	86	100	95	5	1	3	32	9	0	0	0	37	6	0	2	3	1	0	0	4	0	1	1	24	0	24
Kinondoni	113	115	111	4	20	11	24	4	0	0	3	45	0	0	2	5	1	0	0	0	0	0	0	22	1	23
Dodoma	161	162	132	30	9	4	5	6	0	5	1	15	29	14	6	15	1	3	0	0	0	0	49	142	10	152
Geita	122	123	87	36	1	1	4	3	0	10	7	35	7	3	7	2	2	5	0	1	0	0	35	47	7	54
Iringa	100	100	87	13	1	0	1	3	0	9	13	2	4	3	8	4	3	2	0	0	0	0	47	79	19	98
Kagera	189	194	144	50	7	0	11	2	0	21	13	21	27	13	16	6	2	4	0	0	0	2	49	139	24	163
Katavi	49	52	45	7	7	0	4	0	0	4	3	4	2	0	6	2	0	1	0	0	0	0	19	21	7	28
Kigoma	126	134	117	17	3	1	16	4	0	18	3	16	15	0	6	11	3	3	0	0	0	0	35	44	5	49
Kilimanjaro	71	74	55	19	1	1	10	5	0	0	0	3	16	3	2	0	1	0	1	0	0	0	31	49	16	65
Lindi	50	50	43	7	3	0	1	0	0	0	0	9	12	6	6	3	4	0	1	0	0	0	5	21	3	24
Mara	105	105	95	10	9	0	19	6	0	2	1	24	20	8	3	2	0	0	0	0	0	0	11	33	9	42
Manyara	83	87	74	13	6	0	1	0	0	0	5	1	16	5	3	1	2	2	0	0	0	0	45	70	2	72
Mbeya	172	174	161	13	4	0	1	3	0	11	0	69	14	13	24	23	0	2	0	0	0	0	10	156	4	160
Morogoro	127	136	119	17	2	0	8	6	0	3	1	25	19	9	22	11	2	3	0	0	0	0	25	58	3	61
Mtwara	62	63	52	11	2	2	2	0	0	1	0	5	9	4	5	15	1	1	0	0	0	0	16	20	8	28
Mwanza	194	202	160	42	6	1	22	7	0	15	10	56	20	5	11	18	8	2	0	0	0	2	19	137	26	163
Njombe	75	76	47	29	1	0	6	1	0	9	6	4	14	4	5	0	1	1	1	0	0	0	23	59	19	78
Pwani	103	117	104	13	5	3	19	4	0	0	0	5	7	1	5	3	0	1	1	0	2	0	61	30	3	33
Rufiji	30	32	32	0	0	0	0	0	0	0	0	8	12	0	0	0	0	0	0	0	0	1	11	5	0	5
Rukwa	111	116	88	28	8	1	4	4	0	11	15	4	18	2	13	9	1	5	0	0	0	0	21	82	20	102
Ruvuma	59	59	47	12	3	2	4	1	0	1	1	2	13	6	6	2	1	1	0	0	0	1	15	35	2	37
Shinyanga	91	92	79	13	0	0	2	2	0	7	5	28	10	2	13	4	1	6	0	0	0	1	11	40	8	48
Simiyu	52	56	42	14	0	2	6	1	0	7	1	4	5	2	9	4	2	4	0	0	0	0	9	41	12	53
Singida	99	103	83	20	1	0	8	2	0	11	3	1	18	7	7	8	3	1	1	5	0	0	27	42	3	45
Songwe	88	91	77	14	3	0	3	1	0	9	3	2	4	6	15	5	0	2	0	0	0	0	38	36	2	38
Tabora	174	183	118	65	8	1	16	5	0	42	1	14	10	7	16	7	2	6	0	0	0	0	48	121	15	136
Tanga	82	83	71	12	6	2	14	1	0	0	0	18	7	1	4	0	2	2	0	0	0	0	26	40	2	42
Tarime ó Rorya	69	69	67	2	1	1	3	2	0	0	1	5	6	1	1	1	0	2	0	0	0	0	45	37	2	39
Wanamaji	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	2	0	2
Reli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	0	4
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Pemba	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Kaskazini Unguja	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Kusini Pemba	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	6
Kusini Unguja	7	7	7	0	1	0	0	0	0	1	0	4	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Mjini Magharibi	26	26	22	4	1	0	0	0	0	0	0	17	4	1	2	0	0	0	0	0	0	0	1	16	2	18
Jumla	3,026	3,147	2,611	536	122	44	273	94	0	203	104	522	364	129	234	182	45	61	5	10	2	8	745	1,723	244	1,967

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.2 Migogoro ya Ardhi

Migogoro ya ardhi ni miongoni mwa matukio yanayoripotiwa katika vituo vya Polisi nchini. Matukio haya yanatokana na kugombania ardhi baina ya wakulima na wafugaji; wakulima kwa wakulima; pamoja na wananchi na wawekezaji/Serikali. Hali hii ilisababisha vifo, majeruhi na uharibifu wa mali katika jamii. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 jumla ya migogoro ya ardhi 107 iliripotiwa na kusababisha vifo vya watu 61 na majeruhi 95 (Jedwali Na. 14).

Jedwali Na. 14: Migogoro ya Ardhi - Idadi ya Migogoro, Watuhumiwa, Waliouawa na Waliojeruhiwa kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

Mkoa	Idadi ya Migogoro	Idadi ya Waliokufa		Idadi ya Majeruhi		Watuhumiwa	
		Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke
Arusha	6	2	0	3	0	3	0
Dodoma	4	3	0	1	0	3	0
Geta	3	5	0	2	1	0	0
Iringa	2	2	0	0	0	1	0
kagera	6	4	0	0	0	11	0
katavi	1	1	0	3	0	0	0
kigoma	6	3	0	2	0	14	0
Kilimanjaro	1	0	0	1	0	0	0
Manyara	8	2	0	3	0	4	0
Mara	3	0	0	7	0	0	1
Mbeya	6	2	0	9	2	7	0
morogoro	11	3	0	15	0	10	7
mtwara	2	1	0	1	0	2	0
Mwanza	5	1	1	2	0	2	0
Njombe	3	1	0	1	1	1	0
Pwani	8	1	0	2	0	3	0
Rukwa	5	5	0	2	0	0	0
Ruvuma	2	1	0	8	0	0	0
Shinyanga	3	4	2	0	0	4	0
Simiyu	5	2	2	1	0	3	0
singida	3	1	0	1	0	3	0
Songwe	3	2	0	1	0		0
Tabora	6	5	1	0	0	9	0
Tanga	3	2	0	26	0	9	0
Tarime - Rorya	2	2	0		0	2	0
Jumla	107	55	6	91	4	91	8

Angalizo: Mikoa ambayo haikuorodheshwa haikuwa na migogoro ya ardhi iliyoripotiwa polisi

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.3 Makosa ya Ukatili wa Kijinsia na Unyanyasaji

Jamii imekuwa ikikabiliana na changamoto zinazohusu makosa ya ukatili wa kijinsia na unyanyasaji kama vile ubakaji, kulawiti, kunajisi, kutupa watoto, wizi wa watoto, ukeketaji na vipigo. Makosa haya yanazidi kuongezeka kila siku na asilimia kubwa ya makosa haya yanatendeka katika jamii, hasa ndani ya familia. Kutokana na hali hii, Jeshi la Polisi katika maboresho yake, limeunda Kikosi Kazi Maalum (kupitia Dawati la Jinsia) kwa ajili ya kufuatilia na kusimamia kwa karibu zaidi makosa dhidi ya ukatili wa kijinsia na unyanyasaji. Kwa kutumia kitengo hicho cha Dawati la Jinsia, Jeshi la Polisi limeendelea kuinua kiwango cha uelewa wa jamii na kuimarisha huduma ya madawati ya jinsia katika vituo vya Polisi ili kuhamasisha wananchi kutoa taarifa kuhusu vitendo vya ukatili wa kijinsia. Hatua hii imeleta mwitikio chanya katika kuripoti matukio hayo ikilinganishwa na miaka iliyopita.

Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 jumla ya watu 41,416 walifanyiwa ukatili wa kijinsia ikilinganishwa na watu 31,996 kipindi kama hicho cha mwaka 2016. Hili ni ongezeko la watu 9,420 sawa na asilimia 29.4. Mikoa iliyoongoza kwa mwaka 2017 ni Kinondoni (7,854), Dodoma (3,927), Temeke (3,163), Singida (2,890), na Arusha (2,790). Mikoa/Vikosi iliyokuwa na idadi ndogo ni Kusini Pemba (60), Kaskazini Pemba (60), Kusini Unguja (102), Rufiji (104) na Kaskazini Unguja (111). Baadhi ya makosa yaliyoongoza kwa idadi kubwa ya waathirika ni shambulio (watu 8,659), ubakaji (8,039), shambulio la kudhuru mwili (7,219), kujeruhi (4,861) na lugha ya matusi (4,841) (Jedwali Na. 15).

Jedwali Na. 15: Idadi ya Watu Walionyanyaswa Kutokana na Makosa ya Ukatili wa Kijinsia kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

	Mauaji ya Vikongwe																	
	Kubaka	Kulawiti	Kutupa Watoto			Wizi wa Watoto		Kunajisi		Kipigo	Kujeruhi		Shambulio la Aibu		Kukeketa			
Mkoa	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Ke
Arusha	191	71	2	8	4	2	0	2	0	2	4	0	0	270	312	2	26	0
Ilala	258	84	6	2	3	2	4	0	0	0	0	2	33	102	126	0	40	0
Kinondoni	381	109	20	5	4	3	1	0	0	0	0	196	353	162	211	4	54	0
Temeke	447	123	13	6	5	8	5	0	0	0	0	12	89	500	668	0	79	0
Dodoma	304	57	15	1	0	3	2	0	0	0	5	35	105	294	268	30	88	4
Geita	139	7	0	0	0	3	2	0	1	7	3	2	16	18	30	1	17	0
Iringa	289	35	2	7	0	3	0	0	0	6	3	0	0	0	1	1	9	0
Kagera	238	5	2	6	6	1	2	0	0	14	7	3	15	130	216	7	30	0
Katavi	89	3	3	0	2	0	0	0	0	4	0	0	0	5	15	0	1	0
Kigoma	208	24	4	3	9	3	1	0	0	13	5	0	0	0	0	0	0	0
Kilimanjaro	370	77	34	7	5	12	3	4	0	0	0	0	0	0	9	0	9	0
Lindi	246	11	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Manyara	196	22	1	0	3	8	5	1	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0
Mara	143	18	0	1	3	1	2	3	0	0	0	7	26	43	55	0	28	1
Mbeya	475	61	4	5	2	6	1	0	0	9	2	0	0	0	0	0	0	0
Morogoro	400	21	2	2	0	2	0	0	0	1	2	23	118	0	12	12	11	0
Mtwara	262	10	4	1	3	4	1	0	0	1	0	0	0	85	102	1	9	0
Mwanza	258	34	2	3	9	3	2	0	0	9	6	3	3	0	0	49	66	0
Njombe	223	9	6	0	3	0	0	0	0	7	2	0	0	19	22	2	5	0
Pwani	269	32	5	0	1	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rufiji	93	9	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rukwa	270	5	3	0	1	3	2	1	0	9	2	0	0	136	156	0	10	0
Ruvuma	225	3	4	1	3	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Shinyanga	235	27	7	4	1	1	10	0	0	5	2	0	4	13	31	0	29	0
Simiyu	96	1	0	0	0	1	0	0	0	4	3	0	0	9	11	0	4	0
Singida	176	17	3	1	0	1	1	0	0	5	6	0	0	83	115	0	23	0
Songwe	108	7	0	1	0	2	0	0	0	8	1	0	0	2	4	3	8	0
Tabora	227	30	0	1	4	3	3	0	0	29	13	0	0	51	53	2	27	2
Tanga	397	49	7	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	179	121	24	29	0
Tarime Rorya	101	6	0	0	0	1	2	0	0	0	0	1	4	47	173	0	22	0
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reli	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Pemba	51	6	0	0	0	0	0	7	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Unguja	96	11	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Pemba	50	9	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Unguja	85	6	0	0	1	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
Mjini Magharibi	442	38	9	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jumla	8,039	1,037	165	68	74	79	55	23	3	134	69	285	766	2,149	2,712	138	625	7

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Jedwali Na. 15 (linaendelea): Idadi ya Watu Walionyanyaswa Kutokana na Makosa ya Ukatili wa Kijinsia kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017

Mkoa	Shambulio		Shambulio la Kudhuru Mwili		Kuzini na Maharimu		Lugha ya Matusi		Kutelekeza Familia		Kupoka		Kutoa Mimba	Kumpa Mwanafunzi Mimba	Kumzorotesha Mwanafunzi Masomo			Jumla
	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Ke	Me	Me	Ke		
Arusha	513	374	70	177	0	0	319	289	13	17	12	22	6	70	0	12	2,790	
Ilala	53	177	197	151	0	0	76	138	13	35	0	0	0	0	0	1	1503	
Kinondoni	198	565	37	115	0	0	177	426	51	91	0	0	0	0	0	0	3,163	
Temeke	497	1054	935	1743	86	0	372	870	178	136	28	0	0	0	0	0	7,854	
Dodoma	148	307	405	1107	2	5	123	224	84	79	3	3	17	186	3	20	3,927	
Geita	2	9	16	41	0	0	8	13	11	38	3	0	2	43	15	32	479	
Iringa	3	9	6	12	0	1	0	0	3	7	0	1	8	14	1	2	423	
Kagera	101	210	250	438	0	3	47	75	31	49	1	6	12	120	6	9	2040	
Katavi	8	16	53	68	0	0	6	8	5	1	0	0	0	0	0	0	287	
Kigoma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	271	
Kilimanjaro	0	14	0	21	0	1	0	1	0	38	0	0	0	18	0	0	623	
Lindi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	261	
Manyara	0	5	0	0	0	0	6	29	10	16	0	0	0	1	0	1	307	
Mara	64	121	62	89	1	1	5	20	100	18	1	2	0	154	14	110	1093	
Mbeya	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	565	
Morogoro	0	0	6	105	0	0	33	138	29	130	0	2	6	72	20	158	1305	
Mtwara	133	307	0	0	0	1	56	89	7	16	1	10	4	47	3	14	1171	
Mwanza	0	0	0	0	0	0	19	4	12	31	1	3	10	160	7	56	750	
Njombe	11	14	44	44	0	0	5	12	5	6	0	3	5	12	0	2	461	
Pwani	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	313	
Rufiji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	104	
Rukwa	0	0	218	220	0	0	36	55	11	39	0	0	0	0	0	0	1177	
Ruvuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	237	
Shinyanga	13	97	17	113	1	3	7	21	6	29	0	7	1	117	1	18	820	
Simiyu	39	9	26	23	4	1	10	10	2	1	1	2	6	26	0	1	290	
Singida	578	977	95	184	47	0	109	304	4	14	0	0	4	70	30	43	2890	
Songwe	0	3	6	44	0	0	2	6	4	11	1	5	0	42	0	14	282	
Tabora	90	291	0	1	0	2	11	33	8	42	0	0	0	139	6	56	1124	
Tanga	323	530	0	0	0	0	213	350	31	50	0	0	0	110	2	17	2435	
Tarime Rorya	118	589	21	53	0	0	18	54	43	59	0	0	0	88	41	86	1527	
Wanamaji	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
Reli	1	2	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	8	
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Viwanja vya Ndege	8	0	0	0	0	0	6	2	0	0	0	0	0	0	0	0	16	
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	66	
Kaskazini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	111	
Kusini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60	
Kusini Unguja	0	0	4	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	102	
Mjini Magharibi	30	48	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	6	580	
Jumla	2,931	5,728	2,468	4,751	141	18	1666	3,175	661	953	52	66	81	1,490	149	658	41,416	

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.4 Makosa ya Ukatili wa Kijinsia kwa Watoto

Makosa haya ni yale yote yanayohusu unyanyasaji wa kijinsia kwa watoto. Makosa haya yanatendeka zaidi katika jamii inayotuzunguka hasa zaidi ndani ya familia. Jamii imekuwa inakabiliana na changamoto zinazohusu makosa ya ukatili wa kijinsia kwa watoto kama vile ubakaji, kulawiti, kazi ngumu, kunajisi, kutupa watoto, kutelekeza familia na ukeketaji. Ukatili huu umekuwa ukiongezeka kila siku na jamii inashindwa kutetea watoto na kujiweka mbali na matatizo yanayowaathiri watoto. Kutokana na hali hii Jeshi la Polisi kwa kushirikiana na wadau mbalimbali, limeendelea kuinua kiwango cha uelewa wa jamii na kuimarisha huduma ya Madawati ya Jinsia katika vituo vya polisi ili kuhamasisha wananchi kutoa taarifa kuhusu vitendo vya ukatili wa kijinsia na unyanyasaji wa watoto.

Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 jumla ya matukio 13,457 ya ukatili wa kijinsia kwa watoto yaliripotiwa ililinganishwa na matukio 10,551 kipindi kama hicho mwaka 2016. Hili ni ongezeko la matukio 2,906 sawa na asilimia 27.5 Mikoa iliyoongoza ilikuwa ni Temeke (matukio 2,426), Dodoma (1,283), Tanga (1,064), Kinondoni (984) na Arusha (972). Mikoa iliyokuwa na idadi ndogo ni Viwanja vya Ndege (2), Lindi (19), Kaskazini Unguja (29), Kaskazini Pemba (30) na Kusini Pemba (36). Baadhi ya makosa yaliyoongoza kwa idadi kubwa ya matukio ni ubakaji (2,984), shambulio (2,752), kumpa mimba mwanafunzi (1,323), shambulio la kudhuru mwili (1,293), Lugha ya matusi (1,218), na kujeruhi (1,065) (Jedwali Na. 16).

Jedwali Na. 16: Makosa ya Ukatili wa Kijinsia kwa Watoto kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

Mkoa	Kubaka		Kulawiti		Kutupa Watoto		Wizi wa Watoto		Kunajisi		Kipigo		Kujeruhi		Shambulio la Aibu		Kukeketa	
	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me
Arusha	27	16	2	8	4	2	0	1	0	0	0	78	159	2	24	0	0	
Ilala	146	50	4	2	3	2	4	0	0	0	2	6	12	0	25	0	0	
Kinondoni	163	54	17	5	4	3	1	0	0	33	55	34	44	0	36	0	0	
Temeke	209	72	13	6	5	8	5	0	0	0	0	67	164	0	52	0	0	
Dodoma	136	35	1	1	0	3	2	0	0	14	33	79	53	26	44	0	3	
Geita	49	1	0	0	0	3	2	0	1	0	0	3	7	1	16	0	0	
Iringa	92	14	0	7	0	3	0	0	0	0	0	0	1	1	9	0	0	
Kagera	14	1	1	6	6	1	2	0	0	0	0	0	18	0	7	0	0	
Katavi	48	3	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	
Kigoma	60	3	3	3	9	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kilimanjaro	92	25	2	7	5	12	3	3	0	0	0	0	2	0	3	0	0	
Lindi	15	2	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Manyara	31	1	0	0	3	8	5	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	
Mara	74	9	0	1	3	1	2	0	0	3	10	8	8	0	6	0	0	
Mbeya	147	22	3	5	2	6	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Morogoro	61	8	1	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Mtwara	118	8	0	1	3	4	1	0	0	0	0	7	2	0	3	0	0	
Mwanza	56	6	0	3	9	3	2	0	0	3	2	0	0	45	50	0	0	
Njombe	74	2	1	0	3	0	0	0	0	0	0	10	12	0	4	0	0	
Pwani	75	8	3	0	1	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rufiji	48	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rukwa	131	2	1	0	1	3	2	0	0	0	0	81	82	0	5	0	0	
Ruvuma	82	2	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Shinyanga	55	5	0	4	1	1	10	0	0	0	4	5	9	0	17	0	0	
Simiyu	30	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	4	1	0	4	0	0	
Singida	59	13	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	17	0	7	0	0	
Songwe	22	5	0	1	0	2	0	0	0	0	0	1	1	2	1	0	0	
Tabora	105	15	0	1	4	3	3	0	0	0	0	1	7	2	6	0	0	
Tanga	223	25	1	1	1	1	0	0	0	0	0	35	52	24	25	0	0	
Tarime Rorya	26	2	0	0	0	1	2	0	0	0	0	21	46	0	0	0	0	
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Reli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kaskazini Pemba	28	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kaskazini Unguja	25	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kusini Pemba	32	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kusini Unguja	60	6	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Mjini Magharibi	371	15	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Jumla	2,984	442	59	68	74	79	55	4	1	53	106	442	706	103	344	0	3	

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Jedwali Na.16 (linaendelea): Makosa ya Ukatili wa Kijinsia kwa Watoto kwa Aina ya Kosa na Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari 6 Desemba, 2017

Mkoa	Shambulio		Shambulio la Kudhuru Mwili		Kuzini na Maharimu		Lugha ya Matusi		Kutelekeza Familia		Kupoka		Kutoa Mimba	Kumpa Mwanafunzi Mimba	Kumzorotesha Mwanafunzi Masomo			Jumla
	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Ke	Me	Me	Ke		
Arusha	169	108	0	0	0	0	124	128	8	12	7	22	6	65	0	0	972	
Ilala	16	65	1	32	0	0	7	7	4	27	0	0	0	0	0	0	415	
Kinondoni	61	249	11	24	0	0	31	75	24	60	0	0	0	0	0	0	984	
Temeke	312	537	180	285	86	0	110	168	97	50	0	0	0	0	0	0	2,426	
Dodoma	97	161	64	111	0	5	36	74	52	37	3	2	16	186	3	6	1,283	
Geita	1	3	0	19	0	0	0	0	6	15	2	0	2	39	15	3	188	
Iringa	0	5	2	6	0	1	0	0	3	7	0	1	8	14	1	2	177	
Kagera	28	43	23	29	0	3	3	21	16	22	1	3	5	102	5	3	363	
Katavi	7	15	36	49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	171	
Kigoma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	83	
Kilimanjaro	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	17	0	0	173	
Lindi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	
Manyara	0	0	0	0	0	0	0	29	10	16	0	0	0	0	0	0	104	
Mara	34	27	14	17	0	1	0	0	0	0	0	0	0	138	0	107	463	
Mbeya	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	186	
Morogoro	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	80	
Mtwara	11	27	0	0	0	1	0	2	0	8	1	10	2	47	2	6	264	
Mwanza	0	0	0	0	0	0	8	2	12	19	1	3	10	160	7	18	419	
Njombe	5	8	14	21	0	0	3	8	2	3	0	2	1	12	0	1	186	
Pwani	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	93	
Rufiji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52	
Rukwa	0	0	97	135	0	0	18	28	7	25	0	0	0	0	0	0	618	
Ruvuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	89	
Shinyanga	1	10	3	19	0	1	2	4	6	4	0	2	0	117	1	6	287	
Simiyu	18	3	0	0	4	1	9	7	1	0	0	2	0	26	0	0	112	
Singida	113	104	6	26	47	0	10	100	0	6	0	0	2	67	25	0	606	
Songwe	0	3	0	1	0	0	0	0	1	5	1	5	0	37	0	12	100	
Tabora	3	56	0	1	0	1	1	2	5	22	0	0	0	137	2	54	431	
Tanga	102	203	0	0	0	0	70	129	19	34	0	0	0	110	2	7	1,064	
Tarime Rorya	61	85	21	46	0	0	0	0	21	29	0	0	0	48	1	86	496	
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Reli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	
Kaskazini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29	
Kusini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	
Kusini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	67	
Mjini Magharibi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	389	
Jumla	1039	1,713	472	821	137	15	434	784	294	401	16	52	52	1323	64	317	13,457	

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.5 Makosa ya Kupatikana na Silaha

Matukio ya uzagaaji wa silaha za moto hapa nchini yamekuwa ni kichocheo kikubwa cha uhalifu hasa mikoa iliyopo pembezoni mwa nchi na ile inayozunguka hifadhi za Taifa. Sababu KUBWA zinazochangia kuongezeka kwa matukio hayo ni wahamiaji wanaoingia nchini wakiwa na silaha pamoja na uwindaji haramu unaoshawishi watu kujitengenezea silaha za kienyeji. Ili kukabiliana na tatizo hili Jeshi la Polisi limeendelea na mikakati mbalimbali pamoja na kuishirikisha jamii katika kutoa taarifa, kutumia taarifa za ki-intelijensia na kufanya operesheni maalum. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 jumla ya silaha 433 na risasi 2,600 zilikamatwa nchini ikilinganishwa na silaha 586 na risasi 3,499 kipindi kama hicho mwaka 2016 (Jedwali Na. 17).

Mchanganuo wa aina za silaha zilizokamatwa katika kipindi hiki ni kama ifuatavyo: Gobole (266), Shotgun (50), Bastola (37), Rifle (36), SMG (32), Uzigun (6), SAR (2), Mark IV (2), G3 (1) na AK 47 (1). Mikoa iliyoongoza kwa kuwa na kesi nyingi za kupatikana na silaha zinazomilikiwa kinyume cha sheria ni Kigoma (38), Katavi (32), Ruvuma (30), Tabora (30) na Iringa (21).

Jedwali Na. 17: Idadi ya Kesi pamoja na Silaha na Risasi Zilizopatikana Kimkoa, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

Mkoa	Kesi		SAR		SMG		Uzi Gun		Shot Gun		Fn		Mark IV		G.3		Bastola		Air Gun		Rifle		AK 47		Gobole		Bomu	Baruti			Jumla		Watuhumiwa			
													G.3		Bastola		Air Gun		Rifle		AK 47		Gobole		Baruti			Siraha	Risasi	Siraha		Risasi				
	S	R	S	R	S	R	S	R	S	R	S	R	S	R	S	R	S	R	S	R	S	R	S	R	S	R		Kg	Gm	Siraha	Risasi	Me	Ke	Me	Ke	
Arusha	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	1	0	3		
Ilala	7	0	0	0	0	0	0	0	3	25	0	0	0	82	0	0	3	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	114	9	0	0		
Temeke	7	1	0	0	0	186	0	0	2	8	0	0	0	0	0	0	4	41	0	0	0	39	0	0	0	0	0	0	0	6	274	5	0	1		
Kinondoni	6	0	0	0	0	0	0	0	2	381	0	0	0	0	0	0	5	65	0	0	4	263	0	0	0	0	0	0	0	11	709	6	1	0		
Dodoma	16	1	0	0	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	7	0	0	3	0	0	0	16	54	0	0	0	21	88	17	0	0		
Geita	12	0	0	0	0	0	0	0	1	16	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	1	1	0	0	10	0	3	0	0	13	21	15	0	0		
Iringa	21	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	19	39	0	0	0	21	39	24	1	2		
Kagera	19	2	0	0	1	4	0	0	3	16	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	13	0	0	0	0	20	20	24	0	0		
Katavi	32	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	33	1	0	0	0	35	2	23	2	0			
Kigoma	38	0	0	0	12	101	0	0	0	7	0	0	1	3	0	0	1	8	0	0	0	0	0	0	39	80	1	0	0	53	199	38	1	0		
Kilimanjaro	8	2	0	0	1	0	0	0	1	5	0	0	0	0	0	0	3	9	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	6	14	10	1	5		
Lindi	4	1	0	0	1	27	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	4	0	0	0	0	0	0	0	4	32	2	0	0		
Mara	3	2	0	0	1	24	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	25	0	0	0		
Manyara	11	1	1	0	0	0	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	12	3	13	0	2			
Mbeya	17	3	0	0	0	1	5	0	10	199	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	45	0	0	9	0	0	0	0	27	245	14	6	2		
Morogoro	21	3	0	0	3	121	0	1	5	32	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	5	23	0	0	12	0	0	0	0	25	178	24	0	2		
Mtwara	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3	0	0		
Mwanza	5	0	0	0	1	98	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	8	0	0	4	0	0	0	0	9	106	2	0	0		
Njombe	2	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	0	1		
Pwani	12	3	0	0	1	14	0	0	2	158	0	0	0	10	0	0	1	0	0	0	1	19	1	0	8	2	0	0	250	14	203	9	0	6		
Rufiji	5	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	6	0	0	0	5	6	4	1	0			
Rukwa	7	1	0	0	1	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	11	2	10	2	1			
Ruvuma	30	4	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	12	5	0	0	15	4	0	0	0	32	20	26	0	5		
Shinyanga	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	10	0	8	0	0			
Simiyu	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0			
Singida	14	3	0	0	7	118	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	8	0	0	0	0	17	120	15	1	6			
Songwe	9	1	0	0	0	0	0	0	2	129	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	9	129	4	0	0			
Tabora	30	1	0	0	2	11	0	0	1	1	0	0	0	0	0	7	3	8	0	0	1	1	0	0	31	6	0	0	0	38	34	30	1	0		
Tanga	14	8	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	10	7	0	0	0	14	8	13	0	1		
Tarime - Rorya	3	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	7	0	0	0	0	0	0	0	3	7	1	0	0			
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Reli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Tanzania Bara	364	43	2	0	32	734	6	1	50	983	0	0	2	96	1	18	36	150	0	0	36	418	1	0	266	200	4	0	250	432	2,600	351	17	37		
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Kaskazini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Kusini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Kusini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Mjini Magharibi	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0			
Tanzania Zanzibar	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0			
Tanzania	365	43	2	0	32	734	6	1	50	983	0	0	2	96	1	18	37	150	0	0	36	418	1	0	266	200	4	0	250	433	2,600	352	17	0	37	
Tanzania 2016	472	97	5	39	60	1,520	0	188	84	335	8	0	17	63	0	20	70	796	0	1	43	165	2	0	297	372	3	311	0	586	3,499	418	13	54		

S = Silaha, R = Risasi

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.6 Matukio ya Uhalifu Yaliyotendwa na Raia wa Kigeni Hapa Nchini

Matukio ya uhalifu yanayotendwa na raia wa kigeni hapa nchini yameendelea kuwepo na hii ni kutokana na ongezeko la raia wa kigeni nchini. Matukio hayo ni pamoja na ubakaji, pombe ya moshi na dawa za kulevywa (Bhangi). Raia wa kigeni walioongoza kwa kufanya matukio ya kihalifu hapa nchini ni kutoka Burundi (22), DR Kongo (8) na Vietinam (2) (Jedwali Na. 18).

Jedwali Na. 18: Matukio ya Uhalifu Yaliyofanywa na Raia wa Kigeni kwa Aina ya Kosa na Nchi Walizotoka, Tanzania, Januari – Desemba, 2017.

Kosa	Nchi Walizotoka Raia wa Kigeni								
	Kenya	DR Congo	Uingereza	Vietnam	Burundi	Morocco	Uganda	Holland	Jumla
Makosa Dhidi ya Binadamu									
Mauaji	0	0	0	0	3	0	0	0	3
Kubaka	0	0	0		11	1	0	0	12
Kujeruhi	1	0	1	0	0	0	0	0	2
Kutupa mtoto	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Kumpa mimba mwanafunzi	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Jumla	1	2	1		14	1	0	0	19
Makosa ya Kuwania Mali									
Wizi	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Kuchoma nyumba moto	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Jumla	0	1	0	0	1	0	0	0	2
Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii									
Kupatikana na Bangi	0	0	0	0	5	0	0	0	5
Kupatikana na Pombe ya moshi (gongo)	0	4	0	2	0	0	0	0	6
Kuingiza fedha nchini bila kibali (USD)	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Kufanya biashara ya kulaza wageni bila kibali	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Kupatikana na Noti bandia	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Kupatikana na Bomu	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Kupatikana na risasi	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Jumla	0	5	0	2	7	0	1	1	16
Jumla kuu	1	8	1	2	22	1	1	1	37

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.7 Matukio ya Uhalifu Waliotendewa Raia wa Kigeni Hapa Nchini

Kumekuwa na matukio mbalimbali ya uhalifu ambayo wamekuwa wakifanyiwa raia wa kigeni hapa nchini. Matukio hayo ni unyang'anyi wa kutumia nguvu, wizi kutoka maungoni, wizi, wizi kutoka kwenye gari na uvunjaji. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 jumla ya matukio 133 yaliripotiwa katika vituo mbalimbali vya Polisi nchini. Wengi wa wageni waliofanyiwa uhalifu huo ni kutoka China (15), Uholanzi (13), Uingereza (12), Ujerumani (10), Poland (9), Ufaransa na Italia (8 kila moja) (Jedwali Na. 19).

Jedwali Na. 19: Matukio Waliotendewa Raia wa Kigeni kwa Aina ya Tukio, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

Tukio	Nchi walizo toka /Idadi ya Wageni																
	China	Nigeria	Chile	Kenya	Italia	Canada	India	Sweden	Urusi	Australia	Marekani	Ujerumani	Ubelgiji	Hispania	Afrika Kusini	Ufaransa	Uingereza
Makosa Dhidi ya Binadamu																	
Mauaji	0	0	1	1	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	1	0
Kubaka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Shambulio	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0
Jumla	0	0	1	2	1	1	0	2	0	0	0	4	0	0	0	3	0
Makosa ya Kuwania Mali																	
Uvunjaji	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Unyang'anyi wa kutumia nguvu	4	0	0	0	2	0	0	0	2	1	0	2	0	0	0	0	2
Wizi mali ya kampuni	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Wizi	5	0	0	0	0	1	0	1	0	1	2	2	1	1	2	1	2
Wizi wa kuaminiwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Wizi Kutoka maungoni	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	3	0	1	1	4
Uvunjaji	2	1	0	0	3	0	0	1	0	2	3	1	0	0	4	3	2
Jumla	15	1	0	0	6	2	1	2	2	5	6	5	5	1	7	5	12
Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii																	
Kuharibu mali	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kutumia lugha ya matusi	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Jumla	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Jumla kuu	15	1	1	2	8	3	1	4	2	5	6	10	5	1	7	8	12

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Jedwali Na. 19 (linaendelea): Matukio Waliotendewa Raia wa Kigeni kwa Aina ya Tukio, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017

Tukio	Nchi walizo toka /Idadi ya Wageni																Jumla
	Morroco	Poland	Uholanzi	Scotland	Cech	Serbia	Denmark	Mexico	Korea	Slovenia	Israel	Swaziland	Latvia	Norway	Tunisia	Thailand	
Makosa Dhidi ya Binadamu																	
Mauaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
Kubaka	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Shambulio	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	9
Jumla	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	17
Makosa ya Kuwania Mali																	
Uvunjaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	6
Unyang'anyi wa kutumia nguvu	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16
Wizi mali ya kampuni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Wizi	0	2	6		1	1	1				1	2	1			0	34
Wizi wa kuaminiwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Wizi Kutoka maungoni	0	1	5	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22
Uvunjaji	0	4	1					1	1	1	1	0	0	0	0	0	31
Jumla	2	8	12	1	2	2	2	1	1	1	2	2	1	0	1	0	113
Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii																	
Kuharibu mali	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kutumia lugha ya matusi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Jumla	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Jumla kuu	3	9	13	1	2	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	0	133

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.8 Uhamiaji Haramu

Uhamiaji haramu ni mojawapo ya makosa yanayoibuka yakitokana na vita vya wenyewe kwa wenyewe, ukosefu wa utulivu na hali ngumu ya kiuchumi katika nchi wanazotoka wahusika. Hii inasababisha wimbi la wahamiaji haramu nchini. Jeshi la Polisi kwa kushirikiana na Idara ya Uhamiaji pamoja na wadau mbalimbali, limeendelea kukabiliana na changamoto hii. Mbali na kuwepo kwa wahamiaji haramu toka nchi jirani pia wamekuwepo wahamiaji haramu kutoka nchi za mbali kama vile Pakistan, Ethiopia, Somalia, Sudan Kusini, Zambia, Msumbiji, Zimbabwe, Malawi, Comoro, China, Nigeria na India.

Mikoa iliyopatikana na wahamiaji haramu wengi katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 ni Kigoma (1,132), Kagera (959), Pwani (523), Tanga (213) na Mbeya (165). Takwimu zinaonesha idadi kubwa ya wahamiaji hao wanatoka Burundi (1,980), Ethiopia (973), Congo DRC (196), Somalia (154) na Rwanda (102). Jumla ya kesi 1,164 zenye watuhumiwa 3,715 zilifunguliwa kuhusiana na uhamiaji haramu (Jedwali Na.20).

Jedwali Na. 20: Idadi ya Kesi na Wahamiaji Haramu kwa Jinsi, Utaifa na Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

Mkoa wa Kipolisi	Idadi ya Kesi	Utafiti																	
		Somalia		Pakistan		Ethiopia		Kenya		Sudan Kusini		Burundi		Congo DRC		Rwanda		Zambia	
		Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke
Arusha	0	0	0	0	34	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ilala	38	7	1	0	54	18	0	3	0	0	0	7	0	5	0	2	4	1	0
Temeke	19	4	0	0	0	59	0	1	0	15	5	2	0	4	0	2	0	0	0
Kinondoni	52	8	0	0	0	6	0	1	0	0	0	0	0	13	1	1	0	3	0
Dodoma	16	0	0	0	0	27	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geita	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iringa	20	15	0	3	0	11	1	3	0	0	0	1	0	3	0	0	0	0	0
Kagera	333	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	752	98	2	5	75	8	0	0
Katavi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kigoma	387	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	942	103	66	21	0	0	0	0
Kilimanjaro	28	0	0	0	0	45	0	7	0	1	0	0	0	5	2	3	3	0	0
Lindi	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Manyara	6	7	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mbeya	39	13	0	0	0	136	0	3	3	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0
Morogoro	12	0	0	0	0	5	2	2	0	20	0	2	1	0	0	0	0	0	0
Mtwara	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mwanza	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Njombe	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pwani	46	35	0	0	0	465	0	4	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0
Rukwa	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	3	0	0	0	0
Ruvuma	8	0	0	0	0	25	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Shinyanga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Simiyu	3	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Singida	5	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0
Songwe	18	0	0	0	0	13	0	1	0	0	0	1	0	10	30	0	0	2	0
Tabora	18	0	0	0	0	18	0	3	0	0	0	13	3	15	5	2	0	0	0
Tanga	76	52	6	2	0	133	5	14	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tarime - Rorya	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reli	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	48	0	0	0	0	0	0	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Unguja	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mjini Magharibi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tanzania	1,164	146	8	5	88	963	10	47	4	36	5	1,775	205	129	67	87	15	9	0

Jedwali Na. 20 (linaendelea): Idadi ya Kesi na Wahamiaji Haramu kwa Jinsi, Utaifa na Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Januari ó Desemba, 2017

Mkoa wa Kipolisi	Utafiti																	
	India		Msumbiji		Uganda		Zimbabwe		Malawi		Comoro		Nigeria		China		Jumla ya Waliokamatwa	
	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke
Arusha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	34
Ilala	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	49	59
Temeke	3	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	95	5
Kinondoni	0	0	0	0	3	0	1	0	15	1	0	0	2	0	0	0	53	2
Dodoma	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	2
Geita	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iringa	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	39	1
Kagera	0	0	0	0	15	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	844	115
Katavi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kigoma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,008	124
Kilimanjaro	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	61	5
Lindi	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Mara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Manyara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	1
Mbeya	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	162	3
Morogoro	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29	3
Mtwara	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Mwanza	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Njombe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	20	0
Pwani	1	0	0	0	0	0	0	0	4	0	3	0	1	0	4	2	521	2
Rukwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	3
Ruvuma	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31	0
Shinyanga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Simiyu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0
Singida	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	1
Songwe	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	30	30
Tabora	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	55	8
Tanga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	201	12
Tarime - Rorya	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	48	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Kusini Pemba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Unguja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mjini Magharibi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tanzania	4	0	7	0	22	5	3	0	30	1	4	0	14	0	24	2	3,305	410

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.9 Matukio ya Uhalifu kwa Njia ya Mtandao

Uhalifu kwa njia ya mtandao ni ule unaofanyika kwa kutumia vifaa vya mawasiliano ya kielektroniki kama vile simu na kompyuta katika kukamilisha uhalifu. Makosa yanayohusika ni pamoja na wizi, lugha ya matusi, kughushi, wizi wa taarifa na usajili bandia wa laini za simu.

Matukio ya uhalifu kwa njia ya mtandao yameendelea kupungua kutokana na Elimu na uelewa wa sheria ya mtandao kwa jamii. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 matukio 4,824 yaliripotiwa ikilinganishwa na matukio 9,441 yaliyoripotiwa katika kipindi kama hicho mwaka 2016. Huo ni upungufu wa matukio 4,617 sawa na asilimia 48.9.

Jedwali Na. 21: Idadi ya Matukio ya Uhalifu kwa Njia ya Mtandao kwa Aina ya Tukio, Tanzania, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Tukio	2016	2017	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Wizi	4,171	2,568	-1,603	-38.4
Matusi	911	489	-422	-46.3
Kutishia kuua	1,210	447	-763	-63.1
Kughushi	81	78	-3	-3.7
Unyang'anyi wa kutumia silaha	23	10	-13	-56.5
Unyang'anyi wa kutumia nguvu	50	20	-30	-60.0
Mauaji	48	29	-19	-39.6
Wizi akiwa mtumishi	76	3	-73	-96.1
Uvunjaji	806	108	-698	-86.6
Wizi wa magari	31	13	-18	-58.1
Madawa ya kulevya	23	19	-4	-17.4
Kujifanya mtumishi	11	6	-5	-45.5
Kujaribu kuiba	227	18	-209	-92.1
Kupatikana na dawa za kulevya	307	30	-277	-90.2
Vitisho	33	51	18	54.5
Kutorosha mtoto	37	32	-5	-13.5
Kutelekeza familia	106	28	-78	-73.6
Kubaka	18	53	35	194.4
Kupatikana na nyara za Serikali	459	4	-455	-99.1
Kujaribu kujipatia fedha kwa njia ya udanganyifu	6	17	11	183.3
Kujipatia fedha kwa njia ya udanganyifu	89	52	-37	-41.6
Kifo cha mashaka	139	142	3	2.2
Utapeli	165	48	-117	-70.9
Wizi katika ATM,	9	171	162	1800.0
Wizi wa kuaminiwa	199	81	-118	-59.3
Matumizi mabaya ya mtandao	64	11	-53	-82.8
Kujeruhi	2	124	122	6100.0
Wizi wa pikipiki	2	93	91	4550.0
Kumtaja mtu mchawi	2	8	6	300.0
Kupatikana na silaha	15	1	-14	-93.3
Kuchoma nyumba moto	1	1	0	0.0
Uchochezi	5	0	-5	-100.0
Picha za ngono	4	1	-3	100.0
Wizi wa mifugo	45	37	-8	-17.8
Matumizi ya simu kudanganya	49	0	-49	-100.0
Kuingilia mfumo wa mtandao	3	26	23	766.7
Jalada la uchunguzi/P.E*	14	5	-9	-64.3
Jumla	9,441	4,824	-4,617	-48.9

*Kesi zilizofunguliwa ambazo bado ziko chini ya uchunguzi maalum

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.5.10 Matukio ya Uhalifu wa Dawa za Kulevya

Dawa za kulevya zimegawanyika katika makundi mawili ambayo ni dawa za viwandani na za mashambani.

Kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 kulikuwa na makosa 9,858 ya dawa za kulenya nchini. Kati ya hayo, makosa 902 yalihusu dawa za kulevya za viwandani na makosa 8,956 yalihusu dawa za kulevya za mashambani. Aidha, watuhumiwa 1,598 wa dawa za kulevya za viwandani na watuhumiwa 13,723 wa dawa za mashambani walikamatwa. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 jumla ya kilogramu 32 na gramu 504 za dawa za viwandani zilikamatwa ikilinganishwa na kilogramu 102 na gramu 780 zilizokamatwa katika kipindi kama hicho mwaka 2016. Dawa za mashambani, katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017, jumla ya kilogramu 62,727 na gramu 286 zilikamatwa ikilinganishwa na kilogramu 89,871 na gramu 180 zilizokamatwa katika kipindi kama hicho mwaka 2016 (Jedwali Na. 22 na 23).

Jedwali Na. 22: Dawa za Kulevya za Viwandani; Idadi ya Kesi na Watuhumiwa na Kiasi cha Dawa Kilichokamatwa kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

Mkoa	Kesi	Cocaine				Kesi	Heroine				Kesi	Mandrax					Kesi	Morphine					Kesi	Cannabis Resin				
		Uzito		Watuhumiwa			Uzito		Watuhumiwa			Uzito		Watuhumiwa				Uzito		Watuhumiwa				Uzito		Watuhumiwa		
		Kilo	Gramu	Me	Ke		Kilo	Gramu	Me	Ke		Kilo	Gramu	Me	Ke	Kilo		Gramu	Me	Ke	Kilo	Gramu		Me	Ke	Kilo	Gramu	Me
Arusha	36	2	411.15	54	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ilala	10	0	44.01	7	0	57	0	699.3	299	0	2	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Temeke	5	0	153	8	0	96	0	714	130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kinondoni	49	0	151.5	93	0	39	0	1075	232	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dodoma	3	0	0.252	3	0	1	0	0.002	1	0	1	0	2.5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geita	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iringa	10	0	305.855	14	0	3	0	2.7	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kagera	0	0	0	0	0	6	2	310.3	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Katavi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kigoma	0	0	0	0	0	2	0	1.205	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kilimanjaro	0	0	0	0	0	12	0	19.481	16	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lindi	0	0	0	0	0	11	0	118.865	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Manyara	1	0	0.2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mbeya	0	0	0	0	0	6	0	201.3	5	1	0	0	0	0	0	1	0	20	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Morogoro	0	0	0	0	0	37	0	315.01	55	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mtwara	0	0	0	0	0	11	0	482.32	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mwanza	1	0	2	2	0	19	0	85.761	24	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Njombe	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pwani	0	0	0	0	0	47	0	287.45	61	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rufiji	0	0	0	0	0	7	0	24.655	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rukwa	0	0	0	0	0	3	1	103.3	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ruvuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Shinyanga	3	1	53.8	4	0	10	0	217.5	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Simiyu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5	0	1	0	0	0	0
Singida	3	0	14.7	4	0	1	0	0.5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Songwe	1	0	1.5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tabora	3	0	4	5	0	3	0	16	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tanga	0	0	0	0	0	52	0	788.84	68	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tarime ó Rorya	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	1	0	0.651	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bandari	0	0	0	0	0	1	0	22.5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tanzania Bara	127	3	1,143.618	198	45	424	3	5,485.989	960	21	3	0	6.5	1	0	1	0	20	2	0	1	5	0	1	0	0	0	0
Kaskazini Pemba	5	0	0.55	5	0	27	0	14.298	38	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskazini Unguja	2	0	22.5	1	1	47	0	818.988	46	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Pemba	0	0	0	0	0	26	0	348.175	66	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusini Unguja	0	0	0	0	0	30	0	112.753	31	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mjini Magharibi	0	0	0	0	0	209	13	531.253	158	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tanzania Zanzibar	7	0	23.05	6	1	339	13	1,825.467	339	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tanzania	134	3	1,166.668	204	46	763	16	7,311.456	1,299	45	3	0	6.5	1	0	1	0	20	2	0	1	5	0	1	0	0	0	0

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Jedwali Na. 23: Dawa za Kulevya za Mashambani; Idadi ya Kesi na Watuhumiwa na Kiasi cha Dawa Kilichokamatwa kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

Mkoa	Kesi	Bhangi				Kesi	Mirungi			
		Uzito		Watuhumiwa			Uzito		Watuhumiwa	
		Kilo	Gramu	Me	Ke		Kilo	Gramu	Me	Ke
Arusha	283	1,247	7,173	271	79	253	393.5	3,997	242	117
Ilala	622	1,502	5,893.3	1,344	46	32	37	2,053	69	3
Temeke	620	72	6,055.5	994	40	8	7	1,092	14	4
Kinondoni	1,334	1,061	8072	3,325	218	20	52	2,002	166	8
Dodoma	254	100	7,641.39	330	26	73	701	4,149	93	17
Geita	65	421	3158.5	68	5	2	0	75	2	0
Iringa	157	48	6,031.237	179	9	3	2	750	3	0
Kagera	223	6,148	6,491.5	264	26	81	276	2,258	109	7
Katavi	67	81	3,046.5	60	9	0	0	0	0	0
Kigoma	138	751	6,185.8	181	3	2	200	400	2	0
Kilimanjaro	319	154	6,444.8	255	62	386	3,299.08	13,943.96	354	41
Lindi	161	378	5,687.6	139	11	0	0	0	0	0
Mara	129	537	2252	114	15	18	160	1,093	15	0
Manyara	86	324	3,280.5	55	15	73	517	2,050	40	15
Mbeya	238	469	5131	322	7	2	4	800	2	0
Morogoro	323	1,135.45	8,029.39	380	14	9	19	2,900	8	0
Mtwara	165	736.6	6,487.68	149	18	0	0	0	0	0
Mwanza	325	432	5735.1	393	31	56	714	2,729	60	9
Njombe	56	85	3,445.35	53	7	0	0	0	0	0
Pwani	251	610	5,730.436	337	45	5	50	607	4	1
Rufiji	49	422	1661	49	19	0	0	0	0	0
Rukwa	73	50	3668.5	97	5	0	0	0	0	0
Ruvuma	259	204	5,840.273	181	11	0	0	0	0	0
Shinyanga	139	1,350	4,008.5	176	12	20	47	3,300	26	1
Simiyu	61	1,170	5779	56	13	23	845	530	22	2
Singida	151	237	4,626.81	158	21	37	53	3,604.02	36	2
Songwe	107	55	4951	112	5	4	0	188	14	0
Tabora	198	25,427	4,150.02	223	24	25	47	3,514	36	10
Tanga	261	354	7,498.3	330	18	205	2,828.5	4,443	187	41
Tarime ó Rorya	111	6,383	2560	79	12	16	72	505	12	1
Wanamaji	3	0	500.07	6	0	0	0	0	0	0
Reli	6	4	500.07	9	0	0	0	0	0	0
TAZARA	2	0	6	2	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	7	0	2.886	5	2	0	0	0	0	0
Bandari	2	80	502.5	3	1	2	1	500	2	0
Tanzania Bara	7,245	52,028.05	158,227.512	10,699	829	1,355	10,325.08	57,482.98	1,518	279
Kaskazini Pemba	37	1	1,127.598	42	3	0	0	0	0	0
Kaskazini Unguja	48	40	1,463.79	50	6	0	0	0	0	0
Kusini Pemba	72	37	1,587.266	97	5	0	0	0	0	0
Kusini Unguja	39	0	1,751.265	54	7	0	0	0	0	0
Mjini Magharibi	158	58	2,620.671	130	3	2	14	12	1	0
Tanzania Zanzibar	354	136	8,550.59	373	24	2	14	12	1	0
Tanzania	7,599	52,164.05	166,778.102	11,072	853	1,357	10,339.08	57,494.98	1,519	279

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 jumla ya mashamba ya bhangi 230 yenye ukubwa wa ekari 646.5 yalibainika na kuteketezwa ikilinganishwa na mashamba ya bhangi 126 yenye ukubwa wa ekari 229.7 yaliyobainika mwaka 2016. Hilo ni ongezeko la mashamba 104 sawa na asilimia 82.5. (Jedwali Na. 24).

Jedwali Na. 24: Uteketezaji wa Mashamba ya Bhangi, kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

Mkoa	Kesi	Idadi ya Mashamba	Hekari	Watuhumiwa	
				Me	Ke
Arusha	1	1	5	0	5
Ilala	0	0	0	0	0
Temeke	0	0	0	0	0
Kinondoni	0	0	0	0	0
Dodoma	4	4	12	6	0
Geita	10	10	8.25	12	0
Iringa	0	0	0	0	0
Kagera	28	36	60	27	3
Katavi	3	3	1.372	3	0
Kigoma	15	15	12	17	0
Kilimanjaro	2	2	4.75	2	0
Lindi	1	1	0.25	0	0
Mara	0	0	0	0	0
Manyara	0	0	0	0	0
Mbeya	2	2	1.5	2	0
Morogoro	2	2	6	1	0
Mtwara	1	1	0.5	1	0
Mwanza	25	22	13.5	11	0
Njombe	6	6	31	4	0
Pwani	0	0	0	0	0
Rufiji	0	0	0	0	0
Rukwa	17	17	22.25	16	0
Ruvuma	9	9	15	9	0
Shinyanga	1	1	1	1	0
Simiyu	9	9	55.5	7	0
Singida	0	0	0	0	0
Songwe	14	14	14.5	14	3
Tabora	0	0	0	0	0
Tanga	3	3	30	2	0
Tarime - rorya	59	72	355.1	30	9
Wanamaji	0	0	0	0	0
Reli	0	0	0	0	0
Tazara	0	0	0	0	0
V.ndege	0	0	0	0	0
Bandari	0	0	0	0	0
Tanzania bara	212	230	649.472	165	20
Kaskazini pemba	0	0	0	0	0
Kaskazini unguja	0	0	0	0	0
Kusini pemba	0	0	0	0	0
Kusini unguja	0	0	0	0	0
Mjini magharibi	0	0	0	0	0
Zanzibar	0	0	0	0	0
Tanzania, 2017	212	230	649.472	165	20
Tanzania, 2016	102	126	229.7	104	13

2.5.11 Matukio ya Kujichukulia Sheria Mkononi

Matukio ya kujichukulia sheria mkononi ni yale yanayofanywa na kundi la watu kwa kushambulia mtu/watu na kusababisha vifo/majeraha kwa dhana kwamba mtu/watu hao wamefanya kosa. Matukio haya yamezidi kuongezeka nchini, hivyo kudhibiti tabia hii, Jeshi la Polisi linaendelea kutoa elimu juu ya madhara ya kujichukulia sheria mkononi. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 watu 917 waliuawa ikilinganishwa na watu 912 waliuawa katika kipindi kama hicho mwaka 2016. Hilo ni ongezeko la watu 5 ambao ni sawa na asilimia 0.5 (Jedwali Na.25).

Jedwali Na. 25: Idadi ya Watu Waliuawa Kutokana na Kujichukulia Sheria Mkononi kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari hadi Desemba, 2008 hadi 2017

Mkoa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Arusha	25	32	25	27	6	28	29	16	11	10
Ilala	45	36	54	49	35	59	40	57	48	55
Temeke	106	66	50	80	77	101	70	64	58	70
Kinondoni	94	109	78	76	66	80	72	65	100	89
Dodoma	32	41	28	34	1	15	40	53	23	29
Geita	0	0	0	0	11	39	39	56	72	40
Iringa	15	13	12	33	6	7	7	33	8	4
Kagera	51	58	28	53	21	41	31	40	40	39
Katavi	0	0	0	0	14	21	15	9	15	15
Kigoma	0	19	8	26	10	12	13	16	48	35
Kilimanjaro	13	9	25	33	16	21	25	23	10	14
Lindi	0	21	20	9	10	26	9	23	7	13
Mara	85	159	61	57	2	49	55	43	44	52
Manyara	7	6	8	8	17	6	1	3	5	8
Mbeya	86	85	112	124	90	121	62	96	51	74
Morogoro	23	27	41	24	22	25	52	35	52	35
Mtwara	38	39	12	26	30	39	24	44	15	9
Mwanza	102	284	189	175	53	141	103	51	69	84
Njombe	0	0	0	0	11	10	14	11	24	11
Pwani	2	20	17	31	10	25	39	37	44	29
Rufiji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Rukwa	67	64	44	47	52	43	27	31	14	16
Ruvuma	0	0	0	18	8	16	16	20	11	9
Shinyanga	84	168	146	153	40	46	34	21	30	30
Simiyu	0	0	0	0	21	21	13	24	8	10
Singida	4	14	12	17	14	14	12	19	11	10
Songwe	0	0	0	0	0	0	0	0	6	8
Tabora	134	109	83	97	47	60	51	63	37	38
Tanga	16	25	15	23	16	25	17	25	21	38
Tarime - Rorya	0	30	31	19	8	6	14	11	9	9
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reli	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0
Tazara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tanzania Bara	1,029	1,434	1,103	1,239	714	1,098	924	989	891	891
Kaskazini Pemba	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Kaskazini Unguja	0	2	1	1	1	2	1	0	1	0
Kusini Pemba	0	0	0	0	0	2	0	4	1	3
Kusini Unguja	0	0	1	0	1	6	4	1	2	5
Mjini Magharibi	0	3	0	3	0	3	0	3	16	18
Tanzania Zanzibar	0	5	2	4	2	14	5	8	21	26
Tanzania	1,029	1,439	1,105	1,243	716	1,112	929	997	912	917

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.6 Uvamizi wa Vituo vya Polisi

Uvamizi wa vituo vya Polisi ni moja ya matukio yanayoibuka katika jamii. Sababu za uvamizi ni kutaka kuwatoa watuhumiwa wanaoshikiliwa katika vituo vya Polisi kwa nia ya kutaka kuwadhuru au kuwatorosha. Jedwali Na.26 linaonesha kuwa katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 vituo 3 vya polisi vilivamiwa vikilinganishwa na vituo 9 vilivyovamiwa mwaka 2016.

Jedwali Na. 26: Idadi ya Matukio ya Uvamizi wa Vituo vya Polisi, Waliokufa na Waliojeruhiwa kwa Kituo na Mkoa wa Kipolisi Tanzania, Januari hadi Desemba, 2016 na 2017

Mkoa	Kituo	Idadi ya Vituo	Watu Waliokufa		Watu Waliojeruhiwa		
			Askari	Raia	Askari	JWTZ	Raia
Morogoro	Polisi TAZARA - Chita (IFA/IR/991/2017)	1	0	0	0	0	0
Dodoma	Nkuhungu - (NKH/IR/123/2017)	1	0	0	0	0	0
Singida	Mtinko - (MTK/IR/150/2017)	1	0	0	0	0	0
Tanzania 2017		3	0	0	0	0	0
Tanzania 2016		9	0	3	5	1	9

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

2.7 Namna Kesi Zilivyoshughulikiwa

Ushughulikiaji wa kesi kwa ujumla unahusisha upokeaji wa kesi zilizoripotiwa, kuzichunguza na kuzipeleka mahakamani kesi zinazostahili. Kwa kuzingatia mwenendo wa mchakato wa kesi mahakamani, baadhi ya kesi hushinda au hushindwa na nyingine huendelea kusikilizwa mahakamani. Kesi nyingine hufungwa na Polisi kutokana na sababu mbalimbali baada ya uchunguzi kufanyika.

Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 jumla ya kesi zilizoripotiwa Polisi mwaka 2017 na za miaka ya nyuma ni 89,634, kati ya hizo kesi 67,140 zilizoripotiwa katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 na kesi 22,494 ni za miaka ya nyuma zilizoendelea kushughulikiwa. Miongoni mwa kesi za miaka ya nyuma, kesi 11,696 ziko chini ya upelelezi na kesi 10,798 zilikuwa zinaendelea mahakamani.

Kesi zilizoripotiwa katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017, zilikuwa 67,140 zikiwa zimepungua kutoka kesi 75,487 zilizoripotiwa katika kipindi kama hicho mwaka 2016. Huu ni upungufu wa kesi 8,347 sawa na asilimia 11.1. Kati ya kesi 67,140 zilizoripotiwa katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017, kesi 31,640 zilipelekwa mahakamani, kesi 26,645 bado zipo chini ya upelelezi na kesi 8,855 zilifungwa na Polisi.

Kesi zote zilizopo chini ya upelelezi ni 39,341 ambazo ni asilimia 42.8 ya kesi zote. Kesi 11,696 ni za miaka ya nyuma na kesi 26,645 ni za kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017.

Kesi zote zilizopelekwa mahakamani ni 42.438 ambazo ni asilimia 47.3 ya kesi zote. Kesi 10,798 ni za miaka ya nyuma na kesi 31,640 ni za kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 .

Kati ya kesi 31,640 zilizopelekwa mahakamani katika kipindi Januari hadi Desemba 2017, kesi 5,462 zilipata mafanikio ambazo ni sawa na asilimia 17.2. kesi 1,183 zilishindwa ambazo ni sawa na asilimia 3.7 na kesi 24,995 ambazo ni sawa na asilimia 78.9 zinaendelea mahakamani katika hatua mbalimbali.

Katika kipindi cha Januari hadi Desemba 2017 jumla ya kesi 5,462 zilishinda mahakamani ambazo ni sawa na asilimia 17.2 ukilinganisha na kesi 6,107 ambazo ni sawa na asilimia 20.0 zilizoshinda mahakamani kipindi kama hicho mwaka 2016.

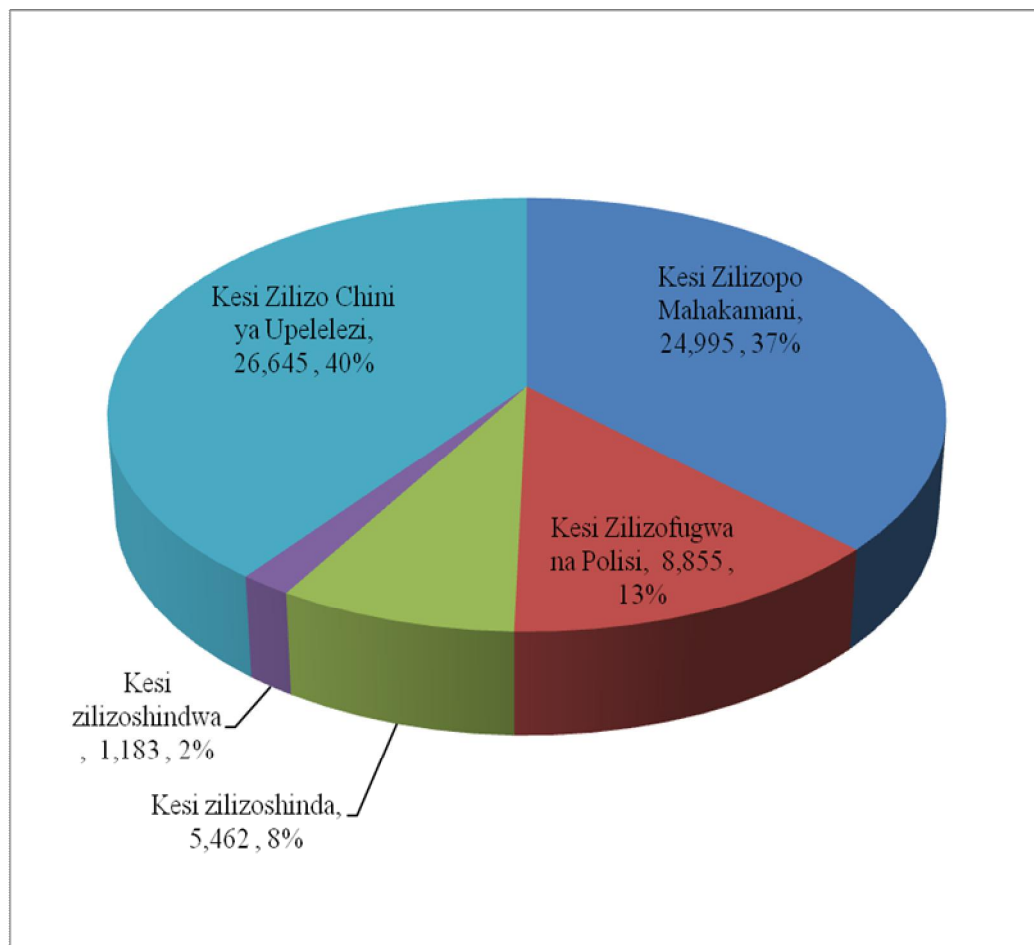
Kesi 8,353 ambazo ni asilimia 9.8 ya kesi zote zilifungwa na Polisi kutokana na sababu mbalimbali zifuatavyo; NOD - 628, NFA ó 3,318 na U ó 4,909.

Jedwali Na. 27: Idadi ya Kesi na Jinsi Zilivyoshughulikiwa kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari hadi Desemba, 2017

Mkoa	Kesi Zilizoripotiwa	Kesi za Nyuma Zinazoendelea		Jumla ya Kesi Zote	Baada ya Upelelezi						Zilizopo Mahakama Kuu				Zilizo Chini ya Upelele zi
		Chini ya Upelelezi	Zilizopo Mahakamani		Zilizofungwa na Polisi			Zilizopelekwa Mahakamani			Zinazoendelea	Zilizoshinda	Zilizoshidwa	Zilizoondolewa	
					NFA	NOD	"U"	Zinazoendelea	Zilizoshinda	Zilizoshindwa					
Arusha	1,797	91	145	2,033	50	40	32	1,075	127	140	0	0	0	0	333
Ilala	4,218	236	228	4,682	56	19	561	1,646	44	28	0	0	0	0	1,864
Temeke	2,808	309	246	3,363	26	9	130	1,135	313	21	0	0	0	0	1,174
Kinondoni	6,738	348	313	7,399	446	47	1089	2,543	219	148	0	0	0	0	2,246
Dodoma	2,228	414	289	2,931	56	27	94	1,047	216	39	0	0	0	0	749
Geita	589	274	665	1,528	6	0	12	201	93	12	37	3	2	8	265
Iringa	1,302	218	128	1,648	39	10	91	551	75	24	0	0	0	0	512
Kagera	3,700	1057	940	5,697	290	18	410	1,227	639	142	0	0	0	0	974
Katavi	763	65	82	910	25	20	189	100	187	47	0	0	0	0	195
Kigoma	2,513	217	166	2,896	177	21	114	1050	46	7	0	0	0	0	1,098
Kilimanjaro	2,742	1412	898	5,052	30	1	65	1,282	155	27	0	0	0	0	1,182
Lindi	1,518	54	0	1,572	82	0	151	452	224	54	4	0	0	0	555
Mara	2,316	186	297	2,799	120	84	132	923	95	32	0	6	2	4	930
Manyara	1,745	267	212	2,224	129	53	142	845	232	50	0	2	3	1	294
Mbeya	2,075	730	957	3,762	28	0	250	856	92	5	0	0	0	0	844
Morogoro	3,975	1,133	779	5,887	92	43	288	1,734	572	83	26	27	2	10	1,163
Mtwara	1,706	1047	391	3,144	25	26	23	548	171	9	58	0	0	0	904
Mwanza	2,384	570	1311	4,265	83	19	161	894	168	27	41	0	3	3	1032
Rufiji	1,001	51	21	1,073	105	18	58	315	128	17	24	9	2	45	360
Njombe	3,057	234	138	3,429	88	7	186	771	119	21	0	0	0	0	1,865
Pwani	621	58	67	746	21	0	30	213	11	4	0	0	0	0	342
Rukwa	1,189	99	95	1,383	22	21	54	454	129	24	0	0	0	0	485
Ruvuma	1,599	215	171	1,985	20	4	35	805	84	17	0	0	0	0	634
Shinyanga	1,253	345	277	1,875	98	21	113	599	115	48	7	0	0	0	259
Simiyu	878	89	217	1,184	13	32	78	216	156	17	11	10	0	4	366
Singida	1,096	157	248	1,501	8	14	29	524	155	13	0	2	1	0	353
Songwe	1,002	342	228	1,572	39	16	106	362	184	37	0	0	0	0	258
Tabora	2,390	159	206	2,755	47	13	30	741	289	25	0	0	0	0	1,245
Tanga	2,743	466	626	3,835	6	1	12	1,057	300	28	0	0	0	0	1,339
Tarime ó Rorya	1,337	173	202	1,712	36	6	36	542	75	8	0	0	0	0	634
Wanamaji	79	53	10	142	4	1	3	36	0	0	0	0	0	0	35
Reli	103	0	0	103	10	0	0	24	10	0	0	0	0	0	59
TAZARA	2	18	1	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Viwanja vya Ndege	23	14	16	53	0	0	0	9	1	0	0	0	0	0	13
Bandari	15	0	0	15	0	0	0	7	3	0	0	0	0	0	5
Tanzania Bara	63,505	11,101	10,570	85,176	2,277	591	4,704	24,784	5,427	1,154	208	59	15	75	24,568
Kaskazini Pemba	278	8	22	308	96	6	23	53	7	5	0	0	0	0	88
Kaskazini Unguja	414	28	34	476	74	10	43	54	7	18	0	0	0	0	208
Kusini Pemba	354	16	28	398	88	0	16	89	15	6	0	0	0	0	140
Kusini Unguja	436	4	27	467	92	21	76	12	6	0	0	0	0	0	229
Mjini Magharibi	2,153	539	117	2,809	691	0	47	3	0	0	0	0	0	0	1,412
Tanzania Zanzibar	3,635	595	228	4,458	1041	37	205	211	35	29	0	0	0	0	2,077
Tanzania, 2017	67,140	11,696	10,798	89,634	3,318	628	4,909	24,995	5,462	1,183	208	59	15	75	26,645
Tanzania, 2016	75,487	11,262	12,283	99,032	2,835	721	4,797	22,805	6,107	1,560	387	132	0	156	36,662

NFA-Hakuna hatua zaidi; NOD - Hakuna kosa lililobainika; U - Mtuhumiwa hajapatikana

Mchoro Na. 4: Ushughulikiaji wa Kesi, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

SURA YA TATU

USALAMA BARABARANI

3.0 Utangulizi

Pamoja na kukua kwa uchumi, maboresho ya miundombinu ya barabara na ongezeko la kipato kwa wananchi, kumekuwa na ongezeko kubwa la vyombo vya usafiri. Ongezeko hili haliendani na utoaji wa mafunzo na elimu ya kutosha kwa watumiaji wa vyombo vya moto na watumiaji wengine wa barabara, kwa mfano, waendesha baiskeli, wasukuma mikokoteni na watembea kwa miguu. Pia kumekuwepo na tabia ya kutotii au kutozingatia sheria za usalama barabarani kwa madereva na watembea kwa miguu hali ambayo imesababisha kuongezeka kwa makosa madogo madogo (Tozo).

Jeshi la Polisi kupitia kitengo cha usalama barabarani limeendelea kusimamia sheria za usalama barabarani, kufanya doria za mara kwa mara na kutoa elimu kwa watumiaji wa barabara, hivyo kusaidea kupunguza ajali za barabarani kwa asilimia 41.5. Matukio ya usalama barabarani ni miongoni mwa sababu kubwa za kupungua kwa nguvukazi, uharibifu wa miundombinu, mali, vifo na majeruhi.

3.1 Makosa ya Usalama Barabarani katika Mikoa ya Kipolisi

Mikoa iliyoongoza kwa matukio ya usalama barabarani kwa mwaka, 2017 Tanzania Bara ni Kinondoni (351,365), Temeke (318,093), Ilala (289,381), Pwani (129,742), Arusha (127,414) na Morogoro (117,304). Mkoa uliokuwa na idadi ndogo ya matukio ya usalama barabarani ni Katavi (10,946) ukifuatiwa na Tanga (23,150), Kigoma (24,684), Simiyu (27,003) na Rukwa (29,062). Kwa upande wa Tanzania Zanzibar Mkoa wa Mjini Magharibi uliongoza kwa matukio 8,529 na. Mikoa iliokuwa na idadi ndogo ya matukio ilikuwa ni Kusini Pemba (2,265) na Kaskazini Pemba (2,134).

Makosa madogo madogo ndiyo yaliyoongoza kwa idadi ya matukio ambayo yalikuwa 2,516,976 sawa na asilimia 99.8 ya makosa yote ya usalama barabarani. Makosa madogo madogo ya usalama barabarani ni kugesha vibaya, kutofunga mkanda, mwendo kasi, kutosimama wakati taa nyekundu inawaka, kugeuka mahali pasiporuhusiwa, kutumia simu wakati unaendesha na kuendesha bila ya leseni. Kutokana na matukio hayo jumla ya watuhumiwa waliokamatwa ni 2,524,042 Vilevile, matukio hayo yalisababisha vifo vya watu 2,705 ambapo kati yao wanaume walikuwa 2,126 na wanawake 579. Pia majeruhi walioripotiwa walikuwa 6,169 kati yao wanaume 4,380 na wanawake 1,789.

Jedwali Na. 28: Idadi ya Matukio ya Usalama Barabarani kwa Mkoa wa Kipolisi, Tanzania, Januari hadi Desemba, 2017

Mkoa	Jumla ya Matukio	Matukio Madogo	Matukio ya Ajali				Watu Waliokufa		Watu Waliojeruhiwa		Watuhumiwa	
			Jumla	za Vifo	za Majeruhi	za Kawaida	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke
Arusha	127,414	127,324	90	62	26	2	74	31	102	30	127,218	3
Ilala	289,381	288,426	955	46	473	436	42	5	549	150	288,014	0
Temeke	318,093	317,484	609	63	319	306	38	6	393	106	328,104	3
Kinondoni	351,365	350,236	1,129	119	457	474	87	38	552	317	339,011	12
Dodoma	95,344	95,126	218	84	96	38	84	15	148	58	95,007	0
Geita	52,048	51,934	114	92	22	0	79	22	54	35	51,832	0
Iringa	73,244	73,152	92	76	15	1	75	17	60	26	73,064	0
Kagera	71,545	71,471	74	51	20	3	54	10	79	31	71,405	4
Katavi	10,946	10,891	55	34	19	2	34	4	46	26	10,839	3
Kigoma	24,684	24,600	84	64	20	0	61	15	50	19	24,524	4
Kilimanjaro	69,604	69,494	110	83	25	2	77	23	103	51	70,034	42
Lindi	38,823	38,702	121	86	35	0	84	15	125	53	38,606	2
Mara	34,050	33,973	77	51	24	2	49	13	41	17	33,905	3
Manyara	43,906	43,765	141	57	58	26	67	14	144	47	43,673	4
Mbeya	78,807	78,570	237	141	96	0	100	71	149	119	78,355	1
Morogoro	117,304	117,190	114	97	16	1	100	27	190	125	117,091	0
Mtwara	58,583	58,510	73	48	22	3	49	6	51	25	58,434	5
Mwanza	115,497	115,319	178	141	36	1	132	40	104	44	115,172	9
Njombe	42,968	42,894	74	69	5	0	60	24	53	30	42,825	0
Pwani	129,742	129,639	103	82	20	1	95	11	117	37	129,546	0
Rukwa	29,062	29,026	36	27	8	1	32	18	40	13	28,984	1
Ruvuma	41,574	41,352	222	100	89	33	84	28	140	48	41,207	1
Shinyanga	62,672	62,492	180	112	65	3	107	19	173	77	62,343	0
Simiyu	27,003	26,955	48	37	9	2	41	0	17	3	26,912	0
Singida	42,289	42,222	67	60	5	2	68	20	82	26	42,160	0
Songwe	30,991	30,919	72	59	13	0	51	15	48	22	30,846	0
Tabora	60,190	60,045	145	96	45	4	94	20	121	40	59,917	1
Tanga	23,150	23,066	84	61	21	2	63	17	76	31	39,784	2
Tarime ó Rorya	42,692	42,616	76	48	27	1	42	14	52	24	25,771	0
Wanamaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bandari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tanzania Bara	2,502,971	2,497,393	5,578	2,146	2,086	1,346	2,023	558	3,859	1,630	2,494,583	100
Kaskazini Pemba	2,134	2,114	20	8	12	0	9	3	28	12	2,530	11
Kaskazini Unguja	3,381	3,317	64	10	39	15	14	1	126	57	4,330	0
Kusini Pemba	2,265	2,252	13	7	4	2	5	1	21	0	3,094	29
Kusini Unguja	3,718	3,652	66	19	44	3	18	6	98	24	3,911	11
Mjini Magharibi	8,529	8,248	281	64	163	54	57	10	248	66	9,179	11
Tanzania Zanzibar	20,027	19,583	444	108	262	74	103	21	521	159	23,044	62
Tanzania	2,522,998	2,516,976	6,022	2,254	2,348	1,420	2,126	579	4,380	1,789	2,517,627	162

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

3.1.1 Matukio ya Usalama Barabarani

Ajali zinazotokana na vyombo vya usafiri husababisha vifo, majeruhi, hasara na uharibifu wa mali. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 jumla ya matukio makubwa ya usalama barabarani yalipungua kwa asilimia 41.5 ambapo matukio 6,022 yaliripotiwa nchi nzima ikilinganishwa na matukio 10,297 katika kipindi kama hicho mwaka 2016.

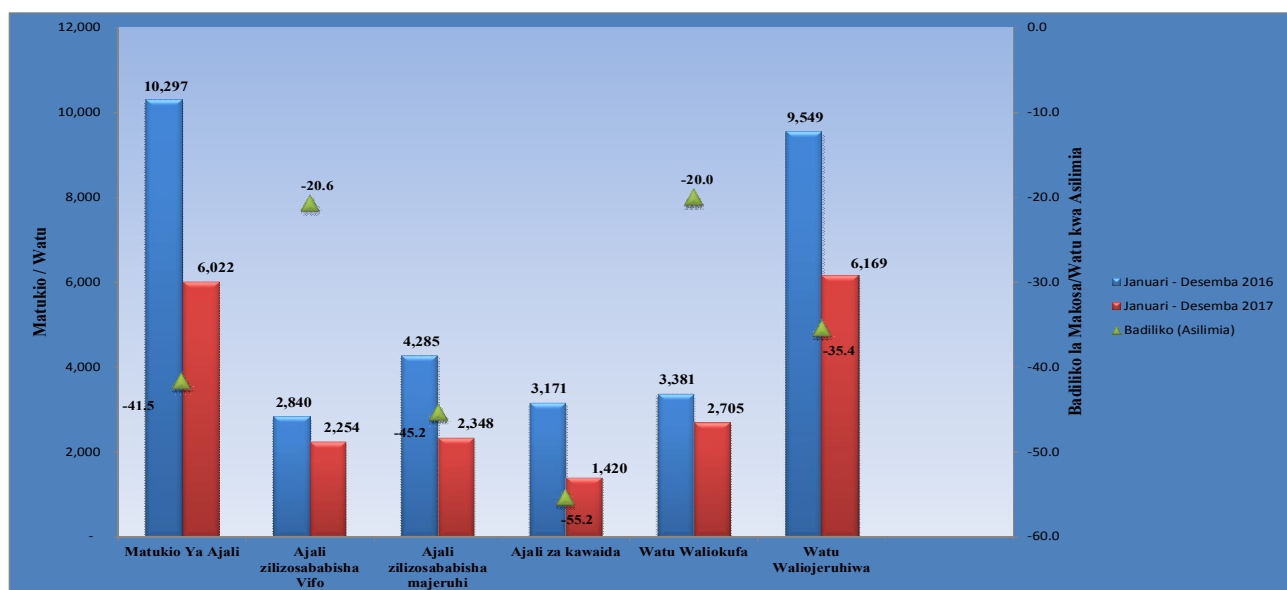
Katika matukio hayo jumla ya ajali 2,254 zilizosababisha vifo ziliripotiwa katika kipindi cha mwaka 2017 ikilinganishwa na ajali 2,840 zilizoripotiwa katika kipindi cha mwaka 2016. Huo ni upungufu wa ajali 586 sawa na asilimia 20.6.

Katika matukio hayo ya ajali, jumla ya watu 2,705 walifariki katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 ikilinganishwa na watu 3,381 waliofariki katika kipindi kama hicho mwaka 2016. Huo ni upungufu wa vifo vya watu 676 sawa na asilimia 20.0. Pia watu waliojeruhiwa katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 ni 6,169 ikilinganishwa na watu 9,549 waliojeruhiwa katika kipindi kama hicho mwaka 2016 ambapo kulikuwa na upungufu wa majeruhi 3,380 sawa na asilimia 35.4 (Jedwali Na. 29).

Jedwali Na. 29: Idadi ya Ajali, Vifo, Majeruhi, Tanzania, Januari hadi Desemba, 2016 na 2017

Tukio	2016	2017	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Matukio ya Ajali	10,297	6,022	-4,275	-41.5
Ajali zilizosababisha Vifo	2,840	2,254	-586	-20.6
Ajali zilizosababisha Majeruhi	4,285	2,348	-1,937	-45.2
Ajali za Kawaida	3,171	1,420	-1,751	-55.2
Watu Waliokufa	3,381	2,705	-676	-20.0
Watu Waliojeruhiwa	9,549	6,169	-3,380	-35.4

Mchoro Na. 5: Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania, Januari hadi Desemba 2016 na 2017

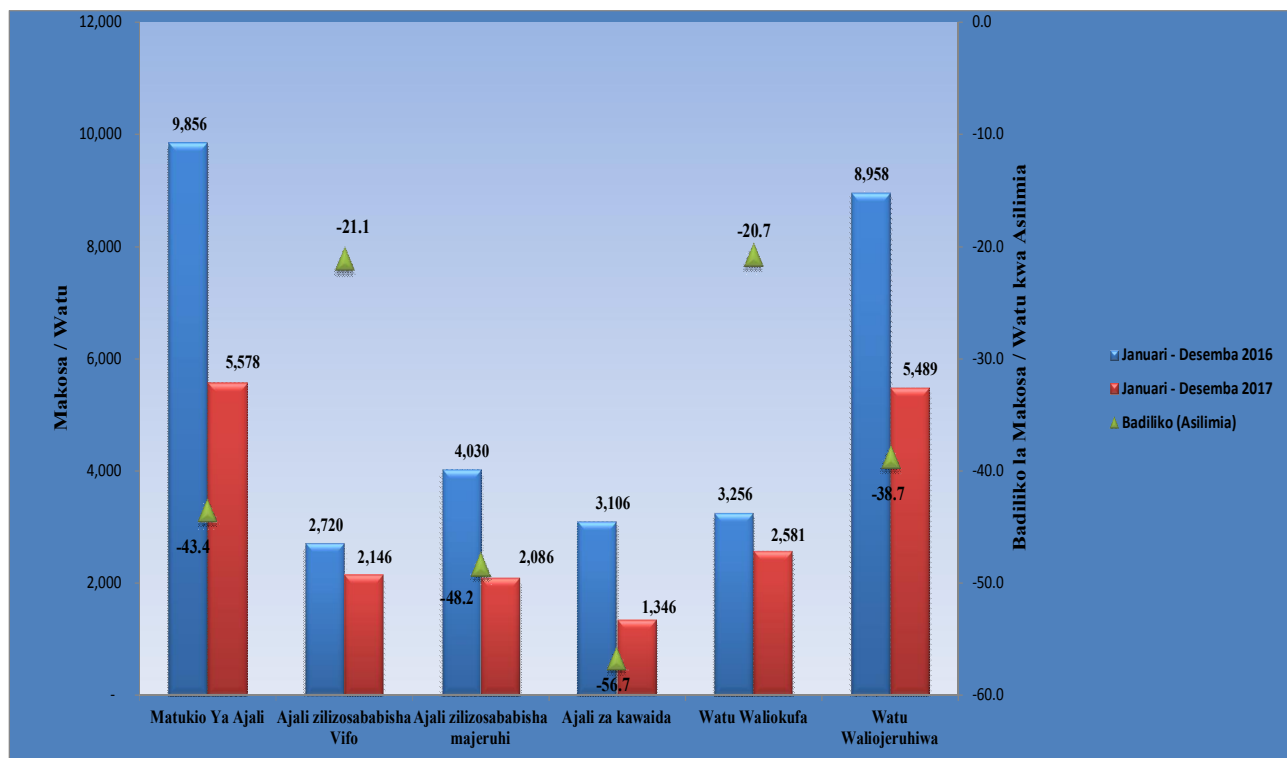

Matukio ya usalama barabarani yamechambuliwa kwa kutofautisha Tanzania Bara na Tanzania Zanzibar kama ilivyo katika Jedwali Na. 30 na 31 na Michoro Na. 6 na 7 ambayo inaonesha idadi ya matukio ya ajali, ajali zilizosababisha vifo, idadi ya watu waliokufa na majeruhi waliotokana na ajali hizo.

Jedwali Na. 30: Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania Bara, Januari – Desemba, 2016 na 2017

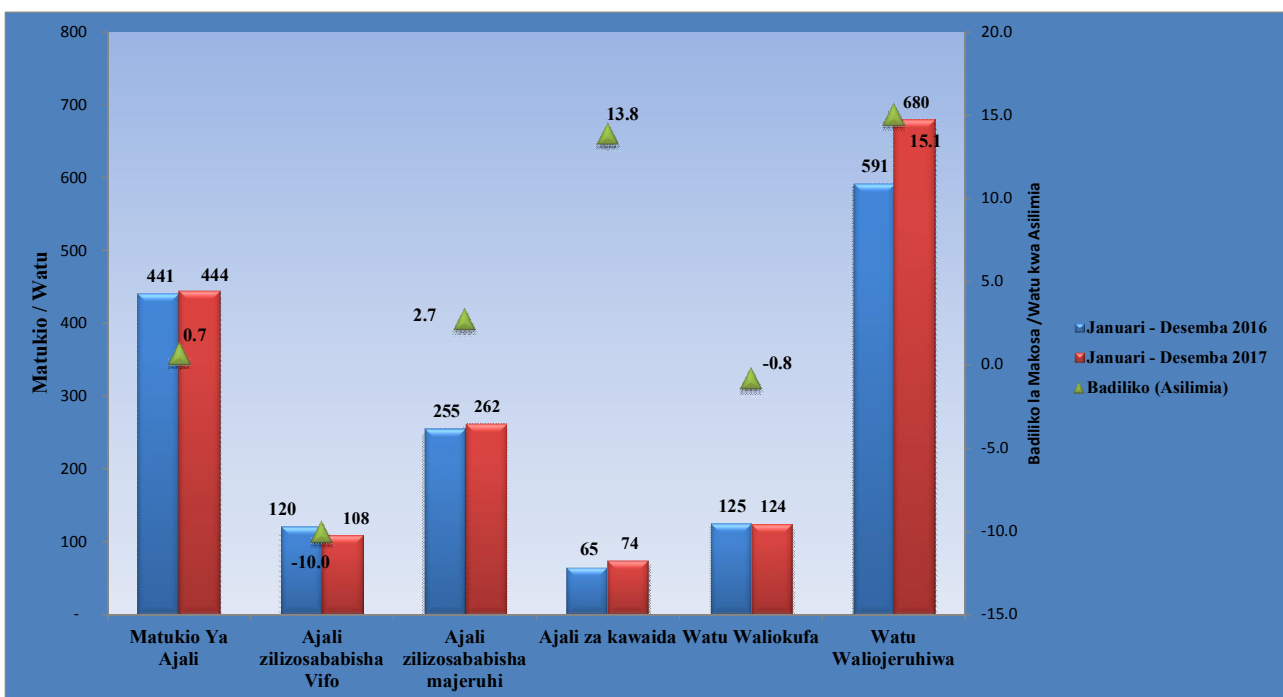
Tukio	2016	2017	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Matukio ya Ajali	9,856	5,578	-4278	-43.41
Ajali zilizosababisha Vifo	2,720	2,146	-574	-21.10
Ajali zilizosababisha Majeruhi	4,030	2,086	-1944	-48.24
Ajali za Kawaida	3,106	1,346	-1760	-56.66
Watu Waliokufa	3,256	2,581	-675	-20.73
Watu Waliojeruhiwa	8,958	5,489	-3469	-38.73

Mchoro Na. 6: Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania Bara, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Jedwali Na. 31: Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania Zanzibar, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Tukio	2016	2017	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Matukio ya Ajali	441	444	3	0.7
Ajali zilizosababisha Vifo	120	108	-12	-10.0
Ajali zilizosababisha Majeruhi	255	264	7	2.7
Ajali za Kawaida	65	74	9	13.8
Watu Waliokufa	125	124	-1	-0.8
Watu Waliojeruhiwa	591	542	89	15.1

Mchoro Na. 7: Idadi ya Ajali, Vifo na Majeruhi, Tanzania Zanzibar, Januari – Desemba, 2016 na 2017

3.2 Ajali za Pikipiki

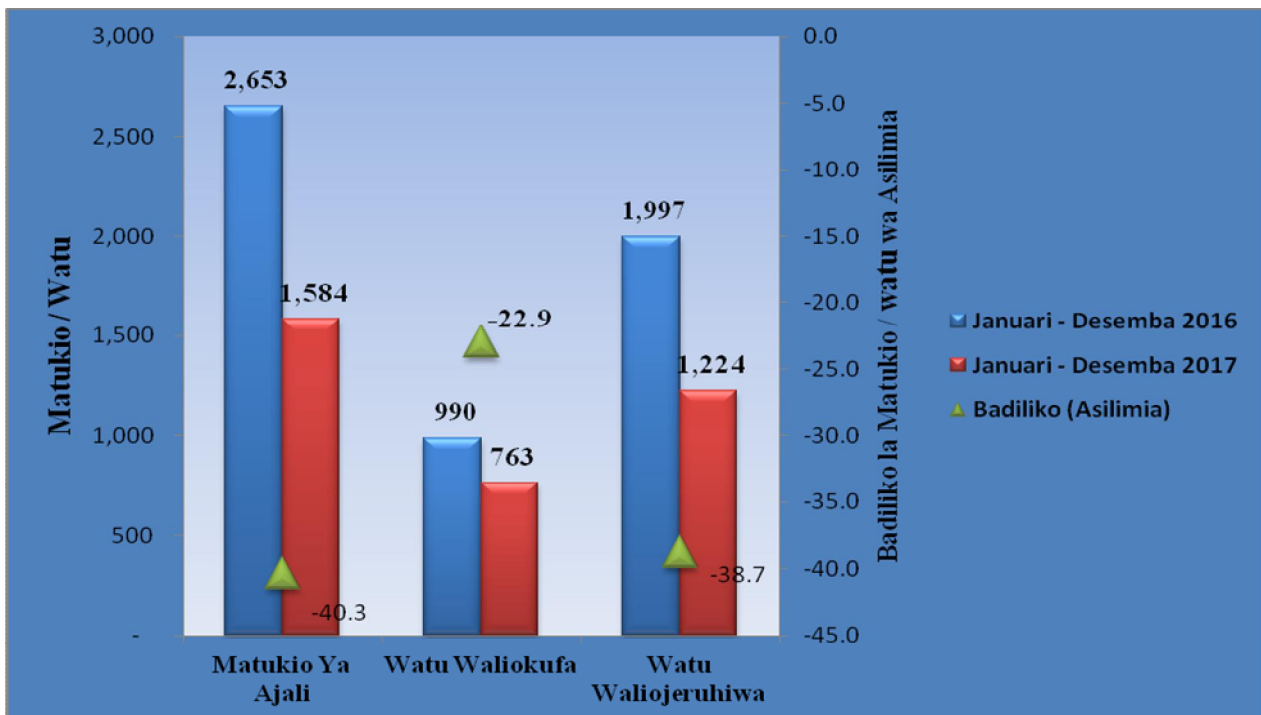
Kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 pikipiki ziliendelea kuwa chombo cha usafirishaji kilichokuwa kinatumiwa na wananchi wengi katika shughuli mbalimbali kama njia rahisi zaidi ya usafirishaji wa abiria na mizigo mijini na vijijini. Licha ya nia njema ya Serikali ya kuwapunguzia wananchi adha ya usafiri, pikipiki zimekuwa mojawapo ya vyanzo vikubwa vya ajali za barabarani.

Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 jumla ya matukio 1,584 ya ajali za pikipiki yaliripotiwa ikilinganishwa na matukio 2,653 katika kipindi kama hicho mwaka 2016. Huo ni upungufu wa matukio 1,069 sawa na asilimia 40.3 (Jedwali Na. 32 na Mchoro Na. 8).

Jedwali Na. 32: Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Tukio	2016	2017	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Ajali za Pikipiki	2,653	1,584	-1069	-40.3
Watu Waliokufa	990	763	-227	-22.9
Watu Waliojeruhiwa	1,997	1,224	-773	-38.7

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Mchoro Na. 8: Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Jedwali Na. 33 na 34 yanaonesha matukio ya ajali za pikipiki, watu waliokufa na kujeruhiwa kwa Tanzania Bara na Tanzania Zanzibar katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2016 na 2017.

Jedwali Na. 33: Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania Bara, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Tukio	2016	2017	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Ajali za Pikipiki	2,542	1,459	-1083	-42.6
Watu Waliokufa	970	728	-242	-24.9
Watu Waliojeruhiwa	1,877	1,090	-787	-41.9

Jedwali Na. 34: Idadi ya Ajali za Pikipiki, Vifo na Majeruhi, Tanzania Zanzibar, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Tukio	2016	2017	Tofauti	Badiliko (asilimia)
Ajali za Pikipiki	111	125	14	12.6
Watu Waliokufa	20	35	15	75.0
Watu Waliojeruhiwa	120	134	14	11.7

Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017, mikoa ya kipolisi iliyoongoza kwa kuwa na ajali nyingi za pikipiki ni Ilala (223), Kinondoni (212), Temeke (163), Ruvuma (76), Mbeya (69) na Shinyanga (59) kama inavyoonekana katika Jedwali Na. 35.

Jedwali Na. 35: Idadi ya Matukio na Waathirika katika Usafiri wa Pikipiki kwa Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

Mkoa	Jumla ya Matukio	Matukio ya Ajali	Watu Waliokufa		Watu Waliojeruhiwa	
			Me	Ke	Me	Ke
Arusha	26	24	18	1	20	0
Ilala	320	223	16	0	201	6
Temeke	163	163	15	0	145	0
Kinondoni	289	212	30	0	102	31
Dodoma	80	57	30	2	47	3
Geita	33	22	16	0	13	1
Iringa	44	38	34	3	14	0
Kagera	26	16	11	0	14	4
Katavi	16	14	6	0	11	1
Kigoma	34	24	12	2	9	0
Kilimanjaro	55	34	32	0	19	0
Lindi	41	37	33	1	22	0
Mara	42	33	26	1	19	0
Manyara	64	54	26	4	44	10
Mbeya	87	69	43	3	36	10
Morogoro	35	21	25	0	9	0
Mtwara	40	26	18	2	18	2
Mwanza	65	42	33	0	22	0
Njombe	23	22	21	1	2	0
Pwani	40	32	33	0	21	0
Rukwa	8	8	8	0	4	0
Ruvuma	110	76	53	1	64	0
Shinyanga	69	59	34	0	52	1
Simiyu	20	16	16	0	3	0
Singida	10	7	9	0	3	0
Songwe	29	22	18	1	19	0
Tabora	57	44	37	1	35	1
Tanga	26	20	19	0	14	0
Tarime - Rorya	57	44	33	0	38	0
Wanamaji	0	0	0	0	0	0
Reli	0	0	0	0	0	0
TAZARA	0	0	0	0	0	0
Viwanja vya Ndege	0	0	0	0	0	0
Tanzania Bara	1,909	1,459	705	23	1,020	70
Kaskazini Pemba	953	8	2	0	5	1
Kaskazini Unguja	420	19	6	1	18	3
Kusini Pemba	543	8	4	0	5	0
Kusini Unguja	593	26	5	0	28	5
Mjini Magharibi	4,789	64	16	1	61	8
Tanzania Zanzibar	7,298	125	33	2	117	17
Tanzania	9,207	1,584	738	25	1,137	87

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

3.3 Vyanzo vya Ajali za Barabarani

Vyanzo vikuu vya ajali za barabarani vimegawanyika katika makundi matatu:

- i. Sababu za kibinadamu;
- ii. Ubovu wa vyombo vya usafiri; na
- iii. Sababu za kimazingira.

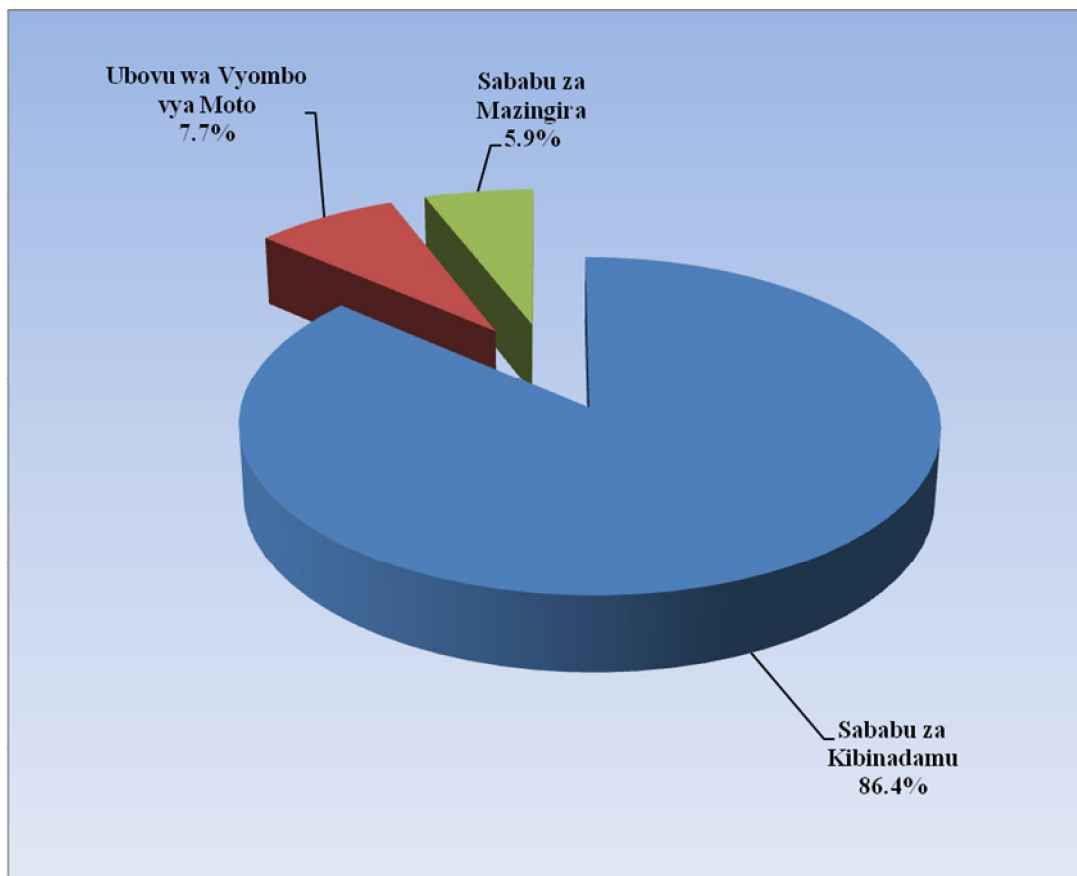
Jedwali Na. 36 linaonesha vyanzo mbalimbali vya ajali kulingana na makundi hayo. Jedwali linaonesha kwamba mwaka 2017 ajali nyingi zaidi zilizotokana na sababu za kibinadamu (ikijumuisha uzembe wa waendesha pikipiki) zilizochangia asilimia 86.5. Ubovu wa vyombo vya usafiri ulichangia asilimia 7.7 na sababu za kimazingira zilichangia asilimia 5.9.

Jedwali Na. 36: Idadi ya Ajali kwa Vyanzo Vyake, Tanzania Bara, Januari – Desemba, 2017

Vyanzo vya Ajali kwa Makundi	2015		2016		2017	
	Idadi	Asilimia	Idadi	Asilimia	Idadi	Asilimia
Sababu za Kibinadamu						
Uendeshaji wa hatari	1,041	12.5	1,041	10.6	618	11.1
Uzembe wa dereva	1,827	21.9	2,583	26.2	1,573	28.2
Uzembe wa waendesha baiskeli	410	4.9	447	4.5	205	3.7
Uzembe wa waendesha pikipiki	2,009	24.1	1,808	18.3	1,142	20.5
Uzembe wa abiria	11	0.1	20	0.2	6	0.1
Mwendo kasi	691	8.3	730	7.4	509	9.1
Mifugo isiyochungwa	20	0.2	9	0.1	13	0.2
Kupita gari bila uangalifu	474	5.7	638	6.5	265	4.8
Uzembe wa watembea kwa miguu	470	5.6	609	6.2	388	7.0
Uzembe wa waendesha mikokoteni	22	0.3	12	0.1	7	0.1
Ulevi	66	0.8	97	1.0	93	1.7
Jumla	7,041	84.4	7,994	81.1	4,819	86.5
Ubovu wa Vyombo vya Usafiri						
Ubovu wa magari	502	6.0	755	7.7	381	6.8
Hitilafu za taa za magari barabarani	104	1.2	123	1.2	47	0.8
Jumla	606	7.3	878	8.9	428	7.7
Sababu za Kimazingira						
Moto	11	0.1	25	0.3	18	0.3
Vizuizi vya njia	341	4.1	533	5.4	118	2.1
Ubovu wa barabara	298	3.6	404	4.1	184	3.3
Vivuko vya reli	40	0.5	22	0.2	7	0.1
Jumla	690	8.3	984	10.0	327	5.9
Jumla Kuu	8,337	100.0	9,856	100.0	5,574	100

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Mchoro Na. 9: Vyanzo vya Ajali za Barabarani, Tanzania Bara, Januari – Desemba, 2017

SURA YA NNE

MWELEKEO WA HALI YA UHALIFU

4.0 Utangulizi

Takwimu za hali ya uhalifu za kila kipindi husaidia kupima utendaji kazi wa Jeshi la Polisi Tanzania kwa kushirikiana na wadau katika kukabiliana na matukio ya uhalifu nchini. Mwelekeo wa hali ya uhalifu hutoa viashiria vinavyoweza kutumika katika kupanga, kusimamia, kufuatilia na kutathmini mipango na programu za muda wa mfupi, kati na mrefu ili kupambana na uhalifu nchini. Mwelekeo huo huweza pia kurahisisha kazi ya kupanga mipango na kubuni mikakati mipya ya kukabiliana na kupunguza matukio ya uhalifu nchini kwa kiwango kikubwa.

4.1 Mwelekeo wa Makosa ya Jinai 2008 – 2017

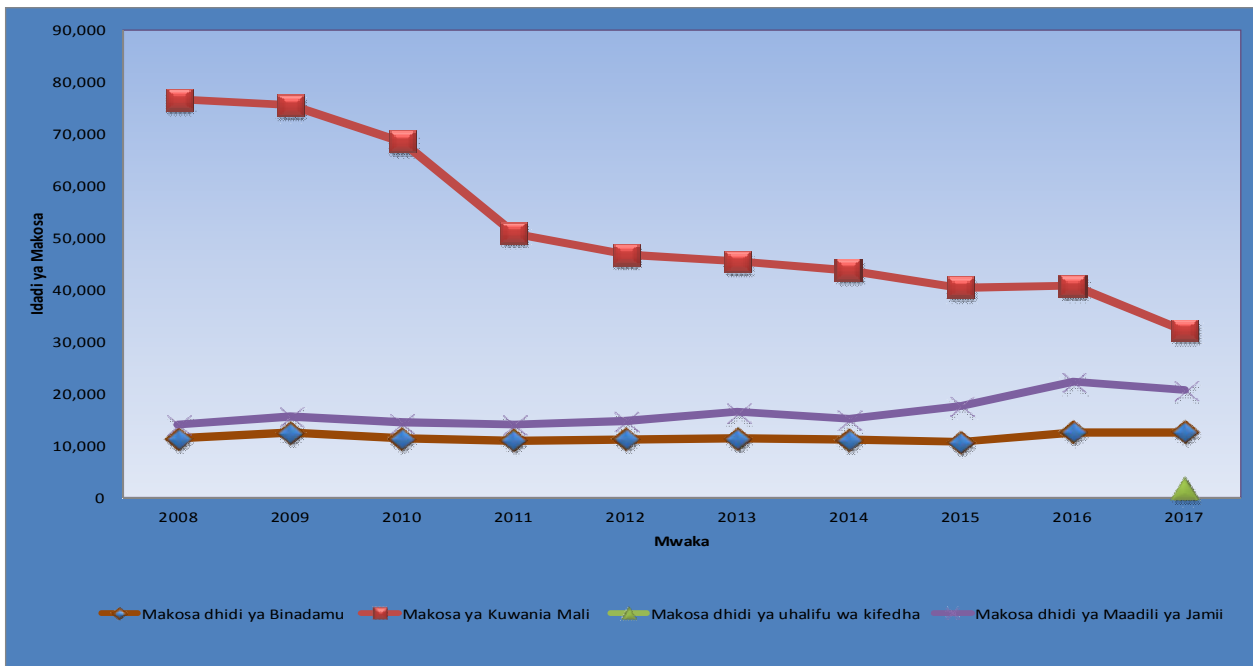
Jedwali Na.37 linaonesha mwelekeo wa makosa ya jinai katika kipindi cha kuanzia mwaka 2008 hadi 2017 (michoro Na. 10a,10b na 10c). Takwimu zinaonesha kuwa makosa makubwa ya jinai yaliongezeka katika kipindi cha mwaka 2008 hadi mwaka 2009 na kupungua kuanzia mwaka 2010 hadi 2015. Hii ilitokana na maboresho ya Jeshi la Polisi yaliyoanza mwaka 2006 na matokeo yake kuanza kuonekana mwaka 2010. Aidha, katika kipindi cha mwaka 2016 hadi 2017, makosa yamepungua katika makundi ya makosa dhidi ya maadili ya jamii na kuwania mali. Vilevile kwa upande wa makosa madogo, yamepungua kwa makundi yote. Hii ni kutokana na kuongezeka kwa ushirikiano kati ya Jeshi la Polisi, wananchi na wadau wengine katika kushughulikia uhalifu.

Jedwali Na. 37: Idadi ya Makosa Makubwa na Madogo ya Jinai, Ajali Zilizosababisha Vifo, Vifo na Majeruhi, Tanzania, 2006 - 2016

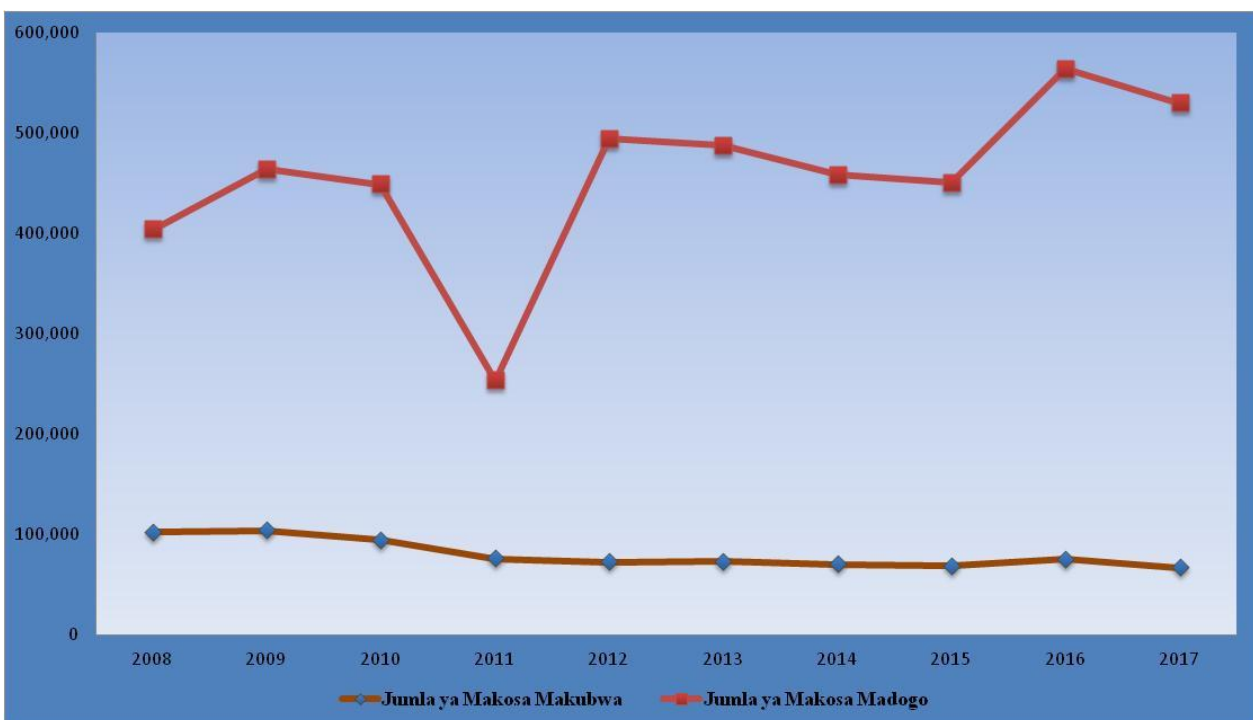
Aina ya Kosa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Jumla ya Makosa Makubwa ya Jinai	102,092	103,669	94,390	76,052	72,765	73,219	70,153	68,814	75,487	67,140
Makosa Dhidi ya Binadamu	11,387	12,496	11,364	11,049	11,206	11,335	11,166	10,698	12,567	12,578
Makosa ya Kuwania Mali	76,568	75,525	68,527	50,863	46,773	45,470	43,808	40,427	40,700	33,815
Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii	14,137	15,648	14,499	14,140	14,786	16,414	15,179	17,689	22,220	20,747
Jumla ya Makosa Madogo ya Jinai	403,938	463,619	448,968	253,354	493,937	487,232	458,422	450,389	563,787	529,393
Makosa Dhidi ya Binadamu	157,862	180,125	188,122	98,519	187,156	173,279	180,721	175,693	205,698	182,929
Makosa ya Kuwania Mali	159,750	193,557	176,611	104,455	215,070	226,011	182,024	181,104	235,804	225,598
Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii	86,326	89,937	84,235	50,380	91,711	87,942	95,677	93,592	122,285	120,866
Usalama Barabarani										
Matukio Madogo Usalama Barabarani	212,000	337,286	359,750	441,067	603,668	663,722	1,110,252	1,381,705	2,200,442	2,516,976
Matukio ya Ajali za Barabarani	17,451	22,019	24,926	24,078	23,604	24,480	15,420	8,777	10,297	6,022
Jumla Kuu (Makosa ya Jinai na Usalama Barabarani)	735,481	926,593	928,034	794,551	1,193,974	1,248,653	1,654,247	1,909,685	2,850,013	3,119,531
Ajali Zilizosababisha Vifo	2,460	2,872	3,159	3,269	3,429	3,545	3,106	2,909	2,840	2,254
Watu Waliokufa	2,840	3,851	3,687	4,013	4,062	4,091	3,857	3,574	3,381	2,705
Watu Waliojeruhiwa	16,982	20,717	22,064	20,917	20,037	21,536	15,259	9,993	9,549	6,169

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Mchoro Na. 10a: Makosa Makubwa ya Jinai kwa Aina, Tanzania, Januari – Desemba, 2007 – 2017

Mchoro Na. 10b: Makosa Makubwa na Madogo ya Jinai, Tanzania, Januari – Desemba, 2007 – 2017

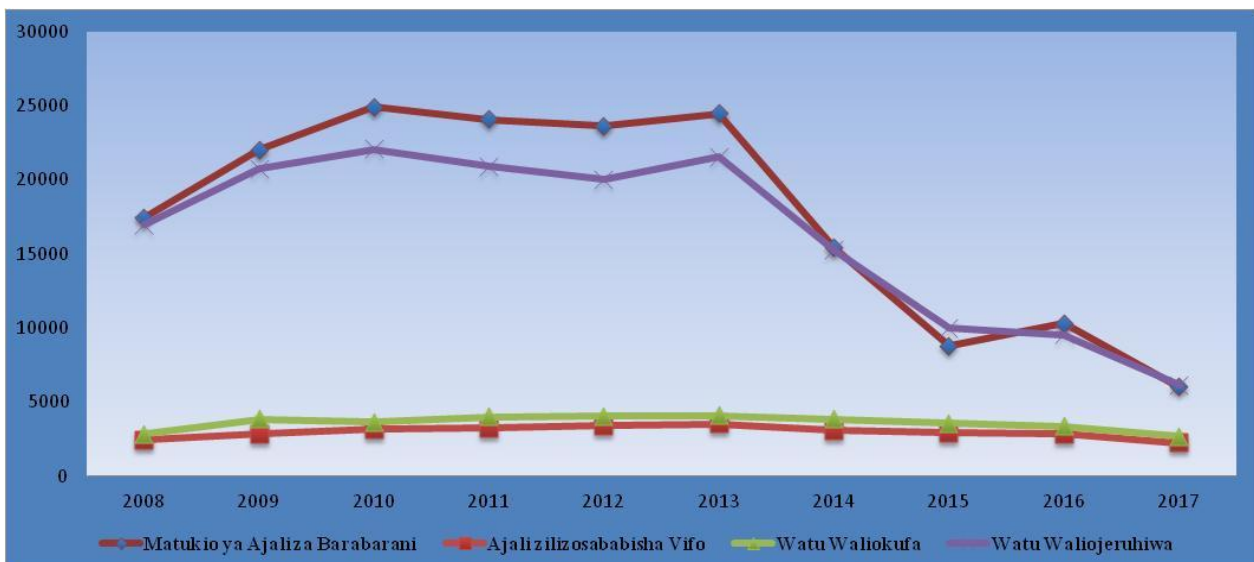

Mchoro Na. 10c: Makosa ya Usalama Barabarani Makubwa na Madogo, Tanzania, 2007 - 2017

4.2 Mwelekeo wa Makosa ya Usalama Barabarani, 2007 - 2017

Kwa upande wa usalama barabarani, Jedwali Na. 37 na Mchoro Na. 10d vinaonesha matukio makubwa ya usalama barabarani (ajali) yamepungua kwa asilimia 65.5 kwa kipindi cha miaka 10 kutoka matukio ya ajali 17,451 mwaka 2008 hadi matukio 6,022 mwaka 2017. Hali kadhalika makosa madogo ya usalama barabarani yameongezeka mara kumi na mbili kutoka makosa 212,000 mwaka 2008 hadi 2,516,976 mwaka 2017. Hali hii imechangiwa zaidi na ongezeko la udhibiti na usimamizi wa sheria za usalama barabarani, hivyo kupunguza matukio ya ajali na kuongezaka kwa makosa madogo (tozo/faini).

Sambamba na kupungua kwa matukio ya ajali, kwa ujumla idadi ya vifo imepungua licha ya kuongezeka katika baadhi ya miaka. Jumla ya watu 2,840 walikufa kwa ajali za barabarani mwaka 2008 ikilinganishwa na watu 2,705 waliokufa kwa ajali mwaka 2017. Huo ni upungufu wa vifo 135 sawa na asilimia 4.7. Vilevile idadi ya majeruhi imepungua kwa asilimia 63.7 kwa kipindi cha miaka kumi kutoka majeruhi 16,982 mwaka 2008 hadi majeruhi 6,169 mwaka 2017.

Mchoro Na. 10d: Matukio ya Ajali za Barabarani, Tanzania, 2007 - 2017

SURA YA TANO

USIMAMIZI WA MASHTAKA - DPP

5.0 Utangulizi

Tanganyika ilipata uhuru mwaka 1961 na ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka ilipewa mamlaka ya kuendesha kesi zote za jinai nchini. Baada ya marekebisho ya katiba ya nchi ya mwaka 1962, jina Mkurugenzi wa Mashtaka liliondolewa katika katiba, hivyo kazi zake na majukumu yake yaliingizwa katika sheria ya mwenendo wa Makosa ya Jinai "Code cap20" na baadaye katika Sheria ya Mwenendo wa Makosa ya Jinai ya 1985.

Kutokana na mabadiliko hayo ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka ilikasimu majukumu yake ya kuendesha kesi za jinai nchini kwa Jeshi la polisi ambalo kwa wakati huo lilikuwa nchi nzima. Hivyo ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka iliendelea kubaki na majukumu ya kutoa maelekezo na kuendesha kesi mahakama kuu ya Tanzania na Mahakama ya Rufaa.

Kutokana na nyakati na mahitaji, ilionekana kuwa kuna haja ya kufanya mabadiliko ya utaratibu wa usimamizi wa mashitaki. Ili kukidhi matakwa ya kisheria ya kuhakikisha haki inatendeka na kuonekana. Sheria ya usimamizi wa mashitaka (Mwongozo kuhusu utaratibu mpya wa ufunguaji wa kesi za jinai), mwongozo wa mwaka 2012 ulitoa utaratibu ambao ndio unaotumika hadi sasa.

Kwa kuwa utaratibu wa kufungua, kuendesha na kusimamia mienendo ya kesi za jinai nchini upo kwa mujibu wa katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Sura 2, sheria ya usimamizi wa mashitaka Sura ya 430, Sheria ya Mwenendo wa Mashauri ya Jinai Sura ya 20, pamoja na sheria na miongozo mbalimbali iliyopo inasimamiwa na Mkurugenzi wa Mashitaka.

Ibara ya 59B(4) (a), (b) na (c) ya katiba na fungu la 8 la Sheria ya Usimamizi wa Mashitaka vinatamka misingi mitatu ambayo inamuongoza Mkurugenzi wa Mashtaka na maafisa wanaotekeleza majukumu kwa niaba yake kuifuata, ambayo ni kutekeleza majukumu yao kwa nia ya kutenda haki, kuzuia matumizi mabaya ya taratibu za utoaji haki na kuzingatia maslahi ya umma.

Kutokana na mabadiliko hayo; pia iliundwa Sheria ya Huduma ya Taifa ya Mashitaka Na 1/2008 (NPSA), kifungu cha 4 cha sheria kimeelezea uanzishwaji wa huduma ya Taifa ya mashitaka (NPS) na mamlaka ya kazi ya kitaifa kwa ajili ya kesi za jinai na uchunguzi wa makosa ya jinai chini ya maelekezo ya jumla ya DPP.

Ili kuleta ufanisi idara ya mashitaka ya umma imegawanyika katika sehemu tano: Sehemu ya kwanza, inahusika na rushwa, udanganyifu na makosa ya kimtandao (cyber), sehemu ya pili, makosa ya kimataifa, sehemu ya tatu, makosa dhidi ya mtu, sehemu ya nne, maliasili na *upyaji* na usimamizi wa uchunguzi na ustaarabu.

Kutokana na kutenganisha kwa shughuli za upelelezi na uendeshaji wa mashitaka, ambapo Jeshi la Polisi limepewa jukumu la upelelezi na shughuli zote za uendeshaji mashitaka zinafanyika chini ya ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka (DPP) . Hali hii imeongeza ufanisi.

Takwimu zinaonyesha kuwa katika kipindi cha Januari hadi Desemba 2017, ofisi ya Mashtaka kwa Umma ilipokea jumla ya kesi 31,365, toka jeshi la polisi idara ya upelelezi .baada ya kuzipitia zilikidhi haja ya kisheria ambapo kesi 5,427 zilipata mafanikio, kesi 1,154 zilishindwa na kesi 24,784 bado zinaendelea mahakamani katika hatua mbalimbali (Jedwali Na. 38).

Jedwali Na. 38: Namna Kesi Zilivyoshughulikiwa Kimikoa, Tanzania Bara, Januari – Desemba, 2017.

Mkoa	Kesi Zilizofikishwa Mahakamani	Kesi Zilizoshinda Mahakamani	Kesi Zilizoshindwa Mahakamani	Kesi Zinazoendelea Mahakamani
Arusha	1,342	127	140	1,075
Ilala	1,718	44	28	1,646
Temeke	1,469	313	21	1,135
Kinondoni	2,910	219	148	2,543
Dodoma	1,302	216	39	1,047
Geita	306	93	12	201
Iringa	650	75	24	551
Kagera	2,008	639	142	1,227
Katavi	334	187	47	100
Kigoma	1,103	46	7	1,050
Kilimanjaro	1,464	155	27	1,282
Lindi	730	224	54	452
Mara	1,050	95	32	923
Manyara	1,127	232	50	845
Mbeya	953	92	5	856
Morogoro	2,389	572	83	1,734
Mtwara	728	171	9	548
Mwanza	1,089	168	27	894
Njombe	460	128	17	315
Pwani	911	119	21	771
Rufiji	228	11	4	213
Rukwa	607	129	24	454
Ruvuma	906	84	17	805
Shinyanga	762	115	48	599
Simiyu	389	156	17	216
Singida	692	155	13	524
Songwe	583	184	37	362
Tabora	1,055	289	25	741
Tanga	1,385	300	28	1,057
Tarime - Rorya	625	75	8	542
Wanamaji	36	0	0	36
Reli	34	10	0	24
Tazara	0	0	0	0
Viwanja vya.Ndege	10	1	0	9
Bandari	10	3	0	7
Tanzania Bara	31,365	5,427	1,154	24,784

Sura hii ya usimamizi wa mashitaka ya jinai imekuwa chachu ya kuhakikisha ushirikiano baina ya taasisi hizi unadumishwa kwa kupeana taarifa zitakazoboresha zaidi taarifa zijazo ili kuhakikisha kuwa takwimu lazima zitumike katika kutuongoza na kupanga mipango endelevu lengo ni kuzitumia katika kutoa maamuzi nyenye tija kwa taifa .

Pamoja na kesi hizo, pia ushughulikiaji wa kesi zinazohusu watoto walioshitakiwa kwa makosa mbalimbali uilijitokeza katika mikoa ya Singida, Shinyanga, Mtwara, Tanga na Dar es Salaam. Jumla ya kesi 130 zilishughulikiwa (Jedwali Na. 39).

Jedwali Na. 39: Kesi za Watoto Kimkoa

Mkoa	Kesi Zilizoripotiwa	Kesi Zilizopokelewa Mahakamani	Kesi Zilizoshinda Mahakamani	Kesi Zilizoshindwa Mahakamani
Singida	25	25	5	1
Shinyanga	16	16	2	0
Mtwara	18	18	2	1
Tanga	49	49	8	1
Dar es Salaam	22	22	5	2
Jumla	130	130	22	5

SURA YA SITA

TAARIFA ZA WAFUNGWA WALIOPATA MSAMAHA

6.0 Utangulizi

Jeshi la Magereza Tanzania Bara lina jukumu la kuhakikisha linasimamia na kuhifadhi wafungwa wa aina zote chini ya ulinzi halali wa kisheria, kuandaa na kutekeleza taratibu za urekebishaji wa wahalifu na kuendesha shughuli na huduma kwa watuhumiwa (mahabusu). Jukumu hilo linatokana na Sheria ya Magereza Na. 34 ya Mwaka 1967 iliyofanyiwa marekebisho mwaka 2002 na sheria nyingine na Kanuni za Uendeshaji Magereza za Mwaka 1968 na marekebisho yake.

Kufikia mwishoni mwa mwaka 2017 kulikuwa na jumla ya wafungwa 21,265 magerezani Tanzania Bara, kati yao wanaume walikuwa 20,684 sawa na asilimia 97.3 na wanawake walikuwa 581 sawa na asilimia 2.7. Makosa yaliyokuwa na wafungwa wengi magerezani ni wizi lililokuwa na wafungwa 4,558 sawa na asilimia 21.4, kuvunja na kuiba (wafungwa 3,836 sawa na asilimia 18.0) na unyanganyaji (wafungwa 3,266 sawa na asilimia 15.3). Makosa yaliyokuwa na wafungwa wachache ni kupatikana na pombe ya moshi lililokuwa na wafungwa 241 sawa na asilimia 1.1 na uzururaji (wafungwa 260 sawa na asilimia 1.2). Mikoa iliyoongoza kuwa na wafungwa wengi magerezani ni Dar es Salaam uliokuwa na wafungwa 2,340 sawa na asilimia 11.0, Mwanza (wafungwa 2,204 sawa na asilimia 10.4) na Kagera (wafungwa 1,889 sawa na asilimia 8.9). Mikoa yenye wafungwa wachache magerezani ni Ruvuma (wafungwa 225 sawa na asilimia 1.1), Lindi (wafungwa 382 sawa na asilimia 1.8) na Manyara (wafungwa 415 sawa na asilimia 2.0).

Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Ibara ya 45(1)(a-d) inampa Rais mamlaka ya kumsamehe mfungwa kwa amri au bila sababu, makosa au madai yote yanayohusu Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania. Msamaha hutolewa kila mwaka kwa wafungwa ambao bodi ya *parole* imeona kuwa wana sifa za kupata msamaha.

Sifa zinazopewa kipaumbele kwa wafungwa kupata msamaha ni zifuatazo:-

- i. Wafungwa wote ambao baada ya punguzo la kawaida la moja ya tatu (1/3) linalotolewa chini ya Kifungu 49(1) cha Sheria ya Magereza Sura ya 58, watakuwa wametumikia nusu (1/2) ya vifungo vyao vilivyobaki, isipokuwa wafungwa walioorodheshwa katika Ibara ya 2(i ó xxi);
- ii. Wafungwa wagonjwa wenye magonjwa kama UKIMWI, kifua kikuu na saratani;
- iii. Wafungwa wazee wenye umri wa miaka sabini (70) au zaidi;
- iv. Wafungwa wa kike walioingia na mimba gerezeni, pamoja na wale walioingia na watoto wanaonyonya na wasionyonya; na
- v. Wafungwa wenye ulemavu wa mwili na akili.

Katika kuadhimisha Miaka 56 ya Uhuru tarehe 09 Desemba 2017 Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kwa kutumia madaraka aliyopewa chini ya Ibara ya 45(1)(d) ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania alitoa msamaha kwa wafungwa 8,221 waliokuwepo magerezani.

6.1 Wafungwa Waliosamehewa Vifungo

Mwaka 2017, tarehe 9 Desemba, wafungwa 8,221 walipata msamaha wa Rais. Kati ya hao wafungwa 1,892 sawa na asilimia 23.0 waliachiwa huru kabisa na kurudi kwenye jamii zao. Mheshimiwa Rais alitoa msamaha kwa wafungwa 61 wa makosa ya mauaji waliokuwa wamekaa gereza kwa muda mrefu baada ya kuhukumiwa kunyongwa hadi kufa. Adhabu zao zilibadilishwa na kuwa kifungo cha maisha. Pia alitoa msamaha kwa wafungwa wawili (2) wa makosa ya kujamiiana waliohukumiwa kifungo cha maisha.

Makosa yaliyoongoza kwa idadi ya wafungwa walioachiwa huru ni wizi (wafungwa 541), kujeruhi (wafungwa 181) na kuvunja na kuiba (wafungwa 111). Makosa yaliyokuwa na idadi ndogo ya wafungwa ni kujamiiana (wafungwa 2), uzururaji (wafungwa 3) na kuchoma nyumba moto (wafungwa 6).

Mikoa iliyokuwa na wafungwa wengi walioachiwa huru ni Pwani (wafungwa 276), Kagera (wafungwa 234) na Kigoma (wafungwa 211). Mikoa iliyoachia wafungwa wachache ni Ruvuma (wafungwa 18), Lindi (wafungwa 30) na Mtwara (wafungwa 31) (Jedwali Na. 40).

Jedwali Na. 40: Idadi ya Wafungwa Walioachiwa Huru kwa Aina ya Kosa na Mkoa , Tanzania Bara, 2017

Mkoa	Aina ya Kosa											Jumla
	Mauaji	Kujaribu kua	Wizi	Kuvunja na kuiba	Kujamiana	Kupatikana na silaha na risasi	Kujeruhi	Kuchoma nyumba moto	Kupatikana na pombe haramu ya moshi	Uzururaji	Makosa mengine	
Arusha	0	6	16	2	0	0	4	0	0	0	9	37
Dar es Salaam	19	5	54	12	2	0	9	0	0	0	16	117
Dodoma	15	16	27	3	0	0	13	0	0	0	15	89
Iringa	0	7	16	2	0	0	6	0	0	0	7	38
Kagera	0	9	54	26	0	0	21	0	3	0	121	234
Kigoma	0	3	13	1	0	0	7	1	1	0	185	211
Kilimanjaro	0	7	20	5	0	0	8	0	0	0	5	45
Lindi	0	3	6	2	0	0	7	0	0	0	12	30
Mara	0	4	24	5	0	0	6	0	0	0	21	60
Manyara	0	1	14	1	0	0	7	0	2	0	11	36
Mwanza	5	7	57	2	0	0	14	1	0	0	34	120
Mbeya	4	3	32	8	0	0	10	0	0	0	56	113
Morogoro	5	4	58	12	0	0	18	1	0	3	24	125
Mtwara	0	3	15	2	0	0	6	0	1	0	4	31
Rukwa	0	6	18	5	0	0	6	0	0	0	23	58
Ruvuma	0	4	5	0	0	0	5	1	0	0	3	18
Singida	0	3	15	2	0	0	0	0	0	0	14	34
Shinyanga	0	2	33	2	0	0	15	0	0	0	29	81
Tabora	2	7	23	7	0	0	7	1	0	0	25	72
Tanga	11	3	24	4	0	0	9	1	0	0	15	67
Pwani	0	3	17	8	0	0	3	0	0	0	245	276
Jumla	61	106	541	111	2	0	181	6	7	3	874	1,892

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

6.2 Wafungwa Waliopunguziwa Vifungo

Wafungwa 6,329 waliokuwepo magerezani mwaka 2017, walipunguziwa vifungo kutokana na msamaha wa Rais. Hivyo, muda wa kukaa gereza ulipungua baada ya kupunguziwa sehemu ya vifungo vyao. Makosa yaliyoongoza kwa idadi ya wafungwa waliopunguziwa vifungo ni wizi (wafungwa 1,927), kujeruhi (wafungwa 691) na kuvunja na kuiba (wafungwa 619). Makosa yaliyokuwa na wafungwa wachache yalikuwa ni uzururaji (wafungwa 13), kupatikana na pombe haramu ya moshi (wafungwa 17) na kuchoma nyumba moto (wafungwa 42) (Jedwali Na. 41).

Jedwali Na. 41: Idadi ya Wafungwa Waliopunguziwa Vifungo Gereza kwa Aina ya Kosa na Mkoa, Tanzania Bara, 2017

Mkoa	Aina ya Kosa								Jumla
	Kujaribu kuua	Wizi	Kuvunja na kuiba	Kujeruhi	Kuchoma nyumba moto	Kupatikana na pombe haramu ya moshi	Uzuru raji	Makosa mengine	
Arusha	18	38	14	9	0	0	4	37	120
D'Salaam	19	150	44	47	0	2	0	152	414
Dodoma	33	106	22	50	6	0	0	61	278
Iringa	53	78	25	26	3	0	0	16	201
Kagera	18	300	80	70	3	0	8	330	809
Kigoma	15	44	10	33	4	0	0	286	392
Kilimanjaro	21	53	24	23	0	2	0	37	160
Lindi	4	29	27	18	2	5	0	13	98
Mara	47	73	15	51	0	3	0	95	284
Manyara	22	65	15	25	1	1	0	45	174
Mwanza	39	159	37	47	1	0	0	154	437
Mbeya	27	106	51	47	3	1	0	248	483
Morogoro	42	218	68	67	1	0	1	135	532
Mtwara	10	29	16	33	1	0	0	27	116
Rukwa	24	93	42	24	2	0	0	203	388
Ruvuma	7	16	9	4	0	1	0	21	58
Singida	10	28	32	18	1	0	0	33	122
Shinyanga	28	104	31	43	2	1	0	190	399
Tabora	35	96	23	26	10	1	0	229	420
Tanga	14	75	15	20	0	0	0	86	210
Pwani	3	67	19	10	2	0	0	133	234
Jumla	489	1,927	619	691	42	17	13	2,531	6,329

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

SURA YA SABA

UHUSIANO KATI YA UHALIFU NA VIGezo VYA KIJAMII NA KIUCHUMI

7.0 Utangulizi

Sura hii inaonesha uhusiano ulikuwepo baina ya makosa mbalimbali na vigezo vya kijamii, utandawazi na kiuchumi kama vile idadi ya watu, eneo la ardhi na idadi ya askari kwa kipindi cha kuanzia Januari hadi Desemba, 2017.

Tafiti mbalimbali zilizofanyika zinaonesha kuwa kwa ujumla kuna uhusiano mkubwa kati ya uhalifu na hali ya maisha ya watu pamoja na mazingira. Uzoefu, ujuzi na uelewa unaotokana na uhusiano huu hurahisisha kubuni mikakati na mbinu za kupambana na uhalifu.

7.1 Uchambuzi wa Uhusiano wa Uhalifu na Masuala ya Kijamii na Kiuchumi

Katika uchambuzi huu, uhusiano ufuatao umebainika:

Idadi ya makosa yanayotendeka yana uhusiano wa karibu na ongezeko la idadi ya watu. Uhusiano huu kwa kawaida ni chanya. Hii ina maana kwamba mikoa yenye idadi kubwa ya watu ina idadi kubwa ya makosa tofauti na mikoa yenye watu wachache. Kutokana na matokeo ya Sensa ya Watu na Makazi, 2012 katika Mkoa wa Dar es Salaam, makisio ya idadi ya watu kwa mwaka 2017 ni 5,781,557 na makosa ya jinai yaliyoripotiwa ni 139,835. Mwanza (watu 3,217,328, makosa 50,167), Morogoro (watu 2,495,462, makosa 31,761) na Mbeya (watu 1,929,359, makosa 26,925).

Hali halisi inaonesha kuwa kuna uhusiano hasi wa idadi ya askari na umaskini. Hii ina maana kwamba idadi ya askari ikiongezeka ulinzi utaimarika na kusababisha utulivu ambao utawawezesha watu kutumia muda wao vizuri katika shughuli za uzalishaji mali na matokeo yake ni kupunguza kasi ya umaskini. Kwa maneno mengine, hii inamaanisha kuwa kuwepo kwa askari wengi kunaweka mazingira ya usalama yanayowawezesha wakazi kufanya kazi za uzalishaji kwa utulivu.

Umaskini una uhusiano wa moja kwa moja na uhalifu. Hii ni kwa sababu kadri pato la mtu linavyopungua umaskini unaongezeka hivyo kusababisha kuwepo na ongezeko la matukio ya uhalifu kwani mtu mmoja mmoja atatumia njia zozote zikiwemo njia zisizo halali kuhakikisha anainua pato lake binafsi.

7.2 Uhusiano wa Makosa ya Jinai na Idadi ya Watu, Eneo na Jeshi la Polisi

7.2.1 Uwiano wa Askari na Idadi ya Watu

Uwiano wa askari na idadi ya watu unaonesha idadi ya watu wanao hudumiwa na askari Polisi mmoja. Kulingana na matokeo ya Sensa ya Watu na Makazi Tanzania kwa mwaka 2012, makisio ya idadi ya watu kwa mwaka 2017 ni 51,557,365 ambapo idadi ya askari polisi nchi nzima kwa mwaka 2017 ilikuwa 46,860. Kwa hiyo, askari mmoja anahudumia watu 1,100. Kulingana na

viwango vya kimataifa, askari mmoja anatakiwa kuhudumia si zaidi ya watu 450 (UN -ISCCJ 2011 Report¹). Hii ina maana kuwa askari polisi wa Tanzania ana mzigo mkubwa zaidi ya mara mbili ya ule unaopendekezwa kimataifa. Ili kukidhi viwango vya kimataifa, Jeshi la Polisi linahitaji kuajiri angalau mara mbili zaidi ya idadi ya askari waliokuwepo mwaka 2017.

Jedwali Na. 42 linaonesha uwiano kati ya idadi ya watu na askari, makosa ya jinai kwa kila askari na idadi ya askari kwa kila eneo la kilometa 100 za mraba kimkoa. Mikoa inayoongoza kwa uwiano mkubwa wa watu kwa askari ni Simiyu (1:2,373), Tabora (1:2,248), Songwe (1:1,969), Kagera (1:1,934) na Kigoma (1:1,900). Mikoa yenye uwiano mdogo ni Kusini Unguja (1:219), Mjini Magharibi (1:279), Kaskazini Unguja (1:440) na Kusini Pemba (1:492).

Jedwali Na. 42: Uwiano Kati ya Idadi ya Watu na Askari , Makosa ya Jinai kwa kila Askari na Idadi ya Askari kwa Kila Kilomita 100 za Mraba Kimkoa, Tanzania, Januari - Desemba, 2017

Mkoa	Makosa ya Jinai	Idadi ya Watu	Eneo (kilomita za Mraba)	Idadi ya Askari	Watu / Askari	Askari / kilomita za Mraba 100	Makosa ya Jinai / Askari
Arusha	24,896	1,943,196	37,576	1,925	1,009	5	13
Dar es Salaam	139,835	5,781,557	1,393	7,794	742	560	18
Dodoma	19,643	2,312,141	41,311	1,845	1,253	4	11
Geita	19,890	1,983,653	20,054	1,058	1,875	5	19
Iringa	11,256	996,105	35,503	1,127	884	3	10
Kagera	18,390	2,879,231	25,265	1,489	1,934	6	12
Katavi	7,046	663,685	45,843	630	1,053	1	11
Kigoma	13,306	2,399,121	37,040	1,263	1,900	3	11
Kilimanjaro	34,161	1,790,113	13,250	2,046	875	15	17
Lindi	6,848	905,947	66,040	924	980	1	7
Manyara	15,552	1,670,191	44,522	1,091	1,531	2	14
Mara	16,133	1,972,173	21,760	1,171	1,684	5	14
Mbeya	26,925	1,929,359	37,719	1,484	1,300	4	18
Morogoro	31,761	2,495,462	70,624	1,915	1,303	3	17
Mtwara	10,761	1,351,038	16,710	1,138	1,187	7	9
Mwanza	50,167	3,217,328	9,467	1,936	1,662	20	26
Njombe	16,430	1,224,120	21,347	783	1,563	2	21
Pwani	9,132	730,555	32,547	1,089	671	5	8
Rufiji	2,375	NA	NA	417	0	0	6
Rukwa	8,591	1,179,149	22,792	903	1,306	4	10
Ruvuma	12,509	1,530,955	63,669	1,081	1,416	2	12
Shinyanga	13,611	1,701,220	18,901	1,111	1,531	6	12
Simiyu	7,500	1,736,839	25,212	732	2,373	3	10
Singida	12,551	1,539,286	49,340	1,118	1,377	2	11
Songwe	7,401	1173667	22,631	596	1,969	3	12
Tabora	19,240	2,652,514	76,150	1,180	2,248	2	16
Tanga	18,406	2,286,528	26,677	1,529	1,495	6	12
Tarime - Rorya	11,030	NA	NA	856	0	0	13
Vikosi	1,107	NA	NA	2,028	NA		1
Tanzania Bara	586,453	50,045,133	883,343	42,259	1,184	5	14
Kaskazini Unguja	1,909	219,980	470	500	440	106	4
Kusini Unguja	1,321	127,744	854	583	219	68	2
Mjini Magharibi	5,040	732,408	230	2,624	279	1,141	2
Kaskazini Pemba	748	225,952	574	475	476	83	2
Kusini Pemba	1062	206,148	332	419	492	126	3
Tanzania Zanzibar	10,080	1,512,232	2,460	4,601	329	187	2
Tanzania	596,533	51,557,365	885,803	46,860	1,100	5	13

¹UN - United Nations report on International Statistics on Crime and Criminal Justice.

7.2.2 Uwiano wa Askari na Ukubwa wa Eneo

Pamoja na kuhudumia idadi kubwa ya watu, kila askari Polisi bado ana eneo kubwa la mraba la kuhudumia. Jedwali Na. 42 linaonesha kuwa Tanzania ina wastani wa askari 5 kwa kila kilomita 100 za mraba za kuhudumia. Hii inamaanisha kuwa askari mmoja ana eneo la kilomita 20 za mraba za kuhudumia. Hata hivyo uwiano huo wa askari kwa eneo hutofautiana kati ya mkoa na mkoa.

Mikoa inayoongoza kwa kuwa na idadi ndogo ya askari kwa eneo la kilomita 100 za mraba ni Lindi na Katavi (1 kwa kila mmoja), Ruvuma, Manyara, Singida, Njombe na Tabora (2 kwa kila mmoja). Idadi ndogo ya askari inachangiwa na ukweli kuwa baadhi ya kilometa za mraba katika mikoa hii ni mapori, maeneo rasmi ya hifadhi za taifa na mbuga za wanyama. Mikoa yenye idadi kubwa ya askari kwa eneo la kilomita 100 za mraba ni Mjini Magharibi (1,141), Dar es Salaam (560), Kusini Pemba (126), Kaskazini Unguja (106), Kaskazini Pemba (83) na Kusini Unguja (68).

Hata hivyo, kuna askari hususani katika makao makuu ya mikoa na wilaya ambao hawashughuliki uhalifu moja kwa moja bali hushughulika na kazi maalumu kama vile utawala, utaalamu, ufundi na ulinzi. Hali hii inapunguza idadi ya askari waliopo kushughulikia uhalifu moja kwa moja.

7.2.3 Idadi ya Makosa ya Jinai kwa Askari

Pamoja na idadi ya watu na eneo kwa kilometa za mraba, idadi ya makosa ya jinai yanayotokea katika jamii huchangia uzito wa kazi kwa askari polisi. Jedwali Na. 42 linabainisha kuwa askari mmoja anatakiwa kupeleleza wastani wa makosa 13 kwa mwaka. Idadi hii ya makosa hutofautiana baina ya mkoa na mkoa, ambapo Mwanza askari mmoja anatakiwa kupeleleza yalikuwa makosa 26, Njombe (makosa 21), Geita (makosa 19), Dar-es-Salaam na Mbeya (18 kwa kila mmoja). Kwa ujumla mikoa ya Zanzibar ina uwiano mdogo zaidi wa makosa ya kuchunguzwa (2) kwa kila askari.

7.3 Makosa ya Usalama Barabarani

Taarifa za kiutawala zinaonesha kuwa Jeshi la Polisi lina idadi ya askari 5,053 wa kikosi cha usalama barabarani. Takwimu zinaonesha kwamba katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 kulikuwa na jumla ya makosa makubwa na madogo ya usalama barabarani 2,522,998. Makosa makubwa yalikuwa 6,022 ambayo ni sawa na asilimia 0.2 ya makosa yote na makosa madogo yalikuwa 2,516,976 (asilimia 99.8). Hii ina maana kuwa askari mmoja alitakiwa kushughulikia makosa 499 ya usalama barabarani kwa mwaka 2017.

Jedwali Na.43 linatoa takwimu zinazoonesha uwiano wa makosa ya usalama barabarani, kwa kila askari wa kikosi cha usalama barabarani. Uwiano huu unatofautiana baina ya mkoa na mkoa, ambapo mikoa yenye uwiano mkubwa ni Dar es Salaam (1:1,212), Tarime Rorya (1:628), Songwe (1:596), Dodoma (1:548), Arusha (1:520), Mwanza (1:502) na Shinyanga (1:478). Mikoa yenye uwiano mdogo ni Mjini Magharibi (1:42), Kusini Pemba (1:48), Kaskazini Pemba (1:65), Kusini Unguja (1:74) na Kaskazini Unguja (1:75), Tanga (1:177), Katavi (1:186), Lindi (1:226) na Kigoma (1:252).

Jedwali Na. 43: Uwiano Kati ya Matukio ya Usalama Barabarani na Idadi ya Watu kwa Askari kwa Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Januari - Desemba, 2017

Mkoa	Matukio ya Usalama Barabarani	Idadi ya Watu	Idadi ya Askari	Watu / Askari	Matukio / Askari
Arusha	127,414	1,943,196	245	7,931	520
Dar es Salaam	958,839	5,781,557	791	7,309	1212
Dodoma	95,344	2,312,141	174	13,288	548
Geita	52,048	1,983,653	169	11,738	308
Iringa	73,244	996,105	168	5,929	436
Kagera	71,545	2,879,231	172	16,740	416
Katavi	10,946	663,685	59	11,249	186
Kigoma	24,684	2,399,121	98	24,481	252
Kilimanjaro	69,604	1,790,113	193	9,275	361
Lindi	38,823	905,947	172	5,267	226
Manyara	43,906	1,670,191	124	13,469	354
Mara	34,050	1,972,173	119	16,573	286
Mbeya	78,807	1,929,359	292	6,607	270
Morogoro	117,304	2,495,462	246	10,144	477
Mtwara	58,583	1,351,038	134	10,082	437
Mwanza	115,497	3,217,328	230	13,988	502
Njombe	42,968	1,224,120	105	11,658	409
Pwani	129,742	730,555	282	2,591	460
Rukwa	29,062	1,179,149	96	12,283	303
Ruvuma	41,574	1,530,955	92	16,641	452
Shinyanga	62,672	1,701,220	131	12,986	478
Simiyu	27,003	1,736,839	85	20,433	318
Singida	42,289	1,539,286	119	12,935	355
Songwe	30,991	1,173,667	52	22,571	596
Tabora	60,190	2,652,514	129	20,562	467
Tanga	23,150	2,286,528	131	17,454	177
Tarime - Rorya	42,692	0	68	0	628
Tanzania Bara	2,502,971	50,045,133	4,676	10,703	535
Kaskazini Unguja	3,381	219,980	45	4,888	75
Kusini Unguja	3,718	127,744	50	2,555	74
Mjini Magharibi	8,529	732,408	202	3,626	42
Kaskazini Pemba	2,134	225,952	33	6,847	65
Kusini Pemba	2,265	206,148	47	4,386	48
Tanzania Zanzibar	20,027	1,512,232	377	4,011	53
Tanzania	2,522,998	51,557,365	5,053	10,203	499

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

SURA YA NANE

MIKAKATI YA KUKABILIANA NA UHALIFU

8.0 Utangulizi

Mikakati ya kukabiliana na uhalifu nchini inatokana na sura zilizotangulia ambazo zimejikusisha zaidi na hali ya uhalifu kwa kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017. Sura hii inahusu vyanzo na changamoto za hali ya uhalifu nchini pamoja na mikakati ya kukabiliana na hali hiyo katika kipindi cha mwaka 2017. Takwimu hizi ni muhimu katika kuandaa mipango na namna ya kupambana na uhalifu, kwa kuainisha na kuanzisha mikakati mipya pamoja na kupata rasilimali za kutosha kutoka kwa wadau mbalimbali kwa ajili ya kuboresha mikakati ya kutokomeza uhalifu na kupunguza ajali za barabarani nchini.

Sura hii inatumia takwimu zilizoripotiwa katika sura zilizotangulia kuelezea mikakati kwa makosa yafuatayo:

- i. Makosa dhidi ya binadamu;
- ii. Makosa ya kuwania mali;
- iii. Makosa dhidi ya maadili ya jamii;
- iv. Matukio ya usalama barabarani;
- v. Makosa ya uhalifu wa kifedha; na
- vi. Makosa kwa njia ya mtandao.

Mikakati inayotumika kwa ajili ya kudhibiti na kupambana na makosa mbalimbali imeelezwa kwa muhtasari kwenye majedwali yafuatayo:

8.1 Makosa Dhidi ya Binadamu

Jedwali Na. 44: Mikakati Inayotumika Kudhibiti na Kupambana na Makosa Dhidi ya Binadamu, Tanzania, 2017

Makosa Dhidi ya Binadamu			
Kosa	Idadi ya Makosa (Januari - Desemba, 2017)	Chanzo	Mikakati
1. Mauaji	3,026	i. Imani za kishirikina ii. Visasi iii. Tamaa ya kupata mali kinyume cha sheria iv. Ulevi wa kupindukia v. Wivu wa mapenzi/ugoni vi. Migogoro ya ardhi/mali	i. Kuhamasisha umma na wadau wengine katika jamii kuacha kushiriki kwenye mauaji ya wazee, albino au mtu yeyote anayekabiliwa na tuhuma zinazohusiana na masuala ya jinai ii. Kutoa elimu kwa umma kupitia njia mbalimbali ili jamii ibadilike na kuacha kujichukulia sheria mkononi iii. Kuhamasisha jamii ili ijihusishe na shughuli zilizo halali katika kujipatia kipato iv. Jeshi la Polisi kuendelea kushirikiana na wadau mbalimbali katika kutafuta ufumbuzi wa migogoro ya Ardhi
2. Kubaka	8,039	i. Utandawazi ii. Imani za kishirikina iii. Tamaa za kimwili iv. Kukosa maadili ya kidini na kijamii	i. Kuendelea na mchakato wa kuelimisha jamii kwa kushirikiana na wadau mbalimbali katika usimamizi wa sheria ipasavyo (Sheria ya Makosa ya Kimtandao ya Mwaka 2016) ii. Kuelimisha jamii kuzingatia na kufuata maadili ya Kitanzania iii. Kushirikisha taasisi nyingine zikiwemo za kidini katika kuhamasisha jamii ili kuachana na imani potofu za kishirikina iv. Kushirikiana na wadau wengine ikiwemo Idara ya Uhamiaji katika kudhibiti biashara haramu ya kusafirisha binadamu.
3. Kunajisi	26		
4. Kulawiti	1,184		
5. Kutupa Watoto	142	i. Matatizo ya kiuchumi ii. ugonjwa wa akili, iii. hofu ya kutelekezwa na familia	
6. Wizi wa Watoto	129	i. Ugumba ii. Imani ya kishirikina	
7. Usafirishaji haramu wa Binadamu	32	Tamaa ya kujipatia kipato kikubwa	

8.2 Makosa ya Kuwania Mali

Jedwali Na. 45: Mikakati Inayotumika Kudhibiti na Kupambana na Makosa ya Kuwania Mali, Tanzania, 2017

Makosa ya Kuwania Mali			
Kosa	Idadi ya Makosa (Januari - Desemba, 2017)	Chanzo	Mikakati
1. Unyang'anyi wa Kutumia Silaha	574	i. Hali duni ya kiuchumi ii. Kukosa maadili iii. Ukuaji wa miji	i. Kuhamasisha jamii hasa vijana kushiriki katika shughuli halali za ujasiriamali/uchumi
2. Unyang'anyi wa Kutumia Nguvu	2,796	iv. Utandawazi v. Tofauti kubwa ya hali ya maisha kati ya walionacho na wasionacho	ii. Kuzishauri taasisi za fedha ili ziweze kupunguza urasimu wa upatikanaji wa mikopo na kupunguza riba kubwa zinazotozwa kwa mikopo hiyo
3. Uvunjaji	16,883	vi. Ukosefu wa ajira kwa vijana	iii. Kuwepo na mipango endelevu ya utoaji elimu kwa umma hasa elimu ya ujasiriamali
4. Wizi	148		iv. Kuhamasisha jamii ijenge utamaduni na utaratibu wa kutoa taarifa kwa wakati kwenye vyombo vya dola wanapobaini viashiria vya uhalifu
5. Wizi wa Pikipiki	5,077		
6. Wizi wa Magari	267		
7. Wizi wa Mifugo	4,908		
8. Kuchoma Nyumba Moto	1,439		

8.3 Makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii

Jedwali Na. 46: Mikakati Inayotumika kudhibiti na kupambana na makosa Dhidi ya Maadili ya Jamii, Tanzania, 2017.

Makosa Dhidi ya Maadili			
Kosa	Idadi ya Makosa (Januari - Desemba, 2017)	Chanzo	Mikakati
1. Kupatikana na Silaha.	365	i. Hali duni ya kiuchumi	i. Kuendelea kushirikiana na jamii kutumia falsafa ya polisi jamii ili kushirikiana katika mapambano dhidi ya wahalifu.
2. Kupatikana na Dawa za kulevya za viwandani	902	ii. Ujangili	ii. Kushirikiana na wadau mbalimbali kwa kufanya ukaguzi wa mara kwa mara wa mipaka ili kubaini wageni wanaoingia na kutoka nchini.
3. Kupatikana na Bhangi	7,599	iii. Tamaa ya kujipatia mali,	iii. Kushirikiana na nchi jirani kufanya operesheni na misako ya wahalifu ndani na nje ya nchi
4. Kupatikana na Mirungi	1,357	iv. Migogoro ya kisiasa katika baadhi ya nchi za jirani	iv. Kuelimisha jamii na wadau wengine juu ya athari za dawa za kulevya
5. Kupatikana na Nyara za Serikali	1,034	v. Tamaa za kujipatia kipato kwa njia isiyo halali	v. Kuwahamasisha vijana kushiriki katika shughuli za kijamii na kiutamaduni
6. Kupatikana na Pombe Haramu ya Moshi	6,890	vi. Kukosa maadili	vi. Kuendeleza operesheni na misako ya kuwakamata wanaojihusisha na uuzaji au utumiaji wa dawa za kulevya.
7. Wahamiaji Haramu	1,164	vii. Sababu za kimazingira na makundi mabaya.	vii. Kushirikisha wazazi na walezi katika ngazi ya familia, shule na vyuo kwa kutoa elimu na mafunzo ya maadili na ya uraia.
8. Rushwa	5	viii. Kukosekana kwa ajira	viii. Kutoa elimu kwa jamii kuhusu madhara yatokanayo na uharibifu wa mazingira ili kutunza na kuhifadhi rasilimali za nchi yetu
		ix. Tamaa (mwili, kipato na mali)	ix. Kuendelea kuwapatia mafunzo askari wanaopita katika vyuo vya polisi juu ya mapambano dhidi ya dawa za kulevya
			x. Kuelimisha jamii kuhusu madhara yatokanayo na rushwa.
			xi. Hatua za kisheria kuchukuliwa kwa wale watakaokamatwa kwa kujihusisha na vitendo vya rushwa

8.4 Makosa ya Uhalifu wa Kifedha

Jedwali Na. 47: Mikakati Inayotumika Kudhibiti na Kupambana na Makosa ya Utakatishaji Fedha, Tanzania, 2017

Makosa ya Uhalifu wa Kifedha			
Kosa	Idadi ya Makosa (Januari - Desemba, 2017)	Chanzo	Mikakati
1. Kupatikana na Noti Bandia	405	i. Hali duni ya uchumi ii. Kukosa maadili iii. Ukuaji wa miji iv. Utandawazi v. Umaskini vi. Tofauti kubwa ya hali ya maisha kati ya walionacho na wasionacho vii. Ukosefu wa ajira kwa vijana viii. Tamaa ya mali	i. Kuhamasisha jamii hasa vijana kushiriki katika shughuli za ujasiriamali ii. Kuzishauri taasisi za fedha kupunguza urasimu wa upatikanaji wa mikopo na kupunguza riba kubwa zinazotozwa kwa mikopo hiyo iii. Kuwepo na mipango ya utoaji elimu kwa jamii hasa ya elimu ya ujasiriamali iv. Kushirikiana na taasisi mbalimbali katika kusimamia maadili ya jamii v. Kuendelea kutoa elimu kwa wafanyakazi kufuata maadili ya kazi, kanuni, taratibu na sheria kwa kuzingatia viapo vyao
2. Kughushi	1,114		
3. Wizi katika Mabenki	2		
4. Wizi katika Serikali Kuu	6		
5. Wizi katika Serikali za Mitaa	19		
6. Wizi katika Vyama vya Ushirika	40		
7. Wizi katika Mashirika ya Umma	54		

8.5 Makosa kwa Njia ya Mtandao

Jedwali Na. 48: Mikakati Inayotumika Kudhibiti na Kupambana na Makosa kwa Njia ya Mtandao, Tanzania, 2017

Makosa ya Mtandao			
Kosa	Idadi ya Makosa (Januari - Desemba, 2017)	Chanzo	Mikakati
1. Wizi katika ATM	171	i. Hali duni ya kiuchumi	i. Kuhamasisha vijana kushiriki katika ujasiriamali
2. Wizi kupitia huduma za fedha, kupitia simu za mkononi (Mpesa, Tigo Pesa na Airtel money n.k)	2,568	ii. Kukosa maadili iii. Ukuaji wa miji iv. Tamaa ya kujipatia mali v. Utandawazi	ii. Kuzishauri taasisi za fedha kupunguza urasimu wa upatikanaji wa mikopo na kupunguza riba kubwa zinazotozwa kwa mikopo hiyo iii. Kuwepo na mipango ya utoaji elimu kwa umma hasa elimu ya ujasiriamali
3 Makosa ya jinai yanayohusisha matumizi mabaya ya mtandao (matusi, unyanganyi wa kutumia silaha, mauaji, kutakatisha fedha, mwizi akiwa mtumishi, kubaka, uchochezi, utapeli, vitisho, ujangili na matumizi mabaya ya mtandao)	2,085	vi. Tofauti kubwa ya hali ya maisha kati ya walionacho na wasionacho vii. Ukosefu wa ajira kwa vijana	iv. Kushirikiana na taasisi mbalimbali katika kusimamia maadili ya jamii. v. Kuelimisha watumiaji wa mitandao juu ya usiri wa nywila (neni la siri) zao na umuhimu wa kutomwamini mtu kuhusu nywila zao vi. Kuendelea kutoa elimu ya sheria ya Makosa ya Mtandao ya Mwaka, 2016

8.6 Matukio ya Ajali za Barabarani

Jedwali Na. 49: Mikakati Inayotumika Kudhibiti na Kupambana na Makosa ya Ajali za Barabarani, Tanzania, 2017

Matukio ya Ajali za Barabarani			
Kosa	Idadi ya Makosa (Januari - Desemba, 2017)	Chanzo	Mikakati
1. Ajali za barabarani	6,022	i. Kutofuata sheria za barabarani kama vile kuendesha kwa mwendo kasi ii. Kutofuata matumizi sahihi ya alama za barabarani kwa watumiaji wa barabara	i. Kuongeza idadi ya askari wa kikosi cha usalama barabarani ii. Kuzuia magari ya abiria kusafiri baada ya saa 4 usiku iii. Kudhibiti mwendo kasi kwa kuweka vituo vya ukaguzi wa ratiba za magari ya abiria iv. Kuimarisha doria na ukaguzi katika barabara kuu v. Kutoa adhabu kali kwa wakoaji vi. Kuweka utaratibu wa kuondoa pointi za sifa za udereva kwa kila kosa na hatimaye kumfutia leseni dereva vii. Kuendelea kutoa elimu ya usalama barabarani kupitia vipindi vya redio na televisheni, pamoja na kuelimisha wakoaji inapobidi kwa kutumia vipeperushi
2. Ajali zilizosababisha vifo	2,254	iii. Uchakavu wa vyombo vya usafiri	viii. Kushirikiana na wadau mbalimbali katika kuhakikisha kuwa wamiliki wa vyombo vya usafiri wanaajiri watu wenye ujuzi na sifa za kuwa madereva ili kuweza kupunguza ajali zinazoweza kuepukika na zinazosababisha uharibifu wa vyombo, vifo na majeruhi
3. Ajali zilizosababisha majeruhi	2,348	iv. Ubovu wa miundombinu	ix. Ukaguzi wa mara kwa mara wa vyombo vya usafiri
4. Ajali za kawaida	1,420	v. Elimu finyu kwa watumia barabara.	
5. Watu waliokufa	2,705	vi. Ulevi	
6. Watu waliojeruhiwa	6,169	vii. Uzembe	

SURA YA TISA

NGUVU KAZI YA JESHI LA POLISI

9.0 Utangulizi

Kufuatana na Sheria ya Jeshi la Polisi na Wasaidizi wa Polisi, Sura 322 kama ilivyorekebisha mwaka 2002, Tanzania inahitaji askari wenye ujuzi ili kuweza kutoa huduma iliyo bora kwa kutumia nguvu kazi. Sura hii inaangalia mabadiliko ya nguvu kazi katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017.

9.1 Nguvu Kazi ya Jeshi la Polisi, Tanzania, Januari hadi Desemba, 2017

Jeshi la Polisi lina aina mbili za waajiriwa, askari polisi na wafanyakazi raia. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017, jumla ya askari polisi walikuwa 46,860 ukilinganisha na makisio ya idadi ya watu 51,557,365 kwa mwaka 2017 nchini ambayo inafanya makadirio ya uwiano wa 1:1,100. Jedwali Na. 50 linaonesha ikama ya askari polisi kwa vyeo.

Jedwali Na. 50: Ikama ya Jeshi la Polisi Tanzania, Januari – Desemba, 2017

Namba	Cheo	Idadi ya Askari		
		Wanaume	Wanawake	Jumla
1.	Mkuu wa Jeshi la Polisi	1	0	1
2.	Kamishna	4	0	4
3.	Naibu Kamishna	40	1	41
4.	Kamishna Msaidizi Mwandamizi	52	6	58
5.	Kamishna Msaidizi	106	13	119
6.	Mrakibu Mwandamizi	242	18	260
7.	Mrakibu	283	26	309
8.	Mrakibu Msaidizi	501	98	599
9.	Mkaguzi	1,043	169	1,212
10.	Mkaguzi Msaidizi	1,151	213	1,364
11.	Sajini Meja	82	11	93
12.	Stafu Sajini	768	246	1,014
13.	Sajini	2,212	461	2,673
14.	Koplo	7,601	1,479	9,080
15.	Konstebo	23,024	7,009	30,033
	Jumla	37,110	9,750	46,860

Kwa kuzingatia majukumu ya Jeshi la Polisi ni muhimu kulinganisha nguvu kazi iliyopo na mahitaji ili kutoa huduma bora. Idadi ya askari inaweza kupungua kutokana na kustaafu, kuacha kazi, kufukuzwa, kuumwa au kufariki dunia. Mahitaji ya askari yanaweza kuongezeka kutokana na ukuaji wa uchumi, kuongezeka kwa matukio ya uhalifu na ongezeko la watu na makazi. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 jumla ya askari 973 walitoka kwenye ikama ya Jeshi la Polisi kutokana na sababu mbalimbali (Jedwali Na.51). Kwa maana hiyo inabidi hatua zichukuliwe kuziba pengo la askari hao.

Jedwali Na. 51: Idadi ya Maafisa, Wakaguzi na Askari Walioacha Jeshi kwa Sababu Mbalimbali, Tanzania, Januari – Desemba, 2017

Sababu	Maafisa	Wakaguzi	Askari wa R&F	Jumla
Kustaafu kwa lazima	29	91	479	599
Kustaafu kwa hiyari	1	0	20	21
Kuacha kazi / Kununua mkataba	1	5	4	10
Utoro Jeshini	0	0	67	67
Vifo	9	10	94	113
Kufukuzwa kazi	1	4	148	153
Kumalizika kwa mkataba	0	0	8	8
Kuacha kazi kwa sababu ya ugonjwa	0	0	0	0
Kukoma kuwa na sifa	0	0	2	2
Jumla	41	110	822	973

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Kama ilivyochambuliwa katika Sehemu ya 7.2.1, uwiano wa askari kwa idadi ya watu hapa nchini ni mkubwa kuliko kiwango cha 1:450 kinachopendekezwa kimataifa. Jedwali Na. 52 linaonesha uwiano kuanzia kipindi cha mwaka 2010 hadi 2017.

Jedwali Na. 52: Nguvu Kazi na Mwelekeo wa Uwiano wa Askari kwa Idadi ya Watu, Tanzania, Januari – Desemba, 2010 - 2017

Mwaka	Idadi ya Askari	Kuacha Kazi kwa Kununua/ kumaliza Mkataba*	Kustaafu Kazi kwa Hiari au Lazima	Kuachishwa/Utoro	Vifo	Idadi ya Watu	Uwiano wa Askari kwa Watu
2010	37,285	39	456	233	139	43,188,000	1:1,158
2011	36,647	82	272	117	167	44,476,500	1:1,214
2012	41,560	33	486	120	112	44,928,923	1:1,081
2013	41,416	12	285	158	145	46,158,529	1:1,115
2014	43,231	15	440	60	125	47,421,786	1:1,097
2015	45,487	53	415	130	126	48,719,617	1:1,071
2016	47,806	15	626	181	163	50,144,175	1:1,049
2017	46,860	20	620	220	113	51,557,365	1:1100

*Inajumuisha kukoma kuwa na sifa

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Upungufu wa askari unachangiwa na mashambulizi yanayofanywa na wahalifu wakati wa kuwakamata au wakati wa doria. Mara nyingine hutokea mapambano kati ya askari na wahalifu wanaokataa kujisalimisha au kutotii amri halali ya kukamatwa. Katika mazingira hayo vifo na majeruhi kwa askari, wahalifu na raia (Jedwali Na. 53).

Jedwali Na. 53: Idadi ya Askari Waliojeruhiwa na Waliokufa Wakiwa Kazini kwa Mikoa ya Kipolisi, Tanzania, Januari – Desemba, 2016 na 2017

Mkoa	Askari Waliojeruhiwa		Askari Waliokufa	
	2016	2017	2016	2017
Arusha	0	0	0	0
Dar-es-Salaam	3	4	7	0
Mbeya	5	1	0	0
Manyara	0	0	0	0
Kigoma	0	1	0	0
Kilimanjaro	0	4	0	1
Ruvuma	0	0	0	0
Rukwa	0	2	0	0
Mwanza	0	1	1	1
Tabora	0	0	0	0
Tarime/Rorya	0	1	1	0
Lindi	0	1	0	0
Geita	2	2	0	0
Mara	3	2	0	0
Pwani	2	1	1	11
Mjini Magharibi	0	1	0	0
Singida	0	1	0	0
Njombe	0	1	0	0
Iringa	0	0	0	0
Dodoma	2	0	0	0
Morogoro	0	0	0	0
Tanga	1	0	1	0
Katavi	0	0	1	0
Shinyanga	1	0	0	0
Songwe	1	0	0	0
Kusini Unguja	1	0	0	0
Jumla	21	23	12	13

Chanzo: Jeshi la Polisi Tanzania

Angalizo: mikoa ambayo haipo kwenye jedwali haikuwa na Askari waliojeruhiwa au kufariki kwa miaka ya 2016 hadi 2017.

SURA YA KUMI

MATUKIO YALIYOVUTA HISIA KWA JAMII

10.0 Utangulizi

Sura hii inaelezea matukio ya uhalifu yaliyovuta hisia katika jamii. Matukio haya ni yale ambayo kutokea kwake husababisha mshtuko kwa jamii na kwamba si kawaida jambo hilo kutokea.

10.1 Matukio ya Kushtua Yaliyotokea Januari - Desemba, 2017

Yafuatayo ni baadhi ya matukio ya kushtua ambayo yalivuta hisia kwa jamii katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 kama yalivyoripotiwa kutoka sehemu mbalimbali nchini.

1. Mbeya

Auawa wakati Akifukua Kaburi la Albino – (MBI/IR/32/2017)

Mnamo tarehe 03/01/2017 saa 6:50 usiku katika Kitongoji cha Songambele, Kata ya Ilembo Tarafa ya Isangati Wilaya ya Kipolisi Mbalizi, Mkoa wa Mbeya. Watu watatu ambao ni Frank, Johanes na John walikutwa wakifukua kaburi la mlemavu wa ngozi aliyejulikana kwa jina la **Sista d/o Sisala** ambaye alifariki dunia 28/02/2008 na kuzikwa 29/02/2008 kwenye makaburi ya familia yao. Katika tukio hilo mtu mmoja alikamatwa na kufikishwa kituo cha Polisi. Frank na wenzake wawili walifanikiwa kutoroka mnamo 4/01/2017 majira ya saa 6:30 usiku Frank miaka 30, Mkristo, kabila la Mmalila, mkulima na mkazi wa Italazya alirejea tena makaburini kwa nia ya kuendelea kufukua kaburi hilo bila kujua kama kaburi hilo lilikuwa likilindwa kwa siri na wananchi na ndipo walimzingira na kuanza kumshambulia kwa silaha mbalimbali za jadi hadi kufariki. Upelelezi ulifanyika na watuhumiwa waliotoroka wakati wa tukio la ufukuaji kaburi ambao ni Johanes na John walikamatwa na kufikishwa mahakamani na kuhukumiwa kwenda jela miaka minne. Chanzo ni imani za kishirikina kutaka mifupa ya albino.

2. Tanga

Ajali ya Jahazi Kuzama na Kusababisha Vifo - (MUT/IR/02/2017)

Mnamo tarehe 10/01/2017 saa 8:15 usiku huko kisiwa cha Jambe Mkoa wa Tanga kilichopo katika Bahari ya Hindi, jahazi lenye usajili namba Z65512 maarufu kama Mv Burudani mali ya Seleman s/o Bwimbwi likiendeshwa na nahodha Badru s/o Said miaka 60, Mpemba likitokea bandari bubu ya Sahare kwenda kisiwa cha Pemba lilizama na kusababisha vifo vya watu 12 kati yao wanawake 7 na wanaume 5 na likiwa na mizigo mbalimbali. Hata hivyo abiria 34 waliokolewa wakiwa hai kati yao wanaume 21 na wanawake 13. Chanzo ni jahazi kukumbwa na dhoruba iliyosababisha kupoteza mwelekeo kisha kugonga mwamba na kutoboka hivyo kuingiza maji mengi kwa ndani na hatimaye kuzama.

3. Mbeya

Kuzika Jeneza Tupu - (MBY/IR/628/2017)

Mnamo tarehe 16/01/2017, katika Mtaa wa Igoma (A), Kata ya Isanga, Tarafa ya Sisimba jijini Mbeya, mtoto anayejulikana kwa jina la Harun s/o Jailo Kyando, miaka 9, Mkinga, aliyefariki dunia saa 1:00 asubuhi na taratibu za mazishi zilifanyika na hatimaye kwenda kumzika marehemu. Mara baada ya kurejea nyumbani kutoka makaburini, waombolezaji walitaharuki baada ya kuona mwili wa marehemu ukiwa ndani na ndipo walipogundua kwamba jeneza lililozikwa halikuwa na mwili wa marehemu. Taarifa zilitolewa Polisi na jalada la uchunguzi lilifunguliwa na mwili wa marehemu ulichukuliwa na kuhifadhiwa hospitali ya Rufaa Mbeya. 17/01/2017 majira ya saa 4:00 asubuhi baada ya taratibu za kisheria kukamilika kaburi lilifukuliwa na jeneza tupu kutolewa, mwili wa marehemu ulihifadhiwa katika jeneza hilo na kupelekwa makaburini ambapo majira ya saa 8:30 mchana mazishi yalifanyika upya katika kaburi hilo hilo.

4. Mbeya

Kutaka Kumuuza Albino Akiwa Hai – (MBY/CID/ PE/12/2017)

Mnamo tarehe 25/01/2017 mkuu wa upelelezi Mkoa wa Mbeya alipata taarifa za mtu kujihusisha na uuzaji /ununuzi wa mtu mwenye ulemavu wa ngozi (albino). Kufuatia taarifa hiyo timu ya makachero wakiongozwa na RCO Mbeya walikwenda eneo la tukio Tukuyu Wilaya ya Rungwe na kuungana na timu ya makachero wa wilaya hiyo na kuweka mtego. Katika mtego huo majira ya saa 10:00 alasiri eneo la Tukuyu mjini, kata na tarafa ya Tukuyu alikamatwa **James s/o Aliko** miaka 22, Mnyakyusa, mkulima, mkazi wa Nkuyu Wilaya ya Kyela. Mtuhumiwa alipofikishwa Polisi Tukuyu kwa mahojiano alikutwa na noti bandia 10 za TZS 10,000/- kila moja zikiwa na namba tofauti kama zingekuwa halali zingekuwa sawa na TZS 100,000/-. Mtuhumiwa katika mtego huo alitaka kumuza (ke) hawara yake kwa Wasiri waliokuwa wameandaliwa miongoni mwao wakiwa askari wa ofisi ya RCO Mbeya kwa ujira wa Tshs 140,000,000/- akiwa hai na bei ingebadilika kama angeuza kiungo kimoja kimoja kutegemea na makubaliano na mnunuzi. Mbinu iliyotumika ni mtuhumiwa kuanzisha mahusiano ya kimapenzi na mhanga (albino huyo) ili iwe rahisi kumuza/kumuua au kutimiza azma yake.

5. Kilimanjaro

Ajali ya Gari Kusababisha Vifo vya Watu Saba na Majeruhi Wawili – (HIM/TR/AR/02/2017)

Mnamo tarehe 05/02/2017 muda wa saa 12:00 jioni huko barabara ya Mwika/Himo, Kata ya Mwika Kusini, Tarafa ya Vunjo Mashariki, Jimbo la Vunjo gari T343 BNL Mitsubishi Fuso likiendeshwa na dereva (mwanaume), Mbondei, likitokea Rombo kuelekea Himo lilipata hitilafu ya breki likiwa kwenye mteremko na hatimaye kugonga gari T606 AQZ T/SURF likiendeshwa na mwandishi wa habari (mwanaume) wa gazeti la Habari Leo, mkazi wa Rau, iliyokuwa mbele yake, zikiwa uelekeo mmoja aligonga kwa nyuma na baadae kugonga pikipiki isiyofahamika namba wala aina iliyokuwa mbele yake ikiendeshwa na dereva asiye fahamika na kusababisha kifo cha mwandishi huyo na wenzake sita na majeruhi wawili. Chanzo cha ajali ni gari T343 BNL Mitsubishi fuso kupata hitilafu katika mfumo wa breki.

6. Mara

Maafa: Wachimbaji Wadogo Kufukiwa Katika Machimbo huko Magunga Buhemba

Mnamo tarehe 13/02/2017 majira saa 03:00 asubuhi huko katika Kijiji cha Magunga Kata ya Mirwa Tarafa ya Makongoro, Wilaya ya Butiama na Mkoa wa Mara katika shimo linalomilikiwa na ndugu watatu ambao ni Surarya s/o Zabron na wenzake liliporomoka na kufukia wachimbaji 17 kati yao 15 waliokolewa na wawili hawajulikani walipo. Chanzo ni kupasuka kwa mwamba.

7. Arusha

Ajali ya Gari Kusombwa na Maji na Kusababisha Vifo vya Maharusi na Watu Watatu – (NGT/RB/298/2017)

Mnamo tarehe 23/02/2017 majira saa 12:00 jioni Monis s/o Loyi alitoka Kijiji cha Ilikisongo na wezanke kwenda kuoia katika Kijiji cha Shambasha ambako muolewaji alikuwa ni Nembries d/o Mungaya. Majira ya saa 2:00 usiku walipomaliza shughuli za harusi walianza safari ya kurudi nyumbani wakiwa na gari T 579 BGS Toyota Premio iliyokuwa ikiendeshwa na Yusuph s/o Jacobo miaka 35, Mmasai, Mkristo. Baada ya kufika katika daraja la mto Seriani Kijiji cha Timbolo ambalo lilikuwa limefunikwa na maji, dereva alijaribu kuvuka ndipo gari likasombwa na maji. Chanzo ni uzembe wa dereva kutokuwa mwangalifu.

8. Arusha

Mauaji na Kisha Kuburuzwa Kwenye Pikipiki – (ARR/IR/...../2017)

Mnamo tarehe 06/03/2017 majira ya saa 8:15 mchana huko Mtaa wa Kimondolosi maarufu kwa jina la Mtaa wa Zambzi Kata ya Olasite katika Halmashauri ya Jiji la Arusha, kijana mmoja mwanaume anayekadiriwa kuwa na umri wa miaka kati ya 25 na 30 aliuawa kwa kufungwa miguu

yote miwili kwenye pikipiki namba MC349 BMW aina ya Toyo Power King na kuburuzwa chini umbali wa Kilomita 8.9 toka maeneo ya Olasite hadi Mtaa wa Goliondoi, katikati ya Mji wa Arusha na waendesha bodaboda waliojichukulia sheria mkononi baada ya kumtuhumu kwa kosa la unyang'anyi wa pikipiki kwa kutumia silaha aina ya sime. Timu ya wapelelezi kwa haraka walifuatilia na kufanikiwa kukutana na kundi kubwa la waendesha pikipiki ambalo lilikuwa linafuata pikipiki iliyokuwa inamburuza mtu huyo na kufanikiwa kulitawanya kundi hilo. Mwili wa mtu huyo ulikutwa ukiwa bado umefungwa kwenye pikipiki namba MC349 BMW aina ya Toyo Power King. Watuhumiwa watano walikamatwa eneo la tukio pamoja na pikipiki saba.

9. Kinondoni

Auawa na Kuwekwa Ndani ya Jaba – (KMR/IR/.2506/2017 PI 29/2017)

Mnamo tarehe 07/03/2017 saa 11.00 jioni mtoa taarifa (ke), Mchaga, miaka 30, mkazi wa Kibamba alieleza kuwa majira ya saa 4.00 asubuhi huko Kibamba alitumiwa ujumbe wa maneno kwenye simu yake uliosema "Nendeni mkachukue maiti ya ndugu yenu itaozea ndani" kupitia namba ya simu ya dada yake ambaye ni marehemu (ke), Mdigo, miaka 34, mama wa nyumbani, mkazi wa Kibamba. Baada ya kupata ujumbe huo aliogopa na kuanza kuwatafuta ndugu zake wengine na ndipo majira hayo aliamua kwenda kituo cha polisi kutoa taarifa ambapo baada ya taarifa kupokelewa, aliongozana na askari mpaka nyumbani kwa marehemu na kukuta gari yake namba T827 CYS aina ya Nissan Moco ikiwa nje ya uzio wa nyumba yao ambapo inasemekana ilikuwepo eneo hilo tokea 2/03/2017. Baada ya kuingia na kuvunja mlango wa chumba cha kulala ulikutwa mwili wa marehemu ukiwa umeharibika na kuwekwa ndani ya jaba la maji. Mtuhumiwa mmoja amekamatwa na kesi imepelekwa mahakamani.

10. Morogoro

Kufukua Kaburi La Albino – (IFA/IR/656/2017)

Mnamo tarehe 19/03/2017 majira ya 8:00 usiku huko maeneo ya Kihogosi juu katika Kijiji cha Ihanga Kata ya Lumemo, Tarafa ya Ifakara Wilaya ya Kilombero na Mkoa wa Morogoro katika makaburi ya familia. Lilifukuliwa kaburi la aliyekuwa mke wake ambaye alikuwa ni mlemavu wa ngozi na aliugua ugonjwa wa saratani ya mdomo na kufariki 9/03/2017 na kuzikwa mita chache kutoka makazi ya familia yake. Tarehe 19/03/2017 majira ya saa 8:00 usiku mtu/watu wasiofahamika walifukua kaburi hilo na kuvunja jeneza ambapo walichukua baadhi ya viungo na kuacha fuvu la kichwa ndani ya jeneza. Chanzo ni imani za kishirikina na watuhumiwa bado wanatafutwa.

11. Pwani

Mauaji ya Askari Nane kwa Kupigwa Risasi - (KBT/IR/337/2017)

Mnamo 13/04/2017 majira ya saa 12:15 jioni huko Mkengeni Kijiji cha Uchembe Kata ya Mjawa Tarafa na Wilaya ya Kibiti Pwani kundi la majambazi wakiwa na silaha walishambulia kwa risasi gari la polisi PT3713 TOYOTA L/CRUISER na kuua askari nane ambao ni: A/Insp Peter Kigugu, F.3451 CPL Francis, F.6990 PC Haruna, G.3247 PC Jackson, H.1872 PC Zacharia, H.5503 PC Siwale, H.7629 PC Maswi na H.7680 PC Ayoub. Pia walimjeruhi Askari No. F. 6456 PC Fredrick kwa kumpiga risasi ya mkono wa kushoto na alipelekwa hospitali ya misheni Mchukwi kwa matibabu. Baada ya majambazi hao kufanya mauaji kwa askari walifanikiwa kuchukua silaha 9 kati ya hizo SMG SITA zikiwa na risasi 30 kila moja na LONG RANGE 3. Awali gari ya Polisi ilikuwa ikitokea Jaribu mpakani kwenye ROAD BLOCK kuelekea Bungu baada ya kubadilishana zamu ndipo walipofika maeneo ya Mkengeni sehemu yenye mteremko na majani marefu na ghafla kushambuliwa na najambazi kwa kupigwa risasi kioo cha mbele usawa wa dereva na kusababisha dereva kupoteza uelekeo wa gari na kuingia kwenye mtaro wa barabara na ndipo majambazi hao kufanya mauaji kwa askari. Chanzo ni kuwania silaha.

12. Morogoro

Kuvamia Kituo cha Polisi Tazara Chita – (IFA/IR/991/2017)

Mnamo tarehe 6/4/2017 saa 4:00 asubuhi, katika kituo cha Polisi ó Tazara eneo la Chita kilivamiwa na wananchi waliokuwa wamebeba silaha za jadi zikiwa ni pamoja na mawe na mitarimbo hatimaye kuwazidi nguvu askari waliokuwa zamu. Baada ya uvamizi huo walifanikiwa kuvunja lock ó up na kuwatoa watuhumiwa wanne. Kati ya watuhumiwa hao, mtuhumiwa mmoja alinusurika kuuawa kutokana na kuhusishwa na tukio la mauaji ya **Ewada d/o Mkindange** 16, mkulima, mkazi wa Lufulu aliyeuawa tarehe 4/4/2017 usiku huko katika Kijiji cha Mchombe kilichoko Mngeta. Tukio hilo liliripotiwa katika kituo kidogo cha polisi Mchombe **MCHOMBE /RB/361/2017**. Chanzo ni kujichukulia sheria mkononi.

13. Arusha

Ajali ya Gari Kupinduka na Kusababisha Vifo na Majeruhi- (KRT/AR/TR/16/2017)

Mnamo tarehe 6/5/2017 majira ya saa 03:30 asubuhi huko eneo la Marera, Kata ya Rhotia, Tarafa ya Mbulumbulu. Wilaya ya Karatu na Mkoa wa Arusha: Gari aina Toyota Coaster yenye namba za usajili T871 BYS ikiendeshwa na dereva DISMAS JOSEPH, miaka 35, mkazi wa Moshi ikiwa imebeba wanafunzi wa Shule ya msingi Lucky Vicent iliyoko Kwamrombo Mkoani Arusha, wakielekea Karatu kwa ajili ya Joint Examination katika Shule ya Msingi Tumaini Junior iliyoko Karatu na kisha kuelekea Ngorongoro ilipata ajali mara baada ya kupoteza uelekeo na kutumbukia

kwenye korongo la kilima cha Marera. Katika ajali hiyo jumla ya watu 35 walifariki na majeruhi watatu. Chanzo cha ajali hiyo ni mwendokasi.

14. Mbeya

Mwanafunzi Auawa kwa Kufungiwa Katika Kasiki la Mitihani – (CHY/IR/437/2017)

Mnamo tarehe 08/05/2017 saa 4:30 asubuhi huko Shule ya Msingi Matwiga, Kijiji/Kata ya Matwiga, Tarafa ya Kipembawe, Wilaya ya Chunya, Mkoa Mbeya. mwanafunzi wa darasa la kwanza aliletwa shuleni hapo saa 4:00 asubuhi na mzazi wake mkulima wa kijiji hicho kwa utoro shuleni kwa muda wa mwezi mmoja na nusu. Baada ya kumfikisha shuleni Mwalimu Mkuu alimuamru Baba wa Mwanafunzi huyo amchape viboko vitatu matakoni na kutekeleza adhabu hiyo, kisha Mwalimu huyo aliwafungia Mwanafunzi huyo pamoja na mwenzake wa darasa la nne, ambaye naye alikuwa mtoro kwenye kasiki ya kutunzia mitihani iliyopo ofisi ya mwalimu mkuu. Baada ya muda mfupi kupita na kasiki kufunguliwa, wanafunzi wote walikutwa hawapumui vizuri ndipo walipofikishwa katika Zahanati ya kijiji, ilibainika mwanafunzi wa darasa la kwanza amefariki dunia. Mtuhumiwa Mwalimu mkuu huyo alitoroka mara baada ya tukio hilo na msako unaendelea. chanzo cha kifo ni kukosa hewa.

15. Arusha

Wapenzi Wawili Wauawa kwa Kuchomwa Moto – (ARU/IR/5472/2017)

Mnamo tarehe 23/5/2017 majira ya saa 3:00 asubuhi huko maeneo ya Ilkiurei kata ya Kiranyi katika Wilaya ya Arumeru, Mkoa wa Arusha ilibainika kuwa mwanamke aliyekuwa amepangishiwa nyumba na mwanaume mkazi wa Dar es Salaam alikutwa amefariki kwa kuchomwa moto akiwa na mwanaume mwingine. Katika uchunguzi mwili wa mwanaume ulikutwa umefungwa kamba miguuni na mikononi na ulikuwa umelazwa katika godoro pamoja na mwili wa mwanamke huyo. Tukio hilo liligunduliwa na mfanya usafi aliyeona moshi ukitoka kupitia dirisha la chumba cha marehemu ambapo alitoa taarifa kikosi cha zima moto na uokoaji na wao walitoa taarifa Polisi. Katika tukio hilo watuhumiwa watano walikamatwa. Chanzo ni wivu wa mapenzi.

16. Dodoma.

Kuvamia Kituo cha Polisi Nkuhungu – (DOM/IR/4636/2017)

Mnamo tarehe 21/05/2017 majira ya saa 11:00 jioni huko Nkuhungu katika Manispaa ya Dodoma, waendesha bodaboda walifanya fujo kituo kidogo cha Polisi Nkuhungu na kuvunja mlango wa mahabusu na kumtoa mwenzao ambaye alikuwa mahabusu kutokana na makosa ya usalama barabarani. Katika tukio hilo pikipiki 23 zilikamatwa na mabomu 11 yalitumika kuwatawanya bodaboda hao. Aidha, watuhumiwa 16 wamekamatwa kuhusiana na tukio hilo.

17. Dodoma

Mkuu wa Wilaya Ampiga Rungu Mwananchi – (CHEM/IR/161/2017)

Mnamo tarehe 11/08/2017 majira ya saa 8:00 mchana huko katika Kijiji cha Kambi ya Nyasa, Kata ya Goima, Tarafa na Wilaya ya Chemba, Mkoa wa Dodoma, watoto wawili wakiume wenye umri wa miaka 6 na 9 walipokuwa wakicheza ndipo lilipopita gari la Mkuu wa Wilaya Chemba lenye namba STL 669 TOYOTA Land Cruiser V8 likitokea wilayani Chemba kwenda Dodoma mjini ambapo watoto hao walilirushia jiwe gari hilo na kupata ufa kwenye kioo cha ubavuni Mheshimiwa aliteremka na kuanza kuwakimbiza watoto hao na kufanikiwa kumkamata mtoto mmoja wapo kati ya wale wawili na kumpakiza kwenye gari na kumuamuru akaonyeshe nyumbani kwa wazazi wake na walipofika walimkuta baba yao akiwa amelala. Katika mahojiano mzazi alimjibu mheshimiwa majibu ya kumkera ndipo Mkuu wa Wilaya alipoamua kumpiga kwa rungu na kumsababishia majeraha mwilini. Aidha mkuu huyo wa wilaya alitoa amri majeruhi huyo awekwe mahabusu kwa saa 24.

18. Dodoma

Mbunge Ajeruhiwa kwa Risasi- (DOM/IR/8477/2017)

Mnamo tarehe 07/09/2017 majira ya 7.30 mchana huko maeneo ya Area D kwenye maghorofa ya TBA maarufu kwa jina la Maghorofa ya Site Three, Manispaa ya Dodoma mtu/watu wasiofahamika wakiwa na silaha wakitumia gari aina ya Nissan patrol isiyofahamika namba za usajili walilishambulia gari la Mh. Tundu Antipas Lissu mbunge wa Singida Mashariki mkazi wa Area D Dodoma. Kabla ya kushuka na kuingia nyumbani kwake Mh. Tundu Antipas Lissu alianza kushambuliwa kwa risasi, hali iliyomsababishia majeraha sehemu mbalimbali za mwili. Chanzo cha tukio hilo kinachunguzwa.

19. Tabora

Jambazi Lapora Msikitini – (IGU/IR/1558/2017)

Mnamo tarehe 25/9/2017 majira ya 10:00 alfajiri huko katika Msikiti wa Ijumaa eneo la Soko Kuu Mjini Wilaya ya Igunga Mkoa wa Tabora mwanamume mmoja mwenye umri wa miaka 45 mkazi wa eneo la stendi ya mabasi, alimvamia mlinzi wa msikiti wa Ijumaa kisha kumjeruhi kwa fimbo usoni na kichwani na hatimaye aliingia msikitini na kuiba Misahafu minne, Vitabu vya hitma 30, saa moja ya ukutani, feni moja ya ukutani, mic moja na stend, miswala miwili na madaftari mawili. Thamani ya mali iliyoibiwa ni TZS 374,000/=. Majeruhi alilazwa hospitali ya wilaya ya Igunga kwa matibabu. Mtuhumiwa alikamatwa pamoja na vielelezo.

20. Morogoro

Albino Kujeruhiwa kwa Panga - (KIS/IR/837/2017)

Mnamo tarehe 03/10/2017 majira ya 6:10 usiku huko katika Kijiji cha Nyarutanga, Kata ya Kisaki, Wilaya na Mkoa wa Morogoro Mzee Nassor s/o Msingili, miaka 75, Mluguru, Mkazi wa Nyarutanga ambaye ni mlemavu wa ngozi - albino akiwa amelala ndani ya nyumba yake alivamiwa na kukatwa mkono wake wa kushoto na watu wasiofahamika na kuondoka nao. Msako ulifanyika na watuhumiwa wanne walikamatwa na baada ya kupekuliwa walikutwa wakiwa na mifupa idhaniwayo kuwa ni ya binadamu (albino).

21. Mwanza

Ajali ya Gari Kutumbukia Ziwani na Kusababisha Vifo na Majeruhi - (MIS/TR/AR/25/2017)

Mnamo tarehe 09/10/2017 majira ya saa 5:45 asubuhi katika Barabara ya Usagara ó Kigongo Ferry, Kata ya Idetemya, Tarafa ya Usagara na Wilaya ya Misungwi gari No. T229 DDW aina ya T/HIACE ikitokea Nyegezi kwenda Kigongo Ferry ikiendeshwa na mwanaume, miaka kati ya 20-25, mkazi wa Kigongoferry iliacha barabara na kutumbukia ziwani na kusababisha vifo vya watu kumi na mbili akiwemo dereva wa gari hilo na majeruhi watatu ambao hawajafahamika majina yao wala makazi wote waafrika na majeruhi wote wamelazwa katika Hospitali ya Bukumbi kwa matibabu na hali zao zinaendelea vizuri. Chanzo cha ajali ni gari kupata hitilafu katika mfumo wa breki na kwenda kutumbukia ziwani.

22. Ilala

Kupatikana na Madini Isivyo Halali -

Mnamo tarehe 10/10/2017, majira ya 3:30 usiku, huko eneo La Azam Sea Link katika Bandari ya Dar es Salaam walikamatwa watuhumiwa wawili wafanya biashara wa usafirishaji mizigo kati ya bandari ya Dar es Salaam na Zanzibar, wakiwa na vipande vitano vya Madini aina ya Dhahabu vyenye uzito wa Kilo 6.3 vyenye thamani ya TZS **507,328,814.63** wakiwa hawana kibali kutoka mamlaka husika.

23. Kagera

Kulipuka kwa Bomu na Kusababisha Vifo na Majeruhi - (RUL /IR/420/2017)

Mnamo tarehe 08 /11/2017 saa 2:40 asubuhi huko maeneo ya Shule ya Msingi Kihinga iliyoko Kata ya Kibogora, Tarafa ya Rulenge Wilaya ya Ngara Mkoa Kagera, wanafunzi wa darasa la kwanza wapatao 43 wakiwa nje ya darasa walilipukiwa na bomu la mkono lililokuwa limebebwa mkononi na Mwanafunzi mwenza wa darasa la kwanza na kusababisha wanafunzi watatu kufariki dunia papo hapo na wawili kufariki hospitali ya Rulenge wakiwa wanapatiwa matibabu. Jumla waliofariki ni watano (5) na wengine 37 kujeruhiwa. Mwalimu wa darasa hilo alilazwa kwa mshtuko wa moyo kutokana na kishindo cha bomu hilo. Chanzo cha tukio hilo ni wanafunzi kuagizwa kuleta vyuma chakavu shuleni ili walipwe madaftari na kalamu kutoka kwa mnunuzi wa vyuma chakavu.

24. Arusha:

Ajali ya Ndege na Kusababisha Vifo – (ARR/IR/603/2017)

Mnamo tarehe 15/11/2017 majira ya saa 5:00 asubuhi katika uwanja wa ndege wa Arusha, Ndege namba 5H-EGG ya kampuni ya Coastal Aviation ikiwa na abiria watano na rubani mmoja iliruka kuelekea Seronera, Mkoa wa Mara kupitia KIA ambapo ilipakia abiria wengine watano kutoka KIA na kufanya idadi ya abiria kuwa 10 na rubani mmoja. Ikaruka kuelekea Seronera lakini baadae ikawa haionekani katika mitambo ya kuongozea ndege. Hivyo kampuni ya Coastal Aviation ikarusha ndege nyingine kutoka Arusha ndipo ikafanikiwa kuiona ndege husika ikiwa imeanguka na watu wote wakiwa wamekufa.

25. Kagera

Mapacha Wazikwa Wakiwa Hai–

Mnamo tarehe 13/11/2017 saa 12:00 asubuhi huko Kitongoji cha Nundu Kijiji cha Buhaya, Kata ya Kagoma, Tarafa ya Izigo, Wilaya ya Muleba na Mkoa wa Kagera ilipatikana miili ya watoto wawili ambao ni mapacha wenye umri wa mwezi mmoja na wiki mbili, waliokuwa wamefukiwa kwenye shimo na mama yao mzazi na kusababishiwa kifo chao. Chanzo kinachunguzwa. Mshtakiwa alikamatwa na upelelezi unaendelea.

26. Morogoro:

Muumini Auwa Mchungaji – (KIL/IR/1440/2017)

Mnamo tarehe 22/11/2017 majira ya saa 8:20 mchana katika Mtaa wa Uhindini, Kata ya Kasiki, Tarafa ya Kilosa Mjini, Wilaya ya Kilosa, mchungaji wa Kanisa la Free Pentecoste Church of Tanzania (FPCT) akiwa kanisani kwake na muumini wake mkulima wa Mtendeni ōAō wakiendelea na maombi ndipo ghafla alibadilika hali na kuwa kama mwenye kichaa (uchizi) na kuanza kumshambulia mchungaji kwa kumpiga ngumi na mateke sehemu mbali mbali za mwili wake hadi kudondoka chini na kupoteza fahamu. Majeruhi alikimbizwa hospitali ya wilaya kwa matibabu na kulazwa. Ilipofika saa 8:45 mchana majeruhi alifariki dunia. Mtuhumiwa alikamatwa.

27. Rufiji

Mwalimu wa Madrasa Alawiti Watoto

Mnamo mwezi Agosti hadi Novemba mwaka 2017 katika Madrassa ya ABILASURI iliyopo Mtaa wa Ukombozi Kijiji cha Ikwiriri kaskazini Kata ya Ikwiriri, Tarafa ya Ikwiriri, Wilaya na Mkoa wa Kipolisi Rufiji, Mwalimu wa Madrasa ya ABILASURI aliwalawiti watoto wenye umri kati ya miaka 6 na 7, wanafunzi wa shule ya Ukombozi. Mtuhumiwa alikamatwa.

28. Njombe

Mchungaji Auawa kwa Kukatwa na Panga - (MLG/IR/552/2017)

Mnamo tarehe 02/12/2017 saa 5:00 asubuhi huko katika Kitongoji cha Mkiu, Kijiji cha Mkiu, Wilaya ya Ludewa, Mkoa wa Njombe mchungaji wa kanisa la Jesus Gospel Assembly lililopo katika kijiji cha Mkiu akiwa shambani kwake anafanya shughuli zake za shambani aliwa kwa kukatwa na kitu chenye ncha kali (panga) kichwani na watu wawili hadi kifo chake. Kiini cha tukio ni ugomvi wa madaraka katika kanisa la Jesus Gospel Assembly kati ya marehemu na mke wake ambapo marehemu alikuwa ni Mchungaji wa Kanisa hilo na mke wake alikuwa akihitaji kuwa Mchungaji wa kanisa hilo hilo na kusababisha ugomvi wa mara kwa mara kati ya marehemu na mke wake na hadi wakatengana. Watuhumiwa wawili wamekamatwa akiwemo mke wake.

SURA YA KUMI NA MOJA

HITIMISHO NA MAPENDEKEZO

11.0 Utangulizi

Baada ya kuangalia hali halisi ya uhalifu nchini kwa kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 mapendekezo yametolewa ili kuliwezesha Jeshi la Polisi kufanya kazi zake kwa ufanisi zaidi katika kufikia malengo ya kutoa huduma bora kwa wananchi. Hii itasaidia kujenga mazingira salama kwa wananchi, taasisi na wawekezaji katika uzalishaji, shughuli za kijamii na ujenzi wa taifa kwa ujumla.

11.1 Hitimisho

Taarifa hii imeangalia hali ya uhalifu katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2017 na kulinganisha na miaka iliyopita. Katika uchambuzi huo, yamebainika mafanikio na changamoto mbalimbali. Hivyo, iko haja ya kuhamasisha na kushirikisha taasisi mbalimbali, wadau na jamii kwa ujumla katika kutatua changamoto zilizojitokeza ili kuongeza ufanisi katika kupambana na uhalifu nchini.

Kwa mara nyingine, Jeshi la Polisi linatoa shukrani zake za dhati kwa uongozi wa juu Serikalini na Wizara ya Mambo ya Ndani ya Nchi kwa ushirikiano waliouonesha na miongozo mbalimbali waliyoitoa na wanayoendelea kutoa katika kuboresha utendaji kazi wa Jeshi la Polisi nchini. Pia Jeshi la Polisi linatoa ombi la kuongezewa rasilimali watu, rasilimali vifaa na rasilimali fedha za kutosha katika kupambana na uhalifu. Ikumbukwe kuwa shughuli za kupambana na uhalifu zinaendelea na mwisho wa taarifa hii ndiyo mwanzo wa taarifa inayokuja.

11.2 Mapendekezo

Ili kukabiliana na changamoto zilizopo katika kupambana na uhalifu, Jeshi la Polisi linatoa mapendekezo yafuatayo kwa Serikali na wadau:

- i. Waajiriwe askari wa kutosha sambamba na kuongezwa kwa kasi ya ujenzi wa vituo vya polisi vinavyoendelea kujengwa sehemu mbalimbali za nchi ili kuendana na kasi ya ongezeko la idadi ya watu na makazi.
- ii. Wapelelezi wajengewe uwezo na mbinu za kisasa za upelelezi kulingana na wingi wa kesi katika mikoa husika.
- iii. Ikama iboreshwe na iendane na wakati na mazingira ya kazi ili kukidhi mahitaji yanayoongezeka na changamoto zake.

- iv. Kitengo cha Takwimu cha Jeshi la Polisi kiimarishwe na kujengewa uwezo na vitendea kazi vya kufanya ufuatiliaji katika mikoa na wilaya pamoja na kufanya tafiti maalum zinazohusiana na aina mbalimbali za uhalifu na wahalifu.
- v. Kuongezewa vitendea kazi hususani magari, pikipiki na vifaa vya kisasa vya upelelezi kwa Jeshi la Polisi nchini
- vi. Bajeti ya Jeshi la Polisi iongezwe ili iweze kukidhi mahitaji ambayo yatawezesha utendaji makini na huduma bora kwa wananchi katika kufanikisha dhana ya usalama na ulinzi shirikishi ili kujenga uchumi imara kwa maendeleo ya nchi na watu wake.
- vii. Kuboresha matibabu maalum kwa wanaoumia kazini na wenye maradhi ya kudumu na wenye virusi vya ukimwi.
- viii. Kuendelea kutoa elimu ya uraia kwa wananchi ili waweze kutii sheria bila ya shuruti.
- ix. Wananchi waelimishwe kuhusu uzalendo kupitia kamati za ulinzi za serikali za mitaa, vijiji na kata/shehia ili wasivamie vituo vya polisi na kushambulia askari.
- x. Kuimarishwa mafunzo yanayoendana na mabadiliko ya sayansi na teknolojia.
- xi. Kuendelea na dhana ya tathmini ya usalama (Security Impact Assessment) katika uwekezaji ili kuepusha migogoro itakayoweza kujitokeza baina ya wananchi na wawekezaji.

Kiambatisho Na. 1**Bajeti (TZS) ya Jeshi la Polisi Tanzania, 2012 - 2018 .**

Ainaya Matumizi	2012/13	2013/14	2014/15	2015 /16	2016 /17	2017 /18
Kawaida	133,329,019,000	133,329,019,000	154,100,939,970	196,801,709,000	187,429,446,000	254,194,348,000
Maendeleo	2,000,000,000	2,000,000,000	6,000,000,000	10,000,000,000	5,370,041,105	5,253,623,000
Mishahara/PE	198,944,297,000	198,944,297,000	248,727,202,030	284,314,668,000	342,411,819,000	339,018,249,000

VITUO VYA POLISI TANZANIA

